BRABANT STRIP

magazine 114

Verschijnt maandelijks, behalve in juli en augustus - 1/2004 - Afgiftekantoor, 1800 Vilvoorde 1 - P308727
Afzender : Brabant Strip vzw, De Wandelaerstr. 8, 1930 Zaventem

GOS bij het leger

Slecht begin

In het eerste nummer van het nieuwe jaar meteen twee pagina's moeten vrijmaken voor de rubriek "in memoriam"... dat kan geen goed nieuws zijn. Don Lawrence overleed eind 2003 en dan onverwacht ook nog Eddy Ryssack. Het heengaan van Don Lawrence markeert wel het einde van een historische periode in het Nederlandse stripverhaal. Aan hem worden ongetwijfeld nog lange bijdragen gewijd in de gespecialiseerde pers. Met Eddy Ryssack ligt het anders. Al een paar jaar stond Eddy op ons lijstje van Te Interviewen Tekenaars. Net in de eerste week van januari was besloten dat het nù zou gaan gebeuren. Daags daarna kwam het slechte nieuws... zelden kregen we bij een dergelijke gelegenheid op één dag zoveel e-mails en telefoons van medewerkers.
Blijkbaar was Eddy bij vele liefhebbers bijzonder geliefd. Maar dat werd zelden geschreven of uitgesproken. Nee, we kunnen niet alles tegelijk, maar toch voelen we ons weer eens machteloos.

De redactie

BRABANT STRIP MAGAZINE

Gratis voor leden van *Brabant Strip vzw*, vereniging van stripliefhebbers van 9 tot 99, en van *de Reclamestripclub*. Wordt niet los verkocht.

Redactie en medewerkers :
Willem Gay, J.P. Legein, Jean Smits, Yves Kerremans, Jozef Peeters, de familie Lezy, Joop Schreurs, Philippe Mouvet, Pierre Borms, Felix De Keye, Daniel Mostrey, Kurt Goovaerts, Léon den Hartog.
Eindredactie en opmaak:
Patrick Vranken en Rik Callaerts
Logo's:
Dirk Stallaert, Jef Nys, W. Vandersteen, Jan van Riel

INHOUD

Cover : © *GOS*
Agenda 3
Groene parfum 4
Rosse John 10
Koffie klets 17
Reclamestrips 32
Uitgelezen 36

Overname van artikels of illustraties, zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever. Copyright van afbeeldingen en foto's berust bij de diverse auteurs en uitgeverijen.

Lidgeld 2003 B&NL :20 euro
(B):**001-2980926-95**
(Nl) : Giro **7616528**
(Andere landen : 25 euro)

Verantwoordelijke uitgever :
Patrick Vranken
Berreweide 34, 1840 Londerzeel.
tel :(0032)(0)52 / 31.23.46

E-mail en internetadres :
brabant.strip@worldonline.be
www.brabantstrip.be
nr.1 van 31/1/2004
1.300 exemplaren

Ledennieuws

Tijdens de druk bezochte ledendagen in Turnhout konden we weer eens bewijzen dat we toch wel een sympathieke vereniging zijn : alleen tevreden gezichten! Veel bezoekers!

Niemand die tegen zijn zin vastgehouden werd tot sluitingstijd! En dat allemaal dank zij de organisatoren van de Turnhoutse Stripgidsdagen, die ons twee dagen lang een tof lokaal schonken. Het was weer een bijzondere editie van Turnhout, die terecht veel weerklank kreeg in de pers, en wij waren er graag bij. Tot binnen twee jaar!

AGENDA Stripevenementen

02 dec tot 7 maa 2004 **BCB (Brussel)**
Les Triplés van Nicole Lambert - Twintig jaar kattenkwaad! Meer info in BS 110.

01 feb 2004 **Peisegem**
Jaarlijkse stripbeurs in de Gemeentelijke Tuinbouwschool, Molenbaan 54, en dit van 10u tot 18u.. Signerende tekenaars vanaf 13u30: Francis Carin(victor sackville)/ Marc-Renier(black hills)/Marc Verhaegen(suske en wiske)/Ilah(cordelia)/Erika Raven(icebound)/Eric Meynen(de plannen van Verhofstadt). Leden Brabant-Strip : korting aan de kassa op vertoon van lidkaart (betalen 2 euro ipv 2.50 euro entree). Voor meer info, bel naar Filip Lomme (02/452.50.08 of 0476/97.00.26), of mail naar Filip.lomme@pandora.be. Je kan ook surfen naar http:// stripbeurs-peizegem.tk

14 en 15 feb 2004 **Rijswijk**
6de grote stripbeurs van de Randstad, Darling Market. *Brabant Strip is aanwezig (Etienne, Patrick).*
Info: www.strip2000.nl

15 feb 2004 **Opwijk**
Jaarlijkse stripbeurs in "Hof ten Hemelrijk", Kloosterstraat 7. Komen signeren: Jean-Pol, Wim Swerts, Studio 100 tekenaars, Al Séverin, Swab-team.
Info: griet.vanbuggenhout@nijdrop.be .
Tel: 052/35.61.65. Website : www.nijdrop.be

LEDENDAG LICHTERVELDE !!!

zondag 22 feb 2003

Zoals elk jaar gaat onze gezellige stripbijeenkomst door in zaal Ten Boomgaerde, Boomgaardstraat te Lichtervelde van 14u tot 18u.
Leden krijgen gratis een tafel om ruilmateriaal uit te stallen! Een tafeltje reserveren kan bij Filip Vanderper (051/724136 na 19h) .

07 maa 2004 **Leiden**
18de stripdag, georganiseerd door de Leidense Stripshop en de stichting Beeld Voor Beeld. Deze beurs gaat door in de centrale Bibliotheek, van 12u tot 17 uur. Info: 071-512.18.02 of mail naar info@leidsestripshop.nl of www.leidsestripshop.nl

13 en 14 maa 2004 **Wilrijk**
16de editie van de Wilrijkse Stripdagen van 10.00 u tot 17.00 u. Locatie: Gemeenschapscentrum Valaarhof (Voor de laatste maal) Letterkundestraat 135 - 2610 Wilrijk. Inkom: vrijwillige bijdrage! Info en Inschrijvingen: Frank Bogaerts / tel. 03/827.31.10 of mailen naar frankb@stripcentrum.org

14 maa 2004 **Brugge (St Andries)**
1ste Muziek- en Stripbeurs in het St-Lodewijkscollege, Magdalenastraat 30. Toegang van 10 u tot 18u. Info: 050/ 38.28.83 (Jovan), mailadres: jovan@maltre.com, of website www.maltre.com/jovan.

04 apr 2004 **Leuven**
Jaarlijkse stripbeurs georganiseerd door stripclub Tafelrond in zaal "Het Bad" gelegen Martelarenlaan te Kessel-Lo, net achter het station van Leuven. Stripverzamelaars en sympathisanten voor de ruilbeurs kunnen hier terecht van 10 tot 17 uur. Info & inschrijvingen: Hendrickx Jean-Pierre, tel: 016/23.65.97.

25 apr 2004 **Antwerpen**
4de grote Strip-, platen- en CD beurs in Zaal Schijnpoort, Schijnpoortweg 55, en dit van 10u tot 17u. Jef Nys, Hec Leemans, Geerard Leever, Dirk Stallaert, Jeff Broeckx, Martin Lodewijk komen signeren. Info bij Frank Van Bergen (03/325.45.60 of 0486/31.45.88).
frank.van.bergen@pandora.be.
Site: www.stripsmeteenhart.org

28-29 aug 2004 **Valkenswaard**
19e Brabants Stripspektakel in Sportcentrum "Valkencourt", Pastoor Heerkensdreef 15. Beide dagen toegang van 10u tot 17u.
Info: johan.gerlings1@pandora.be

02 en 03 okt 2004 **Wilrijk**
4de editie van het Opendeur & Stripmarktweekend van 10.00 u tot 17.00 u. Locatie: 't Vlaams Stripcentrum en Zaal Ars (ingang via 't Spant) Boomsesteenweg 337 en 333 - 2610 Wilrijk. Inkom: Gratis Info: Frank Bogaerts / tel. 03/827.31.10 of mailen naar frankb@stripcentrum.org

03 okt 2004 **Zedelgem**
Platen, CD & Stripbeurs in het " Spes Nostra Instituut", Past. Staelensstraat 3. Toegang van 10u tot 18u. Info: 050/38.28.83 (Jovan).

10 okt 2004 **Aarschot**
Strip-, platen en CD beurs in de stadsfeestzaal, Demervallei 14. Toegang van 10u tot 18u. Jean-Pol (o.a. Sammy) komt signeren. Beursinfo: 0495/12.03.72

14 nov 2004 **Vilvoorde**
Jaarlijkse gezellige stripbeurs in zaal « Star », Nowlet de Brauwerestraat. Toegang van 10u tot 18u. Meer info bij Eric 02/252.21.68, of mailen naar Eric.Silverans@pandora.be

Elke maand weer de compleetste agenda van stripactiviteiten! Organisatoren sturen info schriftelijk naar : Brabant Strip Agenda, p/a Michel Sels, Kreupelstraat 144 te 1980 Eppegem. e-mail: michel.sels@pandora.be. De agenda wordt afgesloten op de 1ste van iedere maand.

De geheimen van Onze Macht

Als ik de kans krijg, zal ik altijd een oud militair tijdschrift eens doorbladeren. Net zoals in vele scoutstijdschriften zijn ook hier vaak illustraties en strips te vinden , soms de eerste jeugdzonden van latere grote namen. Een bekend voorbeeld hiervan is Hec Leemans, met Jager Janssens. Een tijdje geleden kreeg ik van een collega de kans een groot aantal nummers van Onze Macht (Nos forces) uit de periode 1959 tot 1964 uit te pluizen.

- Chris Mouton -

In 1959 startte het Belgisch leger dit nieuwe , overkoepelende blad, dat zich ook tot de niet-militair richtte. Het verscheen op degelijk papier en deels in kleuren. Algemeen heeft het blad vandaag alleen een verzamelwaarde voor fans van militaria én van het koningshuis. Bijna in elk nummer staat wel een foto van koning Boudewijn die een kazerne, vliegveld of boot bezoekt. Maar een redelijk aantal nummers bevat ook stripverhalen, cartoons en illustraties, waartussen een aantal echte pareltjes. De stapel die ik heb, is niet compleet, dus het is best mogelijk dat er nog verrassingen opduiken.

Will

Het blad werd doorlopend genummerd. Onze speurtocht begint in het nummer 3, waarin een viertal tekeningen staan bij de verschillende rubrieken, die vrijwel zeker van Will zijn. De publiciteit van het blad werd verzorgd door Publiart en waarschijnlijk is Will zo in contact gekomen met de redactie. Een aantal illustraties werd in latere nummers hernomen.

Cover van Jean Luc Engels

VOOR OF TEGEN DE ABSTRAKTE KUNST ?
IS HET ESTETISCH GENOT HETZELFDE VOOR ALLE MENSEN OF DIENT MEN AAN TE NEMEN DAT SOMMIGE GEVOELENS ONMEDEDEELBAAR ZIJN ?
Op bladzijde 32 : Ons artikel : INLEIDING TOT DE ABSTRAKTE KUNST.

Ook in de nummers 4 , 6 , 7 (in kleur!) en 10 staan losse, onuitgegeven illustraties van Will.

Hergé

Het nummer 4 is één van de meest interessante , met naast Will een artikel over Hergé , met onuitgegeven foto's, maar jammer genoeg geen speciale tekening.

SEDERT MEER DAN 30 JAAR

Remi Georges
HERGÉ

KUIFJE, EXPONENT VAN EEN GEWIJZIGDE LEVENSVISIE

Roba

De illustraties in het nummer 7, ondertekend met "R" waren me eerst niet opgevallen, maar de tweede keer ging er toch een belletje rinkelen. Dit is toch helemaal de stijl van Roba, toen hij nog illustraties maakte voor *Les Bonnes Soirées*? En ja, in een sympathieke brief heeft Roba ons bevestigd dat deze 4 tekeningen van hem zijn : *"De tekeningen die u me toestuurde uit het blad Onze Macht, roepen oude herinneringen op. Het is zo dat commandant Martin, toenmalig hoofdredacteur van het blad, krijgsgevangene was samen met wijlen mijn oom, senator Albert Mathieu. Via hem kreeg ik de kans om enkele tekeningen te maken voor Onze Macht"*. Roba illustreert een artikel getiteld "Op zoek naar het geluk", dat gaat over de zoektocht naar een geschikte job.

Jean-Luc Engels

In het nummer 14 duikt voor het eerst de naam Jean-Luc Engels op, wanneer hij enkele cartoons inzendt. Hij wordt gevraagd om strips en tekeningen te leveren. We willen de lezer het hilarische verhaal *Who dares, wins* niet onthouden. Het was ongetwijfeld de bedoeling propaganda te maken voor de

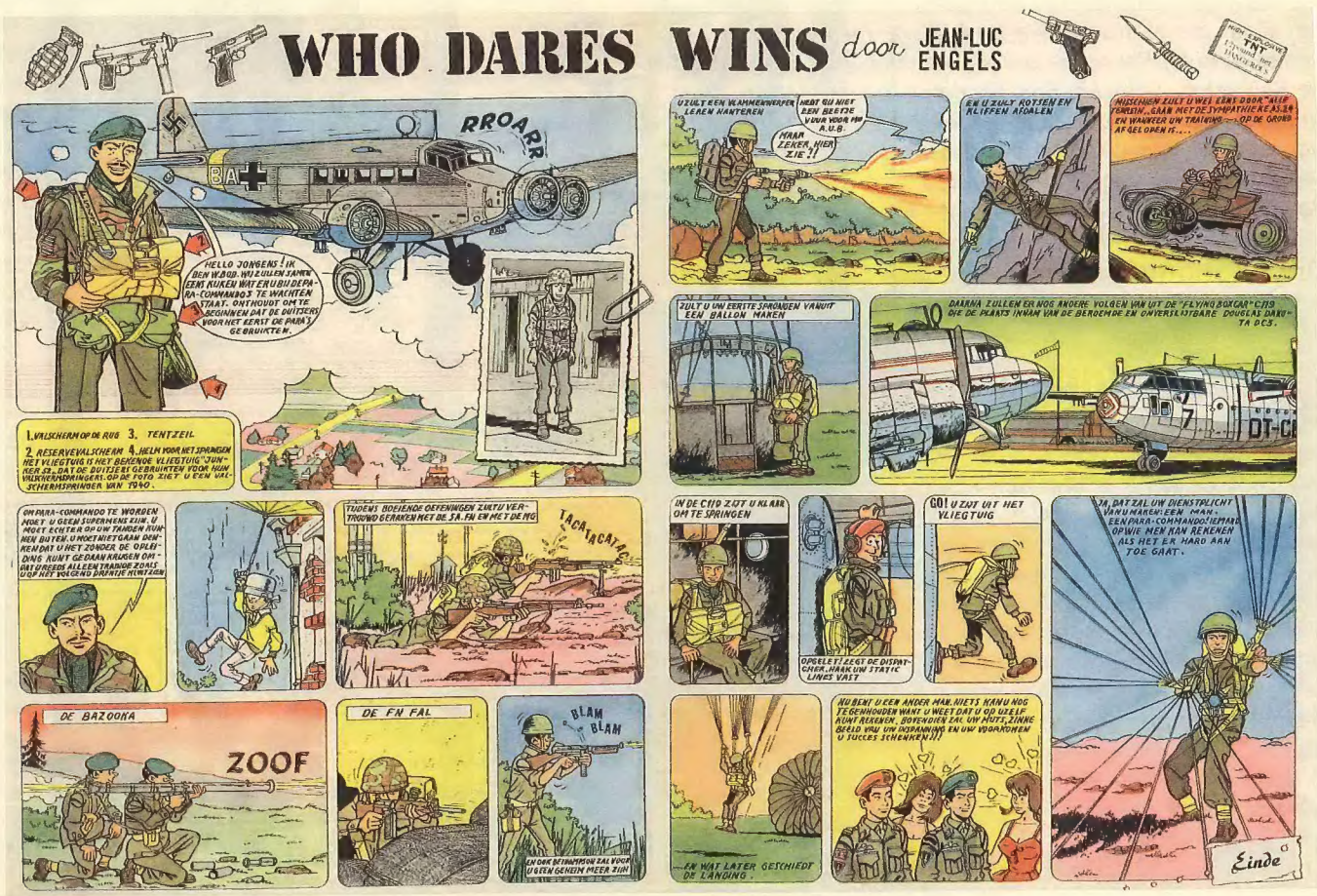
WHO DARES WINS door JEAN-LUC ENGELS
RROARR
HELLO JONGENS! IK BEN W.BOD. WIJ ZULLEN SAMEN EENS KIJKEN WAT ER U BIJ DEN PARA-COMMANDO'S TE WACHTEN STAAT. ONTHOUDT OM TE BEGINNEN DAT DE DUITSERS VOOR HET KERST DE PARA'S GEBRUIKTEN.
1. VALSCHERM OP DE RUG 3. TENTZEIL
2. RESERVEVALSCHERM 4. HELM VOOR HET SPRINGEN
HET VLIEGTUIG IS HET GEKENDE VLIEGTUIG "JUNKER 52", DAT DE DUITSERS GEBRUIKTEN VOOR HUN VALSCHERMSPRINGERS. OP DE FOTO ZIET U EEN VALSCHERMSPRINGER VAN 1940.
OM PARA-COMMANDO TE WORDEN MOET U GEEN SUPERMENS ZIJN. U MOET ECHTER OP UW TANDEN KUNNEN BIJTEN. U MOET NIET GAAN DENKEN DAT U HET ZONDER DE OPLEIDING KUNT GEDAAN KRIJGEN OMDAT DRESSEN ALLEEN TRANDE ZOALS U OP HET VOLGEND PRENTJE KUNT ZIEN.
TACATACATACA
DE BAZOOKA
ZOOF
DE FN FAL
BLAM BLAM
EN OOK BETAMPOKON ZAL VOOR U GEEN GEHEIM MEER ZIJN
U ZULT EEN HAMMERKOPPER LEREN HANTEREN
HEBT GIJ NIET EEN BEETJE VUUR VOOR PM A.U.B.
MAAR ZEKER, HIER ZIE !!
EN U ZULT ROTSEN EN KLIFFEN BEDALEN
MISSCHIEN ZULT U WEL EENS DOOR "ALEXANDER" GAAN MET DE SYMPATHIEKE AS 24 EN WANNEER UW TRAINING OP DE GROND AFGELOPEN IS...
ZULT U UW EERSTE SPRONGEN VANUIT EEN BALLON MAKEN
DAARNA ZULLEN ER NOG ANDERE VOLGEN VAN UIT DE "FLYING BOXCAR" C119 DIE DE PLAATS INNAM VAN DE BEROEMDE EN ONVERSLAANBARE DOUGLAS DAKOTA DC3.
IN DE C119 ZIJT U KLAAR OM TE SPRINGEN
OPGELET! ZEGT DE DISPATCHER, HAAK UW STATIC LIJNS VAST
GO! U ZIJT UIT HET VLIEGTUIG
JA, DAT ZAL UW DIENSTPLICHT VAN U MAKEN: EEN MAN, EEN PARA-COMMANDO! MAAR OPDAT MEN MAN REKENEN ALS HET ER HARD AAN TOE GAAT.
EN WAT LATER GESCHIEDT DE LANDING
NU BENT U EEN ANDER MAN. NIETS KAN U NOG TEGENHOUDEN WANT U WEET DAT U OP UZELF AGHT SLAAN, BOVENDIEN ZAL UW MUT, ZINNE BEELD VAN UW DOORNINGEN EN UW VOORKOMEN U SUCCES SCHENKEN!!!
Einde

Belgische paracommando's. Maar dat taaltje! De lonkende deernen! Jean-Luc Engels is beter bekend als Jean-Luc Beghin, die begin jaren '60 voor *Robbedoes* begon te tekenen : de spelletjesrubriek, een microverhaal en veel reclamewerk. Het meest bekend is hij geworden met de mooie technische tekeningen van vliegtuigen en auto's en vooral van de reuze Apollo en Sojoez affiches. Voor *Onze Macht* tekende hij 2 mooie covers (nrs 24 en 75) en verschillende stripverhalen van 2 tot 12 pagina's.

Oom Wim, Piroton en Paape

Tussendoor verschijnen er ook enkele hernemingen van Oom Wim verhalen, met tekeningen van Carlos Laffond (nrs 38 en 39), Piroton (nrs 42 en 43) en Paape (nrs 50 en 51)

Gos

Ook de moeite zijn de nummers 55 tot 59, met niet minder dan 10 strippagina's in kleur van Gos. Dit stripverhaal, *Trek aan de riemen... wij varen,* over de marine is bovendien zijn echte debuut! Jammer genoeg heeft hij geen cover mogen tekenen. Ook in het nummer 66 staat nog een illustratie van Gos.

Walthéry

In het nummer 115 staat een pagina met mooie cartoons over de zeemacht , ondertekend met "P". De stijl is 100% studio Péyo, maar wie ze getekend heeft, was eerst niet duidelijk. Gos vermoedde dat het Walthéry was. Walthéry bevestigde ons in een hele leuke brief, dat dit inderdaad nog jeugdzondes van hem zijn : *"Ik herinner me dat nog goed! Ik tekende met "P". Waarom heb ik niet gesigneerd met Pop's, dat was mijn pseudoniem in die tijd? Ik heb dat misschien getekend in de plaats van Gos, die te weinig tijd had. Ik werkte toen bij Peyo aan o.a. Jakke en Sylvester voor Le Soir Illustré, en signeerde met Pop's. Vanaf 1966 signeerde ik met Walthéry, toen ik Steven Sterk ging tekenen voor Peyo".*

Onbekenden?

In 1964 komen we enkele keren vroeg werk van Jarry tegen : een cover voor nummer 100 , en stripverhalen in de nummers 111 en 126. Een groot deel van de strips en illustraties zijn tenslotte van nobele onbekenden, die ook eens de kans krijgen een korte strip te publiceren, meestal in de stijl van de Oom Wim -verhalen. Sommigen hiervan benaderen het niveau van de mindere goden die voor Robbedoes Oom Wim tekenden. Ik geef hier een korte opsomming van de beste van deze "onbekenden" : Marcel Herman, S. Carlyre, Yel, Peretti, Selesnelf en Ronald (*weet iemand of er van één van deze tekenaars nog iets geworden is?).*

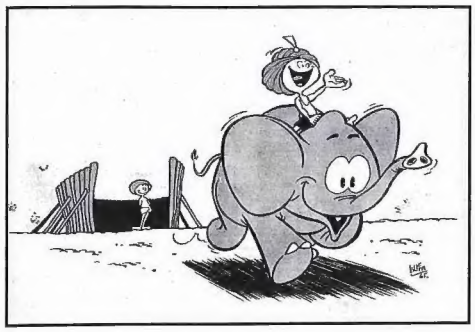

Dupa

Een voorlopig laatste vondst staat in het nummer 131 uit 1965 , met enkele illustraties van een 20-jarige Dupa.

Besluit

Alles bij elkaar genomen zijn er toch een mooi aantal nummers van *Onze Macht* die het verzamelen waard zijn, met redelijk veel onbekend jeugdwerk van grote tekenaars. Dus , als je nonkel toevallig nog beroepsmilitair is geweest, loont het misschien eens de moeite om na al die jaren toch nog eens op bezoek te gaan.....

De hoofding werd getekend door J-L Béghin, de cartoons zijn van Walthéry ▼

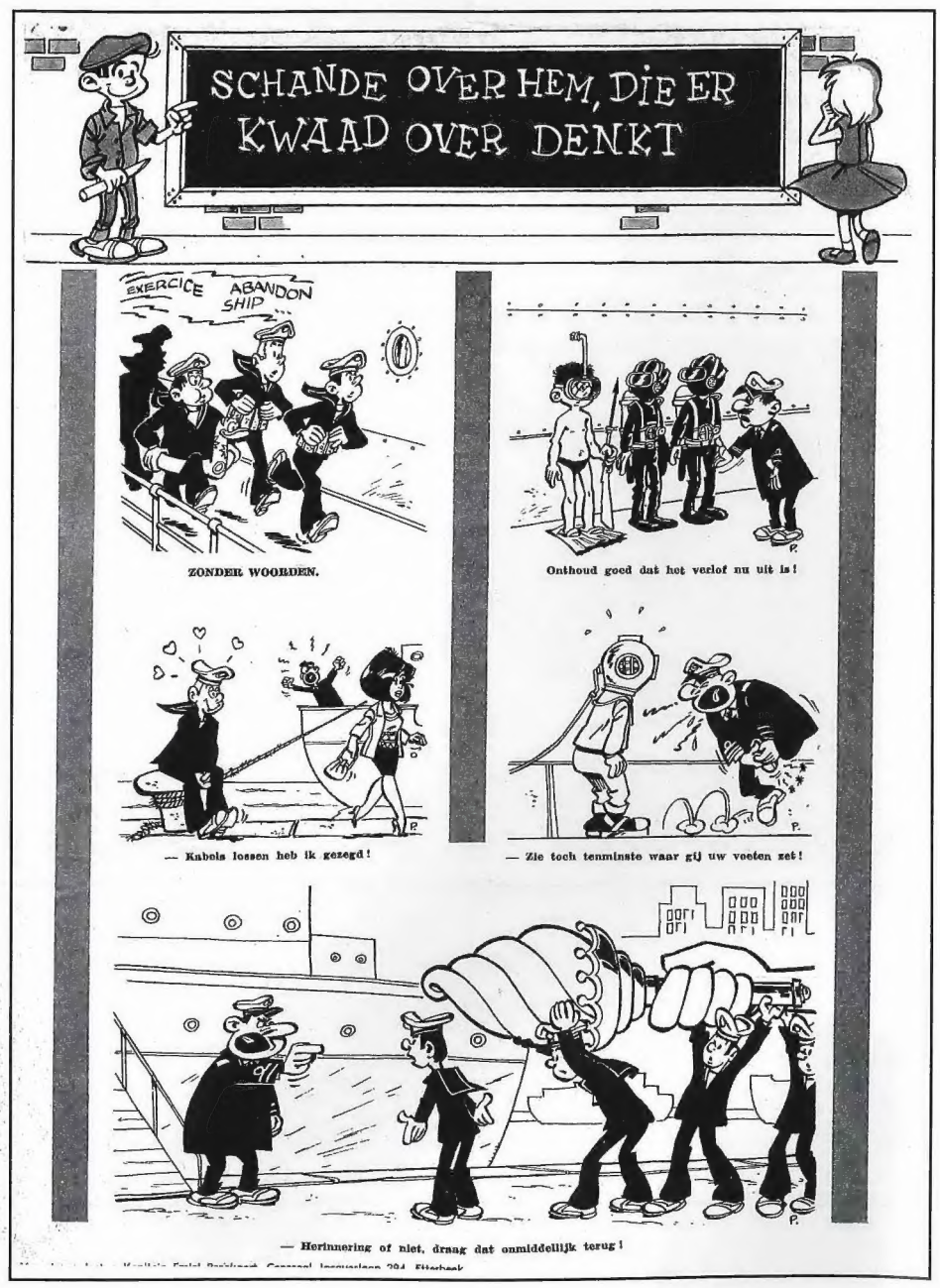
SCHANDE OVER HEM, DIE ER KWAAD OVER DENKT
EXERCICE ABANDON SHIP
ZONDER WOORDEN.
Onthoud goed dat het verlof nu uit is!
— Kabels lossen heb ik gezegd!
— Zie toch tenminste waar gij uw voeten zet!
— Herinnering of niet, draag dat onmiddellijk terug!

Het debuut van GOS

Zoals wel vaker gebeurt, was een nieuwe aanwinst - een stapel exemplaren van Onze Macht uit de jaren zestig - de aanleiding om eens op zoek te gaan naar "het verhaal achter...". En zo kwamen we terecht bij striptekenaar GOS voor een uitgebreide babbel over zijn debuut in Onze Macht en zijn eerste aarzelende stappen in het stripwereldje.

- Chris Mouton -

Na enkele vergeefse pogingen om met hem in contact te komen, kregen we op een druilerige winteravond een telefoontje van GOS : *"U was naar mij op zoek?"*. Een interview voor Brabant Strip over zijn debuutjaren zag hij onmiddellijk zitten. Prompt werd zijn agenda erbij gehaald en een afspraak vastgelegd. Dus trotseerden wij die zaterdagmiddag een winterse sneeuwbui om naar Anderlecht te rijden. GOS ontving ons heel hartelijk in zijn tekenstudio op de benedenverdieping van zijn woning en met zicht op de tuin. Hij leek zelfs een beetje verbaasd over onze belangstelling voor zijn pionierswerk, maar toen de vergeelde exemplaren van *Onze Macht* werden bovengehaald, kwam hij snel goed op dreef.

Hoe komt een tekenaar bij het leger terecht?
Ik heb klassieke humaniora (wetenschappen) gestudeerd maar voelde eigenlijk al heel snel aan dat dit niet mijn ding was. Het was een verkeerde keuze. Uiteindelijk ben ik op aanraden van een neef bij het leger gegaan. Mijn familie vond dat ook een goede optie: het was een ernstige job met zekerheid. Dus heb ik toegehapt. Ik begon in 1954 als secretaris bij de marine in Brugge. Daarna verhuisde ik naar het ministerie van Defensie in Brussel waar ik het uiteindelijk tot onderofficier schopte. Daar kreeg ik op een dag het nieuwe legertijdschrift *Onze Macht* in handen en ik las daarin een stripverhaal van Jean-Luc Engels. Ik was al mijn hele leven met tekenen bezig, maar wist niets af van techniek en zo. Ik heb toen mijn stoute schoenen aangetrokken en heb een afspraak gevraagd met Jean-Luc Engels, die toen net zijn militaire dienstplicht vervulde. Hij werkte in die periode trouwens nauw samen met Jidéhem. Jean-Luc Engels heeft mij de eerste stappen van het striptekenen bijgebracht : welk papier ik moest gebruiken, welke potloden, hoe ik een pagina moest indelen, enzovoort.

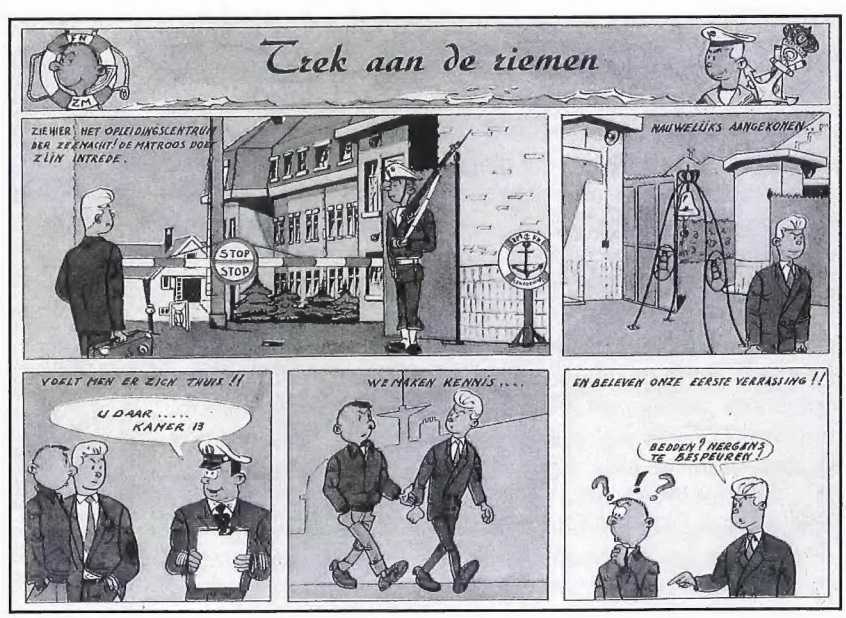
Trek aan de riemen
ZIEHIER HET OPLEIDINGSCENTRUM DER ZEEMACHT! DE MATROOS DOET ZIJN INTREDE.
STOP
STOP
NAUWELIJKS AANGEKOMEN...
VOELT MEN ER ZICH THUIS !!
U DAAR..... KAMER 13
WE MAKEN KENNIS....
EN BELEVEN ONZE EERSTE VERRASSING !!
BEDDEN? NERGENS TE BESPEUREN!

De eerste stroken van de debuutstrip, over de marine. Gos is er niet fier over, maar het is een begin!

Welke strips hebben je geïnspireerd?
Ik ben geboren in een klein dorpje, Thy-le-Château, nabij Dinant. Zoals de meeste kinderen las ik graag stripverhalen. Tijdens de oorlogsjaren las ik *Spirou* en *Bravo*. Ik vond dat prachtig en probeerde zelf ook te tekenen. Ik heb eigenlijk mijn hele leven lang getekend maar van dat jeugdwerk is niets bewaard gebleven. Toen ik als jonge gast verkering had met mijn vrouw schreef ik geen liefdesbrieven maar stuurde haar tekeningetjes *(lacht)*. Toen ik secretaris was bij de zeemacht stond in het bureau een enorme kast met duizenden dossiers. Tijdens de dooie momenten op het werk had ik op de achterkant van de klasseermappen allemaal tekeningetjes gemaakt die eigenlijk niets te maken hadden met de inhoud van die mappen. Iedereen vond dat grappig en ik ben door mijn superieuren nooit op de vingers getikt. Integendeel, men zei dat ik talent had en dat ik er beslist mee moest doorgaan.

Was er voordien al iets gepubliceerd?
Neen, nooit. Ik had wel al een paar illustraties gemaakt voor een officier, die artikels schreef die binnen het leger verspreid werden maar die uiteindelijk niemand las *(lacht)*.

Begin jaren '60 is mijn eerste illustratie verschenen in *Onze Macht*. Eigenlijk was het pure propaganda voor de zeemacht, maar ik vond het gewoon plezant om te doen. Als ik daar nu op terugkijk, zie ik wel hoe amateuristisch het allemaal was. Omdat *Onze Macht* tweetalig was, moest ik eerst de tekeningen zonder tekst maken. Daar werden verkleiningen van gemaakt en dan moest ik de teksten erbij schrijven. Daardoor was het vaak een beetje wringen om de tekst er in te krijgen. Wist ik veel dat er technieken bestonden om dit probleem te verhelpen. Ik volgde gewoon mijn intuïtie. Ik kleurde mijn tekeningen zelf in met ecoline. Ook in die tijd ondertekende ik al met de artiestennaam *GOS.* Eigenlijk was het gewoon een afkorting van mijn familienaam Goossens. De legermakkers vonden het simpeler om mij gewoon Gos te noemen en ik ben die naam altijd blijven gebruiken als striptekenaar. Nu vind ik die illustraties in *Onze Macht* helemaal niet goed meer, maar ze hebben mij er in het leger niet voor gefusilleerd, hé! *(lacht).*

Was je werk in *Onze macht* een officiële legeropdracht?

Neen, op zeker ogenblik ben ik zelf naar mijn legeroverste gegaan en heb ik hem voorgesteld om een strip te tekenen voor het legerkrantje. Hij vond het een goed idee. De strip moest het verhaal vertellen van een jonge matroos die dienst neemt bij de zeemacht, zijn opleiding volgde in Brugge, en uiteindelijk zijn weg vond in het leger. Ik stond zelf in voor scenario en tekeningen. Mijn tekst werd wel een paar keer gecensureerd door de superieuren want het moest in de eerste plaats propaganda blijven, hé! Maar ik vond dat niet erg : ik vond het al een hele eer dat ze mijn tekeningen wilden gebruiken om hun krantje op te vrolijken. Ik had wel moeten beloven om die tekeningen buiten de werkuren te maken en daar heb ik mij altijd aan gehouden. Bovendien werd ik er ook nog voor betaald. Het was natuurlijk een belachelijk bedrag: als je het in geld van nu vertaalt, kreeg ik misschien 15 euro voor al het werk. Net genoeg om mijn tekenpapier mee te kopen. Ik deed het echter niet voor het geld maar omdat ik het graag deed. Bovendien beschouwde ik mijn werk voor *Onze Macht* als een goede oefening.

Heb je in die periode nog wat anders gedaan voor het leger?

Ik heb ook nog eens een opdracht gekregen voor de NAVO. Toen ik pas bij het leger was, ontmoette ik een admiraal - ik weet niet meer hoe hij heette - die afgevaardigde was voor de Amerikaanse zeemacht in België. Hij kreeg toevallig mijn tekeningen in *Onze Macht* te zien. Hij vond ze niet slecht en vroeg mij om ook voor hem enkele illustraties te maken. Dat heb ik gedaan. Op een dag vroeg hij me of ik ook een tekening wilde maken voor het kantoor van de NAVO in Parijs. Het moest ook een publiciteitstekening worden van een onderzeeboot. Uiteindelijk heeft men mijn tekening niet gebruikt omdat die bewuste duikboot blijkbaar veel technische problemen had... Maar mijn enorme tekening - 2 op 2 meter groot - heeft toen wel nog een hele tijd in het NAVO-kantoor in Parijs gehangen als muurdecoratie. Ik weet niet wat er achteraf mee gebeurd is.

Hoe ben je in het échte stripmilieu terechtgekomen?

Op zeker ogenblik ben ik met die pagina's uit *Onze Macht* naar Peyo gegaan om te vragen wat hij ervan vond. Hij zei heel eerlijk dat ik wel talent had maar dat ik nog hard zou moeten oefenen aan mijn techniek. Ik vroeg, heel naïef, hoe lang het ongeveer zou duren voordat mijn tekeningen echt goed genoeg waren. Peyo vroeg: *"Teken je vaak?"*. Ik antwoordde dat ik vooral in mijn vrije tijd, 's avonds, weekends, vakantiedagen, met tekenen bezig was. *"Reken dan maar op vijf jaar!"*, zei hij onomwonden. Olala.... Wat was ik teleurgesteld over dat antwoord: vijf jaar lijkt voor een jonge gast, ik was toen een jaar of 25, een eeuwigheid. Maar ik ben toen wel als een maniak beginnen oefenen: elk vrij uurtje zat ik achter de tekentafel. En ik deed wat Peyo mij had aangeraden: oefenen, oefenen en nog eens oefenen! Kilo's papier heb ik in die tijd verprutst... *(lacht).*
In het begin van mijn carrière had ik zeer veel moeite met het tekenen van handen. In een stripverhaal wordt vaak gesproken met de handen. Dus had ik wekenlang niets anders gedaan dan handen getekend: in alle mogelijke formaten en houdingen. Ik ging ook meer kijken naar het werk van andere striptekenaars uit die tijd: Peyo, Tillieux,...
In de jaren die volgden, ging ik nog een paar keer met mijn tekeningen naar Peyo om zijn mening erover te kennen. Hij vond wel dat ik 'proper' werkte. Op zeker ogenblik, dat moet omstreeks 1963 geweest zijn, zei Peyo dat er een plaats in zijn studio vrijkwam omdat één van zijn tekenaars, Francis Bertrand, was weggegaan. Hij had Derib aangetrokken als tekenaar, maar er was op dat moment zoveel werk in de Studio Peyo dat men gerust nog wat extra hulp kon gebruiken. Peyo bood mij toen een bijbaantje aan: iedere zaterdag en op vrije dagen zou ik bij hem kunnen gaan werken. Ik heb meteen toegehapt want ik was mij ervan bewust dat het een goede leerschool zou zijn.

Wat vond je vrouw van die artistieke bezigheden?

Ik was in 1959 getrouwd en mijn vrouw heeft mij altijd aangemoedigd om te blijven tekenen. Zonder haar onvoorwaardelijke steun was ik wellicht nooit professioneel striptekenaar geworden. De eerste jaren bleef ik mijn werk voor de Studio's Peyo combineren met mijn legercarrière, maar mijn hart ging toch steeds meer uit naar het tekenen. Mijn vrouw voelde heel goed aan dat ik niet de juiste legermentaliteit had. Uiteindelijk heeft zij me aangemoedigd om de gok te wagen en te kiezen voor mijn grote passie: het striptekenen. In 1965 heb ik de deur van de legerkazerne definitief achter mij dichtgetrokken om fulltime bij Peyo te beginnen. Ik werd er de opvolger van Derib, die terug in Zwitserland ging wonen. Plots zag ik mijn grote droom verwezenlijkt.

Wat tekende je bij de Studio's Peyo?

Toen ik nog bij het leger was, werd ik vooral ingeschakeld om teksten in te vullen en kleine stukjes decor te tekenen voor de Smurfen. Toen ik in 1965 aangeworven werd als vaste tekenaar, mocht ik de microverhalen van de Smurfen hertekenen voor een albumuitgave. In totaal maakte ik een viertal verhalen. Daarna werkte ik jarenlang samen met Peyo aan de Smurfen. Wij schreven samen het scenario en ik mocht de tekeningen maken. Zo heb ik de verhalen *Smurfevallen, De Smurfin, De Krwakakrwa* en *De regensmurf* getekend. Peyo superviseerde mijn werk, leverde kritiek of liet mij herbeginnen.

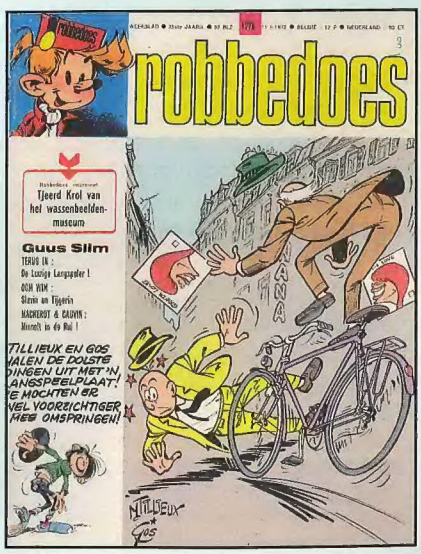

Tien jaar na het debuut in Onze Macht bleef de entree van Gos bij Robbedoes niet onopgemerkt. Eerst Guus Slim, samen met Tillieux...

Hij was een zeer moeilijk man om mee samen te werken, maar heeft mij ook zeer veel geleerd.

Wanneer ben je gestart met eigen scenario's?
Ik had aanvankelijk helemaal niet in de gaten dat ik aanleg had om scenario's te schrijven. Maar toen ik bij Peyo werkte aan Jakke en Sylvester voor *Soir Illustrée,* was daar iemand die de scenario's schreef. Ik weet zijn naam niet meer maar het was een Chinees. Op zeker ogenblik is die gewoon met de noorderzon verdwenen: men heeft hem nooit meer teruggevonden. Hij had enkele pagina's opgestuurd en opeens was hij dus onvindbaar. Peyo zat daar behoorlijk mee verveeld want het verhaal moest toch afgewerkt worden. Toen heeft hij gewoon tegen mij gezegd: "*Maak jij dit maar af!*". Ik heb het geprobeerd en Peyo was tevreden. Zo heb ik mijn eerste stappen als scenarist gezet. Daarna schreef ik enkele scenario's voor *Jakke en Sylvester.* Op zeker ogenblik zijn we hiermee gestopt en begonnen we in Robbedoes met *Steven Sterk.* Ik stond in voor het scenario en Walthéry voor de tekeningen. We hebben samen verschillende verhalen gemaakt: *Oom Ponnes, Circus Bodoni* en *Lady Adel Fine.* Tegelijkertijd bleef ik samen met Peyo voortwerken aan de Smurfenreeks.

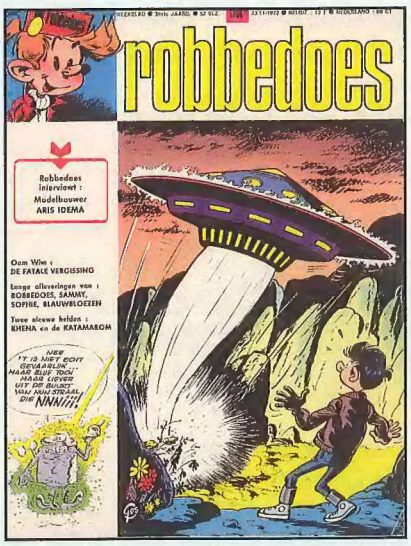
robbedoes
Robbedoes interviewt : Modelbouwer ARIS IDEMA
Oom Wim : DE FATALE VERGISSING
Lange alleeningen van : ROBBEDOES, SAMMY, SOPHIE, BLAUWBLOEZEN
Twee nieuwe helden : KHENA en de KATAMAROM

... en zes maand later een frisse eigen strip, Khena en de Katamarom.

Je hebt later nog vrij veel scenario's geschreven.
Ja, eigenlijk ben ik best fier op mijn werk als scenarist. Ik heb zelfs een deel van het scenario van *Hommeles in Rommelgem* geschreven : Franquin had zelf reeds 11 pagina's gemaakt maar had er geen zin meer in. Hij wilde enkel nog Guust Flater doen en stoppen met Robbedoes. Hij sprak Studio Peyo aan om het scenario af te maken want Dupuis wilde natuurlijk met Robbedoes doorgaan. Ik kreeg die klus in mijn schoenen geschoven. Dat was niet zo evident want het was geen simpel verhaal. Franquin had ons uitgelegd wat hij had in gedachten had, maar wij hadden rap in de gaten dat dit niet mogelijk was: hij had genoeg stof voor 100 pagina's! *(lacht).* Wij hebben toen alles laten vallen en zijn vanaf pagina 11 opnieuw begonnen. Ik heb mij daar goed mee geamuseerd want ik hield wel van Robbedoes. Ik voelde dat verhaal heel goed aan en wilde er iets mooi van maken. Ik schreef pagina per pagina en vroeg telkens de mening van Franquin. Hij nam het scenario dan mee naar huis en maakte een paar schetsen die hij me dan voorlegde. Kan je je dat voorstellen?! De grootmeester Franquin die zijn tekeningen kwam voorleggen aan zo'n jonge snaak als ik...

Was Franquin moeilijk om mee samen te werken?
Eigenlijk niet. Wij schreven het scenario en hij gaf er zijn persoonlijke toets aan, waardoor het plots iets fantastisch werd. Hij was wél enorm veeleisend voor zichzelf. Op een dag toonde hij me een pagina en vroeg mij: *"Is het zo dat jij de dingen ziet?"*. Ik vond het een fantastische pagina en zei hem dat ook. Maar hij bekeek de pagina opnieuw en zei: *"Bah, er is toch iets dat mij niet bevalt..."*. En plots nam hij het tekenblad en scheurde het gewoon in stukken. *Whaah,* ik kon mijn ogen niet geloven! Maar Franquin nam de verscheurde pagina terug mee. Spijtig, want anders had ik ze beslist uit de vuilnisbak gevist! *(lacht).* De volgende dag stond Franquin daar al opnieuw en had hij de hele pagina overgedaan. *"Is het niet beter zo?"*, vroeg hij me. Ik durfde amper nog iets te zeggen uit schrik dat hij de pagina opnieuw voor mijn ogen ging verscheuren. Maar dit voorval is me altijd bijgebleven: een kerel met zoveel jaren ervaring die zoiets doet, dat getuigt van veel zelfkritiek. Ik heb daaruit geleerd dat je als striptekenaar nooit te rap content mag zijn van je werk. Jaren later, toen ik aan een pagina van mijn eigen reeks Khena werkte, stond mijn vrouw toe te kijken. Zij vond de pagina niet zo geslaagd. Mijn echtgenote was altijd mijn eerste criticus. Wij woonden toen op een appartementje in Evere en ik tekende gewoon in de woonkamer. Mijn vrouw kwam af en toe eens kijken en gaf dan ongezouten haar mening. Soms leidde dat tot huishoudelijke ruzies maar, ik geef het niet graag toe, zij had wel vaak gelijk! *(lacht).* Dus toen zij die pagina van Khena afkeurde, liet ik die schetsen een dag of twee opzij liggen om alles te laten bezinken. Toen ik de tekeningen daarna opnieuw bekeek, zag ik dat zij inderdaad gelijk had. Deze tekeningen pasten perfect in een verhaal van *Guus Slim* maar niet in een science-fictionverhaal zoals Khena. Dus toen heb ik gedaan zoals Franquin: ik ben helemaal herbegonnen. Met dit verschil dat ik die 'slechte' pagina niet heb verscheurd. Achteraf was ik heel blij dat ik de pagina had hertekend want het eindresultaat was veel beter geslaagd.

Hoe lang ben je uiteindelijk bij Peyo gebleven?
Vijf jaar, tot in 1969. Ik had een beetje genoeg van de manier van werken bij Peyo. Peyo had de onhebbelijke gewoonte om pas twee dagen op voorhand aan te kondigen dat hij op vakantie ging. Hij zadelde ons dan volledig alleen op met alle werk want we werkten hooguit twee weken op voorhand. Soms liet hij ons één pagina drie of vier keer opnieuw beginnen. Maar wij werden er geen frank méér voor betaald. Uiteindelijk ben ik om die reden opgestapt en ben ik samen met Tillieux aan *Guus Slim* gaan werken. Ook van Tillieux heb ik veel opgestoken. Ik denk nog altijd dat ik op het juiste moment ben weggegaan bij Peyo. Ik had bij hem de stiel geleerd, maar na vijf jaar was het tijd om mijn vleugels uit te slaan en mijn eigen koers te varen.

Heb je nog wijze lessen geleerd van tekenaars?
Op zekere dag had ik vier pagina's van Guus Slim afgewerkt, de scène met de camping en de botsingen in *Een luizige langspeler.* De vier pagina's lagen op tafel en ik stond ze van op een afstand rustig te bekijken toen mijn zoontje Walter, die toen een jaar of drie was, er met zijn neus kwam bovenhangen en mijn kop koffie omvergooide. De koffie vloeide helemaal uit over mijn vier pagina's! Ik dacht dat ik hem iets zou aandoen : ik had aan iedere pagina minstens een week gewerkt. Als ik dat allemaal moest overdoen... dat was een catastrofe. Helemaal over mijn toeren belde ik toen naar mijn collega Tillieux en legde hem het probleem uit. *"Geen paniek"*, zei die, *"vul het bad met een bodem water en doe er twee kopjes bleekwater bij. Daarna leg je uw pagina enkele seconden in dit sopje. Je zal zien: de koffievlekken verdwijnen en de inkt blijft"*. Met een bang hartje deed ik wat Tillieux mij had aangeraden. En inderdaad: de koffievlekken verdwenen maar de tekeningen bleven intact. Amai, dat was een pak van mijn hart! *(lacht).*

Uit de bibliotheek van

ROSSE JOHN

...en zijn halve trouwboek

De oude Suske en Wiske-albums

Deel X

In 1954 liep de productie van Willy Vandersteen gestaag door. Met ingewerkte medewerkers zoals Karel Verschuere en Karel Boumans, kon hij het hoge werkritme blijven volhouden. Elke week tekende hij voor de krant 12 strookjes Suske en Wiske, voor Kuifje één plaat Suske en Wiske en één gag van 't Prinske. Voor Ons Volkske, één plaat van de Vrolijke Bengels, later in het jaar van Het Plezante Circus. Dat jaar nam de krantenlezer afscheid van de De Familie Snoek, maar de lezers van De Bond kregen dan weer elke week een gag van De Grappen van Lambik voorgeschoteld. Nog in het najaar zagen we het eerste album van Tijl Uilenspiegel (Opstand der Geuzen) verschijnen, toch één van de hoogtepunten in Vandersteens rijkgevulde oeuvre, alsook de eerste drie albums van de succesreeks Bessy.

De afgeleide producten van dat jaar waren ook niet mis : de confituurglazen van de Lintse firma Bene Luck [1] en de Suske en Wiske-Scheutkalender 1955 [2]. En ja, in de traditionele Aalsterse carnavalstoet konden we Lambik bewonderen, gezeten op de Terranef, een van de praalwagens. De eerste drukken van de Suske en Wiske-albums die dat jaar verschenen, waren waarschijnlijk snel uitverkocht. Minieme verschillen laten toe om een eerste druk van een tweede druk te onderscheiden.

- Pierre Borms -

Prijs : In België : 6 Frs — In Nederland : 40 Cts
ZEVENDE JAARGANG
KUIFJE
40
WEEKBLAD VOOR JONGENS VAN 7 TOT 77 JAAR
DE SCHAT van BEERSEL
Een geheimzinnige zwevende hand ontzegt aan onze vrienden de toegang tot het kasteel van Beersel...

▲ *De mysterieuze cover voor Kuifje 40 van 1952. En toen moesten de lezers nog TWEE jaar wachten voor het album verscheen!*

DE AVONTUREN
VAN SUSKE EN WISKE
door WILLY VANDERSTEEN
20c
nieuw verschenen :
DE KNOKKERSBURCHT
Kinderen (en ouders) herlees dit verhaal en beleef er opnieuw pret en vrolijke ontspanning mee.
600 tekeningen, 38 Frank.
DRUKWERK VERZONDEN DOOR STANDAARD-BOEKHANDEL, HUIDEVETTERSSTR. 55-59, ANTWERPEN

▶ *Enveloppe met reclame, van Standaard Boekhandel*

24. De Avonturen van Suske en Wiske : De Knokkersburcht

a) <u>eerste druk albumuitgave</u>

- exacte releasedatum : 1 februari 1954
- prijs : 38 BEF
- Herkenning eerste druk : de achterkant van de cover vermeldt de volgende Suske en Wiske-titels : *De Knokkersburcht,* plus *De Schat van Beersel* in voorbereiding.
- oplagecijfer : onbekend
- afmetingen : 20,5 cm x 25,7 cm
- binnenwerk : aantal pagina's : 56 (één schutblad en 55 strippagina's = 220 strookjes) alternerend gedrukt in blauw en bruin. Imprint Drukkerij Erasmus op pagina 56.
- omslag : zwaardere papiersoort (licht karton), maar niet echt gekartonneerd. De binnenkant van dit omslag is bruin.
- Nietjes : afgerond
- Speciale opmerkingen: geen

b) <u>voorpublicatie</u> :

- in het dagblad *De Standaard* verschenen, tussen 19 augustus en 28 december 1953, 222 strookjes. Twee stroken (met gastoptreden van Karel Van Milleghem) werden weggelaten voor de albumversie.
- Er verschenen aankondigingsstroken in *De Standaard* van 18 augustus 1953.

c) <u>belangrijkste heruitgaven</u>

- <u>Tweede druk</u> verscheen in 1954 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titel *De Knokkersburcht* , tevens *De Cirkusbaron* in voorbereiding
- <u>Derde druk</u> verscheen ook in 1954 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titels *:* *De Speelgoedzaaier,* plus *De Yzeren Schelvis* in voorbereiding.
- in de reeks Suske en Wiske Klassiek [3]

Albums Suske en Wiske

Zojuist verschenen:

DE KNOKKERS-BURCHT

Prijs : 38 Fr.

Goed etaleren,

en ge zult er veel verkopen !

Uitgeversmij : N.V. STANDAARD-BOEKHANDEL ANTWERPEN

▲ *Advertentie in De Boek- en Dagbladhandelaar*

d) <u>publicitair materiaal</u>

- advertentie in *De Boek- en Dagblad-handelaar* van februari 1954, waarin aangekondigd wordt dat *De Knokkersburcht* op 1 februari verschijnt.
- Advertentie in *Het Nieuwsblad* van 9 maart 1954
- Enveloppe van de NV Standaard-Boekhandel met publiciteit voor het album *De Knokkersburcht*
- In het nummer van *Kuifje* van 27 mei 1954 werd het album besproken.

EERSTE druk ▼

Beste jongens en meisjes,

W. Vandersteen

tekende voor U reeds de volgende albums :

DE AVONTUREN VAN SUSKE EN WISKE

Spannende albums, en alle om ter plezierigst :

— OP HET EILAND AMORAS
— DE KONING DRINKT
— PRINSES ZAGEMEEL
— DE ZWARTE MADAM
— DE WITTE UIL
— BIBBERGOUD
— LAMBIORIX
— DE STIERENTEMMER
— DE STALEN BLOEMPOT
— HET ZINGENDE NIJLPAARD
— DE RINGELINGSCHAT
— DE TUFTUF-CLUB
— HET BEVROREN VUUR
— DE STERRENPLUKKERS
— DE LACHENDE WOLF
— DE DOLLE MUSKETIERS
— DE TAMTAMKLOPPER
— DE KNOKKERSBURCHT
DE SCHAT VAN BEERSEL (in voorbereiding)

Buiten reeks :
Volledig in kleuren !
— HET SPAANSE SPOOK
— DE TARTAARSE HELM

En iets nieuws voor de kleintjes :
MET SUSKE EN WISKE KLEUREN EN UITKNIPPEN (4 Albums)

DE FAMILIE SNOEK

Tien albums, waaraan ook uw ouders prat zullen beleven :

1. DE FAMILIE SNOEK
2. DE FAMILIE SNOEK GROEIT AAN
3. SNOEK EN ZIJN KLEINKINDEREN
4. LAAT SNOEK MAAR LOS
5. SNOEK IN DE BOTER
6. SNOEK TEN AANVAL
7. SNOEK GEEFT KATOEN
8. SNOEK IN DEN HOEK
9. SNOEK HEEFT AMBRAS
10. SNOEK WORDT SNUGGER

25. De Avonturen van Suske en Wiske : De schat van Beersel

(vierde blauwe-reeks-album)

a) <u>eerste druk albumuitgave</u>

- exacte releasedatum : Pasen 1954
- prijs : 55 BEF
- Herkenning eerste druk : de achterkant van de cover vermeldt de volgende Suske en Wiske-titels : *De Tamtamklopper,* plus *De Cirkusbaron* in voorbereiding.
- oplagecijfer : onbekend
- afmetingen : 20,7 cm x 26 cm
- binnenwerk : aantal pagina's : 68 (één titelblad, één blanco-pagina, 64 strippagina's, één pagina met publiciteit voor Het Vlaamse Sprookjesboek van De Meyer, en nog één blanco pagina), gedrukt in 4 kleuren.
- omslag : zwaardere papiersoort (licht karton), maar niet echt gekartonneerd. De binnenkant van dit omslag is bruin.
- Nietjes : geen nietjes. Het album bestaat uit 4 katernen, 3 van 16 pagina's en één katern van 20 pagina's, genaaid. De 4 katernen zijn samen gekleefd in het omslag, waarbij de titelpagina en de laatste bladzijde lichtjes verlijmd zijn aan de binnenkant van het omslag.
- Speciale opmerkingen: geen

b) <u>voorpublicatie</u> :

- in het weekblad *Kuifje* verschenen, tussen 23 juli 1952 en 8 oktober 1953, 64 strippagina's bestaande uit 4 stroken.

- Het verhaal werd aangekondigd met een covertekening op de voorplaat van het nummer van *Kuifje* van 23 juli 1952.
- Voor *De Schat van Beersel* tekende Vandersteen nog een covertekening voor het nummer 40 van jaargang 1952.
- Het verhaal werd hernomen in het weekblad *Ons Volkske* van 2 oktober 1952 tot 17 december 1953

c) <u>belangrijkste heruitgaven</u>

- <u>Tweede druk</u> verscheen in 1955 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titel *De Kleppende Klipper* en *De Straatridder* in voorbereiding
- <u>Derde druk</u> verscheen in 1956 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titels *De Brullende Berg* en *De Spokenjagers* in voorbereiding.
- Vierde druk verscheen in 1957 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titel *De Stemmenrover* en *De Mottenvanger* in voorbereiding
- In 1983 verscheen een gekartonneerde herdruk met blauw linnen rug bij Standaard Uitgeverij. Hiervan werd in 1984 een luxe-editie van 800 genummerde exemplaren verspreid, eveneens gekartonneerd, maar bekleed met blauw fluweel en opgeborgen in een hoes.
- In 1986 verscheen een gekartonneerde bibliofiele heruitgave bij Claudia Radzio op groot formaat, waarbij de inhoud van het verhaal in zwart-wit werd gedrukt. Elk van de 100 door Willy Vandersteen gesigneerde exemplaren ging vergezeld van een map op hetzelfde formaat met een aantal prenten.
- In 1988 verscheen een publicitaire editie voor Kredietbank. De gewone reguliere editie (gewoon genummerd 111) werd aangevuld met een kortverhaal *Kaa-Bee en K-bit ontmoeten Suske en Wiske in het kasteel van Beersel*, getekend door Marc Verhaegen.
- in de reeks Suske en Wiske Klassiek [4]

EERSTE druk ▼

EEN HELE STAPEL PRENTENBOEKEN

VAN de uitgeverijen Casterman, van Doornik en De Standaard Boekhandel, van Antwerpen, kregen we een hele stapel prentenboeken toegezonden. We zijn er van overtuigd dat onze lezers, zich verschillende van deze werken voor hun bibliotheek zullen willen aanschaffen. Er zijn gelegenheden genoeg om een prentenboek te verwerven : een naamfeest, een verjaardag, een geschenk van tante, oom, peter, meter, enz. Wanneer je een boek krijgt of koopt, vraag bij voorkeur een van deze werken. Je mag er zeker van zijn dat je je het niet zult beklagen, daar staan de beste tekenaars, vertellers en uitgevers van ons land borg voor !

DE SCHAT VAN BEERSEL

JE hebt in ons blad maanden lang dat pittig verhaal van Willy Vandersteen, de vader van de onsterfelijke Lambik, kunnen volgen. Wie dit verhaal in zijn geheel eens wil herlezen, (en het zal niet bij één keer blijven) weet dat hij het thans bij iedere boekhandelaar voor een schappelijk prijske kan krijgen.

Nu reeds is er een soort jeugdpelgrimage naar het kasteel van Beersel bij Brussel ontstaan, want het kasteel dat Willy Vandersteen in dit album als decor van zijn verhaal gebruikt, bestaat werkelijk ! Als je vader en moeder het album ook gelezen hebben, vraag hen dan maar eens een Zondaguitstap naar Beersel te beleggen.

DE KNOKKERSBURCHT

is een ander verhaal van Willy Vandersteen dat echter niet in « Kuifje » verschenen is en onze lezers dus nog meer zal interesseren dan « De Schat van Beersel » waarvan ze het verhaal reeds kennen. « De Knokkersburcht » is het relaas van een schitterende tussenkomst van Lambik, Suske en Wiske in een eeuwenoude vete tussen twee Schotse clans in het pittoreske Schotse hooglland. De centrale figuur van dit verhaal is Jerom, een nieuwe held geboren in de rijke verbeelding van Vandersteen.

LAD — 15-4-1954

De avonturen van Suske en Wiske
door W. Vandersteen
De Schat van Beersel

in 4 kleuren
68 bladzijden
Het mooiste tekenverhaal in kleuren dat Vandersteen ons tot nog toe heeft geschonken. Het speelt zich af in de heerlijke riddertijd en is een weelde van kleuren en decors !
VOOR DE PAASVACANTIE !
55 FR.
Bij alle boekhandels en dagbladhandels verkrijgbaar
N. V. STANDAARD-BOEKHANDEL
34.323

Artikel in Kuifje 27 van 1954

Briefomslag met publiciteit

De Avonturen van Suske en Wiske
door WILLY VANDERSTEEN
nieuw
DE SCHAT VAN BEERSEL
in 4 kleuren
68 bladzijden
Ongetwijfeld het mooiste verhaal in kleuren dat Vandersteen ons tot hiertoe heeft geschonken. Het speelt zich grotendeels af in de heerlijke tijd der ridders, en is een weelde van kleuren en decors !
55 FR.
STANDAARD-BOEKHANDEL LANGE KRUISSTRAAT 2 GENT

Advertentie in Het Nieuwsblad van 15 april 1954

De Avonturen van Suske en Wiske
door WILLY VANDERSTEEN

Nieuw verschenen :
DE KNOKKERSBURCHT

Hier is in albumvorm het verhaal waarin Wiske een kasteel in Schotland wint en er, samen met haar vrienden, in de « ondergronder » van prof. Barnabas, naartoe trekt. Zij geraken er verwikkeld in een onverbiddelijke strijd tussen de Zwarte-Hand-Clan en de Propere-Voet-Clan, tot een toverspiegel voor de onverwachte oplossing zorgt.

Kinderen (en ouders), herlees dit verhaal en beleef er opnieuw pret en vrolijke ontspanning mee !

600 tekeningen. 38 Frank.

UITG. MIJ STANDAARD-BOEKHANDEL
35040

bij Kiel en een g
ten, in het Roergeb
moord hebben ge
dosis « E-605 », e
planten-insecten, i
Het krachtige v
weken geleden ber
ta Lehmann, 29-ja
van Worms, bek
echtgenoot, schoon
din een dodelijke
hebben gegeven.
Thans hebben r
zelfmoord gepleegd
in te nemen.

De toesta
de P
Vaticaanstad, 8
Kringen van het
klaarden vandaag
verbetering in de
stand van Paus P
neesheren ervan
dat er geen onn
zeak
onderzoek van zij
ganen bestaat.
De zegslieden
prof. Piccardo Gal
soonlijke dokter v
sloten heeft dat d
kunnen uitgeheld
in de lente, wann
Paus hersteld is.
Vaticaanse zegs
den dat, tegen he
van verbetering, de
wacht wordt, de
riode zal bereiken
den van Maart, h
viteit voor weken
minimum moet, b

De avonturen van Suske en Wiske DE CIR

HET IS TOEVALLIG DE RINGMEESTER DIE HET PAKJE VINDT DAT EEN ALBUM DER AVONTUREN VAN SUSKE EN WISKE BEVAT.

...EN ER ERG GESCHROKKEN MEE NAAR DE WAGEN VAN DE ONZICHTBARE SNELT.

...Directeur, U
nie vriende
begaan met

Advertentie in Het Nieuwsblad van 9 maart 1954

d) publicitair materiaal

- advertentie in *De Boek- en Dagbladhandelaar* van april-mei 1954 waar aangekondigd wordt dat *De Schat van Beersel is verschenen.*
- Advertentie in *Het Nieuwsblad* van 15 april 1954.
- Enveloppe van de NV Standaard-Boekhandel met publiciteit voor het album *De Schat van Beersel*
- In het nummer van *Kuifje* van 27 mei 1954 werd het album besproken.

NIEUW !

Suske en Wiske

in

De Schat van Beersel

Het volledig album in 4 kleuren

55 FR.

GOED ETALEREN TIJDENS DE VACANTIE !

Uitgeversmij : N.V. STANDAARD-BOEKHANDEL ANTWERPEN.

Advertentie in De Boek- en Dagbladhandelaar

Noten :

1) *De Tuftuf-Club 3*, uitgave 't Vlaams Stripcentrum, 1997. De Confituurpotjes van Bene Luck.
2) *De Tuftuf-Club 7*, uitgave 't Vlaams Stripcentrum, 2001. De Scheutkalender.
3) *Suske en Wiske, De Knokkersburcht* : gekartonneerd met rode linnen rug en afwisselend bruin en blauw gedrukte pagina's, in de reeks Suske en Wiske Klassiek, Standaard Uitgeverij, 1996
4) *Suske en Wiske, De Schat van Beersel* : gekartonneerd met blauw linnen rug en volledig in kleur gedrukte pagina's, in de reeks Suske en Wiske Klassiek, Standaard Uitgeverij, 1995

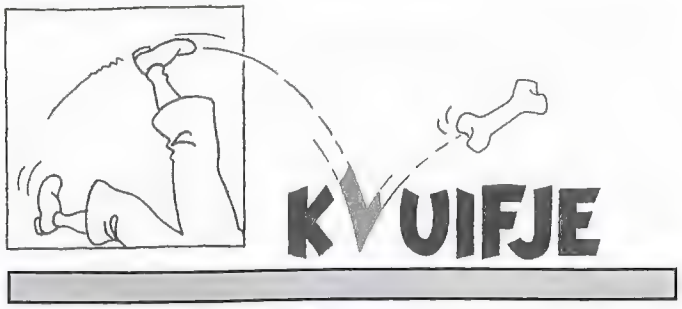

Op 10 januari 1929 duikt een jonge verslaggever met zijn wit hondje voor het eerst op in Le Petit Vingtième, de jongerenbijlage van het dagblad Le Vingtième Siècle. Driekwart eeuw later heeft Kuifje samen met vrienden en vijanden de ganse wereld verkend en miljoenen fans veroverd. In 24 avonturen exploreerde Kuifje de vijf werelddelen en doorliep hij de geschiedenis van de 20ste eeuw. Kuifje is zonder twijfel de bekendste en meest gewaardeerde Belg van de planeet. Moulinsart voorziet voor de 75ste verjaardag van de striplegende tal van manifestaties.

- Willem Gay -

Het was me toch wat de week van 5 tot en met 11 januari! Waarschijnlijk werden nooit zoveel drukinkt en tonnen papier gebruikt om de verjaardag van een stripfenomeen te vieren. Ontelbare publicaties in kranten en tijdschriften, veelal geschoeid op dezelfde leest (hoe ontstond de naam Kuifje, de albums, hoe wordt de nagedachtenis geëerd enz) vlogen je om de oren. Kortom, alles wat iedere rechtgeaarde Kuifjesfan al jaren voor de vuist weg weet te citeren.
Tevens werd er geprofiteerd om enkele nieuwe werken over Kuifje in het zonnetje te zetten. Vooral *Met de kroontjespen, 11 verhalen over Kuifje en de koning der Belgen* en *Hergé, Zoon van Kuifje* deelden volop in de glorie van onze 75-jarige onverslijtbare held. We kunnen niet alle artikelen bespreken, we hoeven geen nieuw naslagwerk over Kuifje en Hergé te schrijven. Maar we moeten toch vermelden dat verscheidene kranten uitgebreide uitpakten met Kuifjes verjaardag. Eén krant, *Het Laatste Nieuws*, wijdde slechts een piepklein kolommetje aan het slaan der Kuifjesmunt. De Standaard, De Morgen, Het Nieuwsblad, Het Volk, De Gentenaar, Le Soir, La Libre Belgique, TV-Blad, Knack, De Haagsche Courant, De Telegraaf, enz. deden het beter en vierden de verjaardag op gepaste wijze. Laten we ook uiteraard de VTM en VRT -belangstelling niet vergeten. Zowel op TV als op radio werd de mythe Kuifje opgevoerd.

Het eerste evenement dat de 75ste verjaardag weerklank moest geven, was het slaan van een **zilveren muntstuk** van 10 euro (met het 75-logo) door de Koninklijke Munt van België, op 8 januari in aanwezigheid van Fanny Rodwell, weduwe van Hergé en voorzitster van de Hergé Stichting, en van minister van Financiën Didier Reynders. De munt werd geslagen in een oplage van 50.000 exemplaren, verpakt in een speciale cassette, prijs 31 euro. Het is de eerste maal in de geschiedenis dat een stripfiguur een Belgisch muntstuk siert. Bestellingen voor de munt kunnen schriftelijk of per fax gedaan worden op volgend adres: Koninklijke Munt van België, afdeling mailing, Pachecolaan 32, 1000 Brussel (02/221.07.11) of per fax: 02/217.70.64. Vanaf begin februari kunnen ze ook via de website besteld worden: www.treasury.fgov.be

In maart verschijnt bij de Belgische Post als hulde aan Kuifje en zijn bedenker Hergé een uiterst fraaie **postzegel** *Kuifje en de maan*. Een lovenswaardig initiatief.

De leukste en meest indrukwekkende campagne was zeker die van **Het Belang van Limburg** en Gazet van Antwerpen. Via Kuifjesprenten werd vanaf zaterdag 2 januari 2004 de aandacht gevestigd op de werkelijk prachtig uitgevoerde krant die verscheen op vrijdag 9 januari 2004. Het procédé is bekend : alle illustraties in beide kranten werden geplukt uit verschillende Kuifjesalbums en vervingen op gepaste wijze foto's bij de artikelen. Het initiatief van strip-journalist Jan Bex, samen met de marketingdienst, maakte de kranten tot een waar verzamelobject. Al geeft deze stripkenner eerlijk toe dat reeds eerder zulk een krant verscheen met Kuifjesillustraties: *"De Franse krant Libération heeft op 3 mei 1983 (de dag na het overlijden van Hergé), dit idee al eens uitgewerkt. Vandaag is het nog steeds een verzamelexemplaar bij stripliefhebbers en Kuifjesfans. Toen ik het idee opperde aan onze hoofdredacteur, was hij meteen enthousiast. Na contact met Peter Horemans, algemeen directeur van Moulinsart (de organisatie die waakt over de commerciële activiteiten rond Kuifje) was er daar ook grote openheid voor het idee. Mits duidelijke afspraken kwam er een akkoord"*. Jan Bex, hoofdredacteur Ivo Vandekerckhove en Dominique Maricq (archivaris van de Stichting Hergé) gingen op zoek naar passende plaatjes. De verkoop liep als een trein. Diverse personen namen niet enkel het gebruikelijke exemplaar mee, sommigen lieten zich zelfs verleiden tot 25 of nog meer exemplaren. Vooral passerende Nederlanders in het Limburgse deden de verkoopcijfers flink stijgen, waarmee de droom van Jan Bex uitkomt : Het Belang van Limburg van 9 januari 2004 is nu een verzamelobject.

UNIEKE KRANT!
op vrijdag 9 januari
Hé, Kuifje ! Lees eens even ! Ze hebben het ook over jou...
Over mij ?.
Ja, zeker ! Lees maar...
GAZET VAN ANTWERPEN
(reclame-affiche, 40 x60 cm)

Ook in het buitenland was er aandacht voor de 75ste verjaardag. *Le Figaro* bracht een bijzonder nummer uit - *hors série* - met als titel : *Tintin, reporter du siècle*. Een mooie uitgave op glanzend papier, helemaal in kleur, met op elke pagina uitsluitend artikels over en illustraties van Kuifje, soms paginagroot. De moeite.

Van bij de eerste bouwstenen van het project tot vandaag is de geschiedenis van het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal (BCB) nauw verbonden met Hergé en zijn oeuvre. Niemand kan immers ontkennen dat Kuifje een aantrek-

kingspool van formaat is voor de talrijke bezoekers (plusminus 250.000 per jaar). Sinds 1990 vindt men in het BCB het "Uitstalraam van de verbeelding"dat een hommage brengt aan de pioniers van de Belgische strip (1929-1959). Wie deze ruimte binnentreedt, komt meteen terecht bij Hergé en zijn wereldberoemde reporter Kuifje. Destijds werd deze ruimte bedacht en uitgewerkt in samenwerking met de Stichting Hergé. Maar aangezien de tijd niet blijft stilstaan, was de 75ste verjaardag van Kuifje de geknipte gelegenheid om **de Hergé-ruimte** in een nieuw kleedje te stoppen. Deze herinrichting van een nieuwe permanente tentoonstelling gebeurt in samenwerking met de Stichting Hergé/Moulinsart en Uitgeverij Casterman. De nieuwe Hergé-ruimte zal ingewijd worden op 18 mei, een datum die dicht aanleunt bij de verjaardag van Georges Remi (hij werd geboren op 22 mei 1907).

Wie denkt dat er in **Dierenpark Planckendael** niets te beleven valt, kan maar beter dringend zijn mening herzien. Personeel en directie doen al jarenlang hun uiterste best om de meest kieskeurige bezoeker het onderste uit de kan te bezorgen. Met de 75ste verjaardag van Kuifje wordt nog een extra dimensie toegevoegd aan dit prachtig gelegen en uiterst verzorgde dierenpark. In samenwerking met NV Moulinsart werd geopteerd om de bezoekers van Planckendael deze heuglijke 75ste verjaardag mee te laten vieren. Of je nu van de parking komt of met de boot aanmeert aan de Vaartingang, je kijkt onmiddellijk je ogen uit. Laten we niet vergeten dat Kuifje een internationale globetrotter is, die niet alleen de raarste personen ontmoet maar ook dieren, waaronder neushoorns, slangen, antilopen, spinnen, eksters. Maar niet alleen Kuifje wordt in het zonnetje gezet, ook zijn onafscheidelijke vrienden Bobbie, Kapitein Haddock, Jansen en Janssens, Bianca Castafiore, Professor Zonnebloem en butler Nestor loodsen je op een aangename manier doorheen het park. Heel Planckendael straalt een Kuifjessfeer uit. In elk continent zal er wel een "Kuifjeshoek" zijn in typische Planckendaelstijl. Elke hoek verwijst naar één of meerdere Kuifjesalbums. Het park biedt dan ook veel mogelijkheden, denk maar aan het Afrikaans dorp. Voor Kuifjeskenners een must, voor anderen een hernieuwde of eerste kennismaking met stripheld Kuifje. De Wie-weet-wat-hutjes worden omgetoverd tot de Grote-Kuifjes-Dieren-Tentoonstelling, een onverwachte combinatie tussen Kuifjesstrip en diereneducatie. Hongerige zielen kunnen terecht in Kasteel Molensloot, waar men kan tafelen in een echte Molensloot-ambiance.
Vanaf begin april gaat er in Planckendael een nieuwe wereld open, zowel voor dierenliefhebbers als voor stripfans. Info/ Dierenpark Planckendael, Leuvensesteenweg 582, 2812 Muizen-Mechelen, tel: +32(0)15.41.49.21 of fax: +32(0)15.42.29.35.

Stripfiguur Kuifje is inzetbaar voor diverse projecten. Is het niet voor een musical of tentoonstelling, dan duikt hij her en der wel op in één of ander boekwerk. Met wisselend succes. Maar af en toe wordt zijn succes gebruikt om anderen te helpen. Kuifje en Bobbie zetten nu hun schouders onder een nieuwe opdracht : jonge dyslectici helpen bij het ontdekken van hun eigen mogelijkheden. Zo verschijnt een drietalige, door de Britse BBC ontworpen cd-rom ***Het mysterie van de verloren letters*** en een door de in Brussel gevestigde vrijwilligersorganisatie Dyslexia International Tools and Technologie (DITT) opgezette website (www.tosuccess.org). Door middel van dit initiatief willen ze het moreel van gedemotiveerde dyslectische studenten opkrikken en duidelijk maken dat dyslexie niets te maken heeft met een gebrek aan intelligentie. Naar schatting zijn er plusminus 12 miljoen jongeren die aan één of andere vorm van dyslexie lijden. Deze problemen bij het schrijven, lezen en organiseren, blijven meestal onopgemerkt. De cd-rom bedoeld als zelfstudieprogramma richt zich van 7 tot 14-jarigen. De gebruikers vergezellen Kuifje en Bobbie op een zoektocht naar professor Zonnebloem. Op deze zoektocht worden ze opnieuw bewust gemaakt van hun sterke punten op studiegebied, ze krijgen zelfs een certificaat met felicitaties. Het DITT adviseert de cd te gebruiken onder begeleiding van een der ouders of leerkracht. Voorlopig uitsluitend in het Duits, Frans en Engels. Andere talen staan op de planning.

" Moulinsart voorziet voor de 75ste verjaardag van de striplegende tal van manifestaties "

Vuurbol boven België

GRIMBERGEN (belga) — Vooral boven het zuidelijke deel van België hebben heel wat mensen woensdag in de vroege ochtend een heldere vuurbol waargenomen. De precieze oorzaak is nog onbekend, zegt de volkssterrenwacht Mira in Grimbergen, die samen met de Koninklijke Sterrenwacht in Ukkel talloze meldingen heeft binnengekregen.

Waarschijnlijk ging het om een heldere meteoor (of „vallende ster") van natuurlijke oorsprong, een stukje steen uit de ruimte dat opbrandt wanneer het met grote snelheid binnendringt in de atmosfeer.
Maar de vuurbol zou ook veroorzaakt kunnen zijn door een stuk ruimtevaartschroot dat vanuit een baan om de Aarde terugviel naar de begane grond en daarbij opbrandde in de hoge atmosfeer.
Het lichtschijnsel wordt in beide gevallen veroorzaakt doordat het object op zo'n 110 tot 100 kilometer hoogte door de wrijving met de atmosfeer verhit raakt en daarbij plaatselijk de lucht doet opgloeien. Op zeventig kilometer hoogte is meestal alles opgebrand, zegt de volkssterrenwacht.

Automobilisten

De vuurbol werd waargenomen rond 6.34 uur 's morgens, vooral door automobilisten. Het traject van de vuurbol en de aard van het neerstortende object zijn momenteel nog niet met zekerheid te bepalen. Waarschijnlijk ging het object van west naar oost over België. Mira roept iedereen die de vuurbol gezien heeft op om waarnemingen door te spelen, in het bijzonder met informatie over het tijdstip, de richting en de duur van de lichtflits aan de nachthemel. Dat kan per mail op het adres van de volkssterrenwacht.

■ *E-mail: info@mira.be*

Is dit nog toeval??

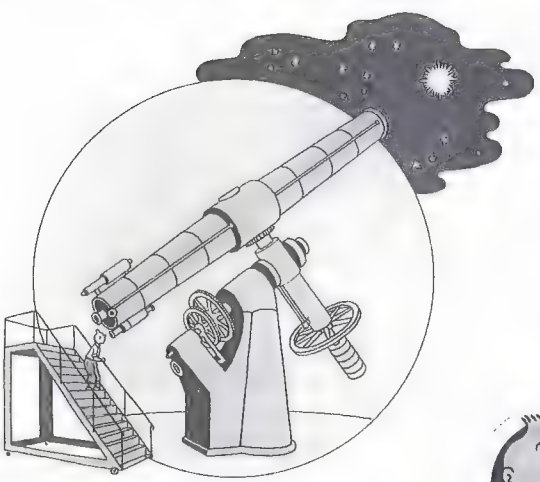

Uit : De Standaard van 22 januari 2004

nieuwe uitgaven 2004

MAART • **SLEMPER EN SLOF**
Wagens in de steppe

JUNI • **DE ILIAS** deel 2
nieuw album in de Millennium 2000 Collectie

AUGUSTUS • **MICK MAC ADAM**
6. De laatste jacht

* VRAAG ONS INFOKRANTJE EN TEKEN NU REEDS IN

ARCADIA vzw
BORGERSTEINLEI 60
B 2860 SINT-KATELIJNE-WAVER
INFO • TEL | FAX 015 55 14 88

INFO@ARCADIASTRIPS.BE • WWW.ARCADIASTRIPS.BE

De Striepclub
www.striepclub.be, de actieve site vol info over promoties, acties, nieuwe albums, comics, exclusieve uitgaves, posters en prentkaarten, enkel te verkrijgen in of via de deelnemende winkels van De Striepclub.
Schrijf je in op onze wekelijkse nieuwsbrief via info@striepclub.be
www.striepclub.be

MAX
STRIPZOLDER

AANKOOP - VERKOOP STRIPVERHALEN
Nieuw, antiek, tweedehands, luxes, curiosa,...
alles op stripgebied!
open : eerste dinsdag van de maand
van 16.00 - 21.00 uur
Alle andere dagen open op afspraak
ZEMSTBAAN 55 2800 Mechelen
015/41.27.99
maxstripzolder@pandora.be

SCHOON LIER

25

Fl. Van Cauwenberghstr. 32
2500 Lier
Tel. 03-480 76 36

INKOOP EN VERKOOP VAN

STRIPS en het BETERE BOEK

Dagelijks van 11 tot 18 u
Donderdag
gesloten

STRIPWINKEL WONDERLAND

wonderland productions

Paardsdemerstraat 19
3500 HASSELT
✆ 011/22 82 00

Koffie Klets

**Gezonde roddels,
toekomstvoorspellingen,
nieuwe uitgaven,
luxetoestanden,
enz...**

Yag Millew
maakt er een lekker soepje van!

Spectaculair? Arco van Os, medewerker van Stripschrift, verspreidde via zijn "Stripnet Stripliefhebbers Forum" het gerucht dat auteur Dirk Stallaert vanaf 1 januari 2004 zijn medewerking stopzet aan Kiekeboe, na amper één jaar. Een nieuwe serie, met Urbanus, zou volgen. Daar wij niet echt houden van wilde speculaties en **Dirk Stallaert** kennen als een rustige jongen, wenden wij ons tot de auteur. In de coulissen van de voorstelling van *Zilveren Tranen*, waar Dirk Fluwijn en Urbolleke een geslaagde hommage brachten aan Marc Sleen, gaven beiden toe dat een nieuw succesduo opgestaan is. Wat blijkt? Dirk Stallaert stopte het contract als werknemer bij Merho NV om meteen daarna als zelfstandige opnieuw aan de slag te gaan. Daar Kiekeboe zijn vaste broodwinning is, blijft hij deze reeks dan ook verder tekenen. Verder gaat hij inderdaad samenwerken met Urbanus aan twee nieuwe reeksen. Eentje voor jonge lezertjes en een ander nog nader te bepalen project. Er is al een overeenkomst met Standaard Uitgeverij. Wat het succes hiervan wordt, blijft afwachten, door het wegvallen van Suske en Wiske weekblad zal er immers geen voorpublicatie zijn. Het blijft dus een sprong in het ijle. Het wordt nieuwsgierig uitkijken naar 2005.

Onvoorstelbaar, met geen woorden te beschrijven, maar we proberen het toch : een tentoonstelling van gecensureerde cartoons die op het allerlaatste moment gecensureerd werd. Van zoiets hadden we nog nooit gehoord! De tentoonstelling die liep tot 11 januari '04, bevatte cartoons van **Marec, Zak & Kim** die reeds eerder geweigerd werden door kranten en tijdschriften, wegens te gewaagd. Vandaar ook dat de expo de titel *Censuur* meekreeg. Toch oordeelde directeur Eugeen Van Lent van Cultureel Centrum Ter Dilft in het Antwerpse Bornem dat bepaalde cartoons verwijderd moesten worden. Reden was dat Eugeen Van Lent te laat opmerkte dat er - vooral in de cartoons van Kim - gespot werd met incest en gehandicapten : *"Daar wilde ik de argeloze bezoekers voor behoeden. Vooraf wist ik dat de cartoons delicaat zouden zijn, maar uiteindelijk bleken enkele ervan te gortig. Zeker vijf zelfs totaal misplaatst. Bij gebrek aan een betere ruimte hadden we de cartoons opgehangen in de centrale gang, zonder er bij na te denken dat hier honderden bezoekers passeerden op weg naar onze kerstconcerten"*. Kim reageert als volgt op de heisa : *"Ik maak cartoons over gehandicapten. En dan? Wat Van Lent doet is censuur. Sterker: discriminatie. Zoals elke Belg hebben ook gehandicapten het recht om uitgelachen te worden. En dat vinden ze zelf ook. Het zijn altijd de niet-gehandicapten die reageren. Van de gehandicapten zelf moet ik de eerste boze brief nog krijgen. Pas op! Van Lent staat niet alleen; ook mijn werkgever (De Morgen) heeft de cartoon met de gehandicapte nooit willen publiceren. Net zoals zowat al mijn cartoons rond incest en vooral pedofilie"*.

Dirk Fluwijn en Urbolleke (foto Daniel Mostrey)

In Libelle verscheen tot 02/01/'03 de strip *Niki* van auteurs Ikke en **Tamar** *(typfout in BSM 113, pag. 34!)* en daarna bijna een jaar niets meer. Deze leegte wordt vanaf januari 2004 opgevuld met cartoons van Maitena Burundarena, kortweg **Maitena**. Wie haar pas verschenen album *Typisch vrouwen* (uitg Sirene) aanschafte, kon reeds kennis maken met deze Argentijnse, die van een enorme populariteit geniet in Zuid-Amerika. Ook in Europa krijgt ze vaste voet aan grond. Ze tekent ondermeer voor El Pais en Marie Claire in Spanje, Le Figaro in Frankrijk, La Stampa in Italië, Publico in Portugal en Flair in Nederland, en vanaf januari dus in Libelle. Ze tekent vooral over vrouwen, hun irritaties en frustraties, op een herkenbare manier. Over alles wat het vrouwelijke pad kruist, vind je wat terug in haar werk. Haar humor is brutaal, ironisch en soms over het randje maar steeds herkenbaar voor vrouwen uit verschillende landen. Benieuwd wat de vrouwen van Libelle er van vinden.

Zeer goed nieuws voor fans van **Cor Morelli**. Tekenaar Aloys Oosterwijk maakte onlangs bekend dat hij een nieuw verhaal gaat maken over de politie-inspecteur: *Eva's Rib*. Voor het januari nummer van MYX, (2004) heeft hij een inleiding

getekend, waarin de acteur, die Willem en Cor Morelli speelt, uitlegt dat het om het derde deel in een trilogie gaat. De eerste twee delen verschenen in de serie "Open Dossiers" en waren tevens de titelverhalen van de laatste twee albums van Cor Morelli: *Camera Natura* en *De Steen van Machacopan*. Deze verhalen zullen deels hertekend worden voor MYX, waar de trilogie in gepubliceerd zal worden en zullen bovendien worden voorafgegaan door een proloog, waarin Cor Morelli nog een jonge brigadier is. Houd MYX dus vooral in de gaten...

Meer dan tien jaar lang werd in de eindejaarsperiode in de **Oxfam Fairtrade** winkels (de groothandel in voedingsproducten van eerlijke handel) wijn met een cartoon van Gal op het etiket aangeboden. De tekeningen van Gerard Alsteens waren kunstzinnig, de invalshoek was origineel, de afgebeelde figuren vaak zeer herkenbaar. Het nadeel was dat de etiketten wegens iets te zwartGALlig soms niet echt geschikt waren om wijnflessen te decoreren of om als cadeau onder de kerstboom te leggen, vond Oxfam Fairtrade. Ze waren niet alleen, zo bleek uit diverse reacties en uit de lauwe wijnverkoop. Daarom gooien ze het dit jaar over een andere boeg. Niet dat Oxfam wereldwinkels politieke boodschappen willen vermijden maar het mag wel eens wat anders zijn. Daarom schreef Oxfam Fairtrade een wedstrijd uit, dit in samenwerking met de kunstafdeling van de Hogeschool Gent. Leerling Koen Surmont werd de winnaar. Twee van zijn cartoons sieren vanaf november de wijn "La Vid". Voor de prijs hoeft men het alvast niet te laten, 3,22 euro per fles. Een aanwinst voor je collectie, en een genot voor je smaakpapillen. Scholl Het adres van je Oxfam Fairtrade winkel vind je op www.oww.be

Geert de Weyer klopte even aan bij Jean Giraud of was het nu Moebius? (Boeken/ De Morgen 3/12/'03). Deze Franse auteur, inmiddels 65, heeft een cultstatus verworven. Die kwam er niet in de laatste plaats door zijn soms ongewone uitspraken, zijn spirituele visie op het leven en de aardbewoners en de vreemde universa die hij in zijn sciencefictionstrips verbeeldt. Striplezers kennen Giraud sinds jaar en dag als auteur van westerns als Blueberry en Jim Cutlass, terwijl Moebius staat voor mystieke, grafische vooruitstrevende en experimentele sciencefictionstrips als John Difool, Little Nemo, Arzach en Majoor Fataal. Volgens de auteur staat Moebius voor het intuïtieve, receptieve, mystieke en spirituele in zijn leven :*"Ik kan ermee zweven,*

me bewegen in vreemde werelden. Giraud staat daar lijnrecht tegenover en is conventioneler, realistischer en objectiever". Arzach, één van Moebius eerste albums lag aan de grondslag van zijn internationale doorbraak, omdat het volgens de auteur net geen echte sciencefiction was: *"Het is eerder Moebius. Het was een album dat schipperde tussen het werk van Jack Vance en H.P. Lovecraft. Na Arzach werd ik steeds benaderd om opnieuw sciencefiction te maken, ook door de filmindustrie".* Over Blueberry vertelt hij het volgende: *"Blueberry is een vreemd fenomeen. Het is fascinerend waarom de western in de VS hoogtes en laagtes had en in Europa al die tijd populair bleef. Ik heb daar vaak intelligente theorieën over, maar ben ze helaas vergeten. Ik zou ze moeten opschrijven. Mijn voorliefde voor de western gaat terug tot ver in mijn jeugd. Ik heb het gevoel dat het deel uitmaakt van mijn roots".*

Op 22/11/'03 ontving VTM-journalist en voorzitter van de Bronzen Adhemar Stichting, **Patrick Van Gompel**, "De Stripvos", een prijs uitgereikt door de Vlaamse Stripgilde, de vereniging van Vlaamse Stripauteurs, als waardering voor een persoon of vereniging die zich verdienstelijk heeft gemaakt voor de erkenning van de Vlaamse strip. Maar wie dacht dat Van Gompel "bedankt en merci" zou zeggen, keek wel even vreemd op. Op neutraal terrein nam hij de gelegenheid te baat om eens flink zijn ergernis te uiten over de Vlaamse stripscène. Vooral bepaalde striprecensenten en de Werkgroep Strips van het Fonds der Letteren, die de subsidies verdeelt, werd geviseerd. Van Gompel voelde zich niet te beroerd om met een berispend vingertje te wijzen in de richting van de stripcommissie, een vijf koppen tellende werkgroep van het Vlaams Fonds der Letteren, waarvan hij nota bene zelf deel uitmaakt : *"Ik vind dat de Werkgroep Strips maar eens moet neerdalen uit hun ivoren toren. Het moet gedaan zijn met spiegelkijkerij. Strips worden niet alleen op de universiteit gelezen, maar ook op het toilet".* Van Gompel overwoog een tijdje geleden ernstig om zich terug te trekken uit de commissie: *"Door er als lid in te zetelen is mijn ergernis alleen maar gegroeid. Er wordt daar vanuit verschillende strekkingen over strip gesproken, maar ik heb de indruk dat er vooral aandacht is voor zogenaamde vernieuwende strips. Soms wordt de vernieuwing louter en alleen om de vernieuwing verheerlijkt. De werkgroep is God de Vader niet en ze is niet in het leven geroepen om zelf geschiedenis te schrijven".* Van Gompel ergerde zich ook aan de toon die bepaalde striprecensenten hanteren : *"Als je je als journalist belangrijker voelt dan je onderwerp, dan is dat toch een signaal om ermee te stoppen?"* Verbolgenheid is er na al die jaren ook nog over het feit dat de overheid de stripsector niet voor vol aanziet, hoewel die belangrijker is voor de economie dan witloof, chocolade en bier. De grote onrust in de stripsector, met naijver, vetes en regelrechte afrekeningen kan volgens Van Gompel ook verklaard worden door het gebrek aan middelen. Het is een nieuw fenomeen dat de overheid strips ernstig neemt. Dat is een goede zaak, maar de sector is dit niet gewoon en iedereen wil graag een deel van de koek. Van Gompel roept daarom op tot kalmte en verdraagzaamheid : *"Mijn boodschap is dat we ons niet moeten vergissen van vijand. Niet te veel energie steken in onderlinge ruzies. In de stripwereld wordt er nogal snel gekankerd op degenen die de handen uit de mouwen steken, of die een uitgesproken mening hebben. Dat zou niet mogen. Ik pleit dan ook voor meer openheid".*
(Bron: De Morgen 24/11/'03) .

Senoeni Comics Productions is niet zomaar een uitgeverij, het is een jonge uitgeverij in eigen beheer onder de bekwame leiding van de Nederlandse striptekenares Margreet de Heer. Maar het unieke is dat Margreet niet alleen haar eigen stripwerk verdeelt via haar eigen uitgeverij, maar jongeren een uitstekende springplank biedt naar publicatiemogelijkheid. Op het ogenblik kent haar fonds inmiddels 5 auteurs van de leeftijd tussen 6 en 17 jaar. Niet alle

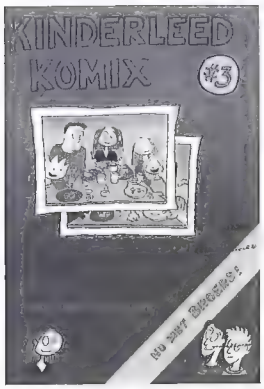

tekenwerk is uiteraard van hoogstaande kwaliteit, maar de wil om door te breken en te evolueren in het striptekenen is volop aanwezig. De uitgeverij biedt volgende werkjes aan: drie deeltjes *Kinderleed Komix* door Margreet de Heer zelf, *Het zal wel*, een ietwat morbide strip van Agnes van Belle, drie verhalen *Karel de kat* van Daniëlle Keukenmeester en *Mier* van Pim Steinmann. Interesse? Dan kan je een kijkje nemen via www.senoeni.net

Dat striptekenaars ook goeie affichemakers kunnen zijn, bewijzen ondermeer **Berend Vonk, Philip Paquet en Johan De Moor**. Zo maakt Vonk aantrekkelijke affiches voor zangeres Ilse De Lange. Paquet houdt duidelijk van jazz. Dat merk je niet alleen aan zijn strips, maar ook aan zijn affiches voor het Brussels Jazz Orchestra. Ook voor The Rosenberg Trio en Omar Sosa maakte hij reclame. Johan De Moor ontwierp in zijn herkenbare stijl een poster voor Orchestra Baobab.

Laat ik mij even voorstellen: ik ben Francis Percy Blake. En wat is de naam van de lanel gengat die mij zo dapper te hulp kwam vóór de miraculeuze tussenkomst van dat vreemde, kleine kereltje?
Philip Angus Mortimer. Ik weet zeker dat je precies hetzelfde zou hebben gedaan

De nieuwste **Blake & Mortimer** verscheen op 15 november '03, met als titel *De sarcofagen van het 6de continent* van het duo Sente en Juillard. Naast Sente en Juillard, werkte nog een ander auteurskoppel aan het vervolg van Jacobs' oeuvre: Van Hamme en Ted Benoit. Totdat perfectionist Benoit bekend maakte dat hij zich meer op zijn eigen werk wilde concentreren en Van Hamme het einde van zijn carrière aankondigde. Deze week raakte bekend dat René Sterne de tekenpen zou overnemen van Benoit. Naar verluidt was niet alleen Sente, de scenarist van het jongste Blake&Mortimer-album en hoofd uitgaven van Lombard, maar ook Van Hamme erg te spreken over Sternes kwaliteiten. Sterne is enkel bekend van de serie Adler, een naïeve, maar oerdegelijke reeks over een Duitse gevechtspiloot uit Wereldoorlog II. Sterne heeft net als Benoit de naam niet echt een snelle tekenaar te zijn. Sinds 1987 verschenen in de serie Adler slechts tien albums. Het team Sente en Juillard blijft ongewijzigd.

Yves Sente heeft een eigen visie hoe het verder moet met Blake&Mortimer. Bij het verschijnen van het nieuwste deel praatte hij vrijuit met Geert De Weyer (De Morgen 02/12/'03) : "*Vanaf het moment dat men zich buigt over een mythe, krijg je een hele hoop mensen over je heen die geen nieuw boek, strip of film van hun helden willen. Kijk, Jacobs uitte tijdens zijn leven de wens dat zijn karakters hem zouden overleven. Zijn opinie is dus belangrijker dan die van een klein publiek*". Toen Sente hoorde dat Ted Benoit na de zaak Francis Blake nog trager begon te tekenen en Parijs op zoek was naar nieuwe auteurs voor een tweede ploeg stuurde hij onder een schuilnaam een synopsis van *Het Voronov-complot* op en kreeg prompt de opdracht. Iets wat hij zich tot op heden niet betreurt. Niettemin kreeg zijn eerste album veel kritiek te verwerken, vooral van de Stichting Jacobs. Zij namen het niet dat Sente vrouwen liet opdraven. Mortimer wordt zelfs verliefd. Kritiek die Sente wegwuift :"*Jacobs was niet de persoon om zichzelf te beknotten. Die man was meer fun dan Hergé, hij dronk, zong, tekende thuis naakten van zijn vrouw en was een breeddenkend man. Alleen de tijdscontext verplichtte hem strikt conservatief te werken. In het nieuwe album worden* ***Blake en Mortimer*** *twintig jaar jonger voorgesteld. Het verhaal ligt wel in de lijn van Jacobs, maar door een flashback in de tijd konden we dus probleemloos die periode belichten. Ik denk dat het gelukt is. Bovendien de beste manier om een mythe te eren, is om hem te moderniseren. Een modernisering die niet te snel moet gaan, dat zou het publiek afschrikken. Ik wil de figuren meer emoties geven. Liefde, vriendschap, verdriet, vreugde, enz. Wat Blake en Mortimer betreft zijn we, zoals Jean Van Hamme, zegt huurlingen. Na dit deel wil ik er trouwens bij de uitgever over pleiten om Olrik even opzij te zetten. Mijns inziens zou hij sterker zijn als hij niet in ieder album zou opduiken".*

Zoals wellicht bijna iedereen weet, liggen Casterman en Bourgeon al een tijdje met elkaar in proces. Casterman eist 1000 euro per dag te laat wat De Cyclus van Cyann deel 3 betreft. **Bourgeon** tekent niet graag onder dwang en heeft sinds de aanklacht geen lijn meer getekend. Nieuws is dat Bourgeon, mocht hij het proces verliezen, volledig stopt met tekenen. Vandaar dat hij tegenstribbelt en rekent op de solidariteit van de Europese tekenaars om nu voor eens en altijd in te gaan tegen de mondialisering van het copyright ten koste van de auteur en ten voordele van de machtige uitgeverijen. Dit lijkt wel af te stevenen op wat het arrest-Bosman was voor de voetballerij.

Eén van de jonge talenten onder de striptekenaars, **Lectrr**, heeft een nieuwe website : www.thedorkside.net Op de site staan vooral cartoons die duidelijk geïnspireerd zijn door Star Trek, Star Wars en Lord of the Rings. Er zullen uiteraard ook nog cartoons van Lectrr verschijnen in 'gewone' stripvorm,. Het zou gaan om twee bundels met de titels *Eten met veggies*, een nieuwe hippe gids voor vegetariërs met leuke adresjes, kooktips en informatie over vegetarisme en biologisch koken. Met 15 supermaffe cartoons van Lectrr, (uitgeverij Lannoo) en *Veilig Internetten, geen probleem*. Dit zijn twee boeken die Lectrr heeft geïllustreerd en die waarschijnlijk reeds verschenen zijn op het moment dat u dit leest. Ook de Nederlandse uitgeverij Silvester heeft plannen met Lectrr. Op de planning 2004 staat een cartoonbundeling waarvan de titel voorlopig onbekend is.

Na de gouden jaren '70 en '80 waarin voor de **Nederlandse stripindustrie** de bomen tot in de hemel leken te reiken, bleef het tot op heden angstwekkend stil rond de Nederlandse strip, terwijl in België en vooral Frankrijk nieuwe series als paddenstoelen uit de grond schoten. Maar nu lijkt de tweede adem gevonden te zijn. Gerrit de Jager (Roel en zijn Beestenboel, Familie Doorzon), Martin Lodewijk (Agent 327) en Hein de Kort (Pardon Lul & Dirk & Disiree) alledrie in het verleden al winnaar van de Stripschapprijs, zijn overgestapt naar uitgeverij M. Daarmee is M een stripfonds van betekenis geworden. Maar om nu te spreken van een nieuw offensief, gaat volgens Gerrit de Jager te ver :"*Toen*

Stripwinkel

HET „B"-GEVAAR

ERIK
DENEYER
Greepstraat 15
1000 Brussel

Open
maandag tot zaterdag
van 10u30 tot 19u.
tel/fax: 02/513.14.86

TISTJEN DOP

strips en games

patersstraat 96 - 2300 turnhout - tel. 014 / 42.88.29
Open : woensdag, donderdag en vrijdag:
10 - 12 en 13.30 - 18 uur
zaterdag: 10 - 17 uur

http://www.tistjendop.be e-mail: info@tistjendop.be

STRIPFESTIVAL MIDDELKERKE

Voor stripliefhebbers is het befaamde Middelkerkse stripfestival niet te missen. In en rond een grote tent op het Arthur De Greefplein is er permanente animatie en komen tekenaars hun nieuwste albums voorstellen.
Natuurlijk zijn al je striphelden er ook!

Jean-Pol tekende 3 prachtige wenskaarten tvv. het Arianefonds (verkrijgbaar op het festival)

EDITIE 2004

Het festival gaat door
van 17/7/2004 tot 8/8/2004
Open van 10 tot 12
en van 14 tot 18 uur.

Thema : Robbedoes 65 jaar
Er komt een standbeeld
van Robbedoes

Meer dan 70 signerende tekenaars
uit binnen- en buitenland
worden verwacht

Meer informatie : 0495/20.56.73
www.stripbdmiddelkerke.be

ik 20 jaar geleden begon, vlogen populaire strips bij tienduizenden over de toog. Nu mag een stripmaker al tevreden zijn met 15.000 exemplaren. De concurrentie uit het buitenland is moordend en de jeugd heeft manieren genoeg om zijn vrije tijd door te krijgen. De strip is de dupe, bovendien zijn de strips stevig geprijsd, gemiddeld 7 euro". Martin Lodewijk verwoordt het zo: *"Om deze reden lijken stripwinkels vooral te worden bezocht door dertigers, waar in de gouden tijd tien- tot twaalfjarigen strip lazen. Denk nu niet dat de strip in Nederland geen toekomst meer heeft. Veel talentvolle mensen zijn bezig met het maken van strips. Mijn Agent is doorheen de jaren nauwelijks veranderd. Ik doe Agent al heel lang en blijf dit doen. Ik heb altijd gezegd dat ik liever doodga als een ouwe striptekenaar dan als een oude reclametekenaar".* Hein de Kort ziet het als volgt: *"we kunnen er nog wel van leven, maar onze omzet komt vooral door plaatsingen, niet uit albumverkoop. En in de bladen tegenwoordig is veel meer plaats dan voorheen. Veel meer dagbladen en tijdschriften die strips plaatsen. Het zal nooit meer worden als voorheen, maar er is wel toekomst".* Nu deze drie tekenaars zich verbonden aan M moet ook het aandeel Nederlandse strips in de rekken weer gaan stijgen.

Vanaf eind februari 2004 komt Lombard met een nieuw maandblad: **Pepper News**. Het blad telt zo'n 160 pagina's, waarvan het grootste deel (ongeveer 130 pagina's) gevuld wordt met niet-stripgerelateerde artikelen die worden overgenomen uit bijvoorbeeld De Morgen, De Standaard en diverse andere kranten en tijdschriften van overal ter wereld. In het blad zullen ook 30 strippagina's worden gepubliceerd. En nu komt het vreemde, Lombard spreekt over een nieuw concept. Het gaat namelijk om drie porties van tien strippagina's (voorin, middenin en achterin het blad) van nog niet verschenen albums. Om precies te zijn: de laatste 10 platen van de betreffende albums. Deze strippagina's dienen als lokkertje, voor de lezers van het blad, die zich normaliter waarschijnlijk niet binnen de doelgroep van Lombard-strips bevinden. Helaas verschijnt Pepper News voorlopig alleen Franstalig, maar Lombard hoopt dat binnen twee jaar het blad ook in een Nederlandse vertaling kan worden geproduceerd.

Heb je ideeën in overvloed, maar vind je geen geschikte tekenaar om je hersenspinsels te spuien? Dan kan je vanaf nu terecht op www.derestaurantsite.nl/strip Bezoekers van deze site worden aangespoord om actief mee te werken aan een nieuwe strip, dit door zelf grappen en verhalen aan te leveren. De bedenkers van grappen, die worden vertaald naar stripvorm, maken kans op een lekkere fles wijn, of een andere leuke prijs. Dus laat de radertjes in je hersenpan eens flink kraken en bedelf de uitvoerende tekenaar onder een stortvloed van grappen en verhalen. Uiteraard moeten de grappen of verhalen handelen over de horeca.

Het wordt een ware rage. Na de Pfaffs, krijgt nu ook die andere bekende docusoap-familie, de **Planckaerts,** een eigen stripverhaal.Tijdens de voorstelling van de tweede reeks van De Plancaerts vanaf eind januari '04 op commerciële zender VTM, liet Francesco (21) zich ontvallen dat hij nog dit jaar zijn eerste profkoers zou winnen. Hij liet er wel snel op volgen: niet in het echt natuurlijk, maar in stripvorm, aldus de profwielrenner. Meer details werden er niet vrijgegeven, maar naar verluidt zou de strip al snel in de winkelrekken terechtkomen. Moeten we nu benieuwd zijn?

Op 16/12/'03 mocht avonturier uit romans en strips, **Bob Morane** 50 kaarsjes op zijn verjaardagstaart uitblazen. Op 16 december 1953 verscheen zijn eerste avonturenroman *De helse vallei.* (Marabout Junior) Het begin van een waar succes. Geestelijke vader, de nu 85-jarige Waalse auteur Henri Vernes, liet zijn held in zomaar eventjes 200 romans opdraven, dit in een oplage van meer dan dertig miljoen exemplaren in achttien talen. Bob Morane was vanaf roman één meteen populair. Vernes doorkruiste de wereld en situeerde de Morane-verhalen in de streken die hij had bezocht: China, Het Amazonegebied, de Antillen, Mexico, de Verenigde Staten en Canada. Ook de stripbewerkingen opgestart in 1959 legden de auteur geen windeieren. Diverse auteurs waaronder Attanasio, Forton, Vance en Coria verschaften de stripliefhebbers uren leesplezier. Tot op heden zijn er meer dan 70 stripalbums verschenen bij diverse uitgevers, waaronder Dargaud, Lombard, Bruna, Semic, Lama, Lefranq en De Vlijt.

Geo, de geestelijke vader van de avonturen van Rolfke en Rulfke, laat z'n twee helden herleven in een hertekend verhaal, *Rolfke Detective*, ooit verschenen in Pum Pum in het jaar 1965. De tekenaar maakte van deze gelegenheid gebruik om zijn figuren een nieuwe look te geven en ze ook wat ouder te laten worden. Tevens roepen de hertekende platen veel nostalgische herinneringen op aan het Brussel van de jaren zestig. **Geo** laat zijn hoofdpersonages acteren in het decor waar hij zelf 35 jaar werkzaam was, nl. de Emile Jacqmainlaan met het viaduct, de Noordwijk in volle kaalslag en de kantoren van de *Uitgeverij Hoste*. Het oorspronkelijk verhaal dat destijds als promotiealbum op krantenpapier werd uitgeven, en slechts 24 pagina's telde, werd nu door Geo uitgewerkt tot een volwaardig album van 45 pagina's. Bovendien werd ook een nieuwe cover ontworpen. Ondertussen zijn gesprekken aan de gang om het verhaal te publiceren.

Iedere uitgeverij probeert te besparen op zijn werkingskosten om alzo zijn winst op peil te houden. Zo ook het stripblad **Donald Duck**. Het stripblad wordt binnen enkele weken volledig ingekleurd door een studio in Milaan. Moederconcern Sanoma heeft daartoe besloten omdat dit goedkoper is dan zelf inkleurders in dienst te houden, zo verklaarde hoofdredacteur Thom Roep van Donald Duck. Op dit moment kleuren de Italianen al 80 procent van het blad. Als reden wordt gegeven dat bij inkleuren het gevaar op rsi-klachten te groot is (overbelasting van de gewrichten in de handen wegens te lang het penseel te hanteren ; te vergelijken met een tenniselleboog of een muisarm van teveel te

computeren). Daarom besteedt Sanoma dit werk uit. Doordat in Milaan meer mensen werken die kunnen rouleren, neemt het klachtenrisico af. Ook werken de Italianen goedkoper. De strips worden nog wel in Nederland getekend, digitaal opgestuurd en na inkleuring digitaal teruggestuurd. Ondertussen werden vijf Nederlandse inkleurders de laan uitgestuurd, waardoor de stemming in de redactie niet optimaal was. Inmiddels is de sfeer ietwat opgeklaard daar Donald Duck tijdens het Tijdschriftengala werd onderscheiden als het tijdschrift van het jaar 2003. Meer feestvreugde verwacht Roep in 2004 omdat Donald Duck op 9 juni '04 precies 70 jaar bestaat. Reden voor het blad om het eerste stripje waarin Donald verscheen opnieuw af te drukken.

De prijs die **Donald Duck Weekblad** kreeg, de zogenoemde "Mercure d'Ór", is een oeuvreprijs van de tijdschriftenindustrie. Dat een jeugdblad dit gewonnen heeft, is wel hoogst verbazingwekkend. In Adformatie vierde Donald Duck dit met een prachtige paginagrote advertentie, waarin ook nog even fijntjes - om zout in collegiale wonden te strooien - de oplage wordt vermeld. De Donald Duck wordt in Nederland en omstreken verspreid in een betaalde oplage van maar liefst 338.980 stuks. Het waren er ooit meer dan een half miljoen, maar in deze dalende markt evenzogoed een formidabele prestatie! De prijs is Donald vooral toegekend omdat het blad, ondanks zijn respectabele leeftijd, behoorlijk meegegroeid is in zijn tijd en steeds weer nieuwe abonnees en daardoor adverteerders weet aan te spreken. Kortom: een prachtblad!!

Onder de noemer "Hij die sterven gaat,groet u", neemt Walter Pauli de Alex-figuur van **Jacques Martin** (82) onder de loep (Boeken/ De Morgen 10/12/'03). Martin is een overlever van Studio Hergé. Hij is tevens de vader van het klassieke beeldverhaal. Daarom is het jammer dat hij dit mooie oeuvre met ieder nieuw Alex-album verder verknoeit, aldus Pauli. Martin bruist nog altijd van ideeën, maakt plannen en tot zijn dood zal hij blijven werken aan zijn universum. Zijn held Alex blijft favoriet, opgevolgd door zijn andere succesreeks Lefranq, later opgevolgd door Tristan, Orion, Keos en nu Lois, een jongeman uit de pruikentijd. Hoe Martin dat allemaal getekend krijgt? Wel dat doet hij eigenlijk al lang niet meer. Hij bedenkt nog wel de strips, maar zowel het scenario als de tekeningen, Martin heeft zware problemen met zijn ogen, laat hij over aan zijn assistenten. Volgens Pauli loopt het daar fout : als Martin één talent ontbreekt, is het een neus voor andermans talent. Jacques Martin kreeg tijdens zijn leven het (terechte) verwijt dat hij zijn personages vaak te statisch tekent. Bij zijn assistenten is het niet meer statisch, maar houterig. Jacques Martin maakte er ooit een punt van om Alex realistischer voor te stellen, zijn medewerkers lieten dit afglijden naar bloederig naturalisme, gelardeerd met ongeloofwaardige fantasy-elementen. Zo lijkt het klassieke oeuvre van Martin hetzelfde einde beschoren als dat van het hem zo dierbare Romeinse Rijk: een tijd van verval, ingezet terwijl de keizer nog leeft. En dat is zonde.

Op het moment dat u dit leest, zijn de opnamen afgesloten van de nieuwe tv en DVD productie Sjors en Sjimmie! Sjors en Sjimmie zijn al decennia lang dé striphelden voor enorm veel kinderen in Nederland. Jong én oud kunnen zich vinden en herkennen in de grappen en belevenissen van dit illustere duo. Knipogen en kwinkslagen naar de dag en maatschappij van vandaag maken de verhalen extra aantrekkelijk en toegankelijk. Het geheel wordt ingeblikt door Taminiau Content Development, een zustermaatschappij van Het Land van Ooit. In 2001 en 2002 produceerde Taminiau Content Development in opdracht van Video Film Express twee zeer succesvolle DVD's met Dik Trom in de hoofdrol. In eerste instantie worden nu 5 afleveringen van **Sjors en Sjimmie** opgenomen. Deze afleveringen duren ongeveer 10 minuten en worden door Video & Film Express uit Houten in februari 2004 op video en DVD uitgebracht. In 2004 zullen nog eens 8 afleveringen worden opgenomen, waardoor een serie van 13 afleveringen voor uitzending op de Nederlandse tv compleet is. De opnamen vinden plaats in Baarschot, Nieuwkuijk, 's-Hertogenbosch, Eindhoven, Best en Velzen. De opnamen zullen op 11 januari gereed zijn. Baue van Leyden tekent voor de rol van Sjors, Marlon Bundel speelt Sjimmie en Paul Donkers (De drie Musketiers) speelt de Kolonel. Een leuk detail van deze productie: als mobiel productiekantoor gebruikt Taminiau Content Development "De Bus", bekend uit het gelijknamige tv-programma. Voor deze gelegenheid is het enorme gevaarte volledig aangepast aan de Sjors en Sjimmie-look.

De **Tuf-Tuf Club** raast niet langer over de Vlaamse wegen (BSM 111). Deze organisatie,die de strijd aanbindt met de flitspalen, her en der strategisch geplaatst om hardrijders te bedaren, heft zichzelf op. De druppel die de emmer deed overlopen, was misschien de klacht van Standaard uitgeverij vanwege het plagiaat van de gelijknamige titel van het Suske en Wiske-album. De uitgeverij wil niet dat de club nog langer gebruik maakt van deze naam : *"Willy Vandersteen is de officiële uitvinder van de naam. Die flitspaalterroristen besmeuren de goede naam van Suske en Wiske. Ondanks herhaald aandringen van onzentwege bleven onze oproepen onbeantwoord"*, aldus Diane Devriendt woordvoerster van Standaard Uitgeverij. Dat de Tuf Tuf Club haar correspondentie niet beantwoordde, was niet abnormaal. Bij het neerleggen van de klacht vertoefde woordvoerder Willem Laurens op dat ogenblik al twee weken in de cel, wegens verdenking van brandstichting aan een flitspaal. Na de klacht werd besloten de Tuf Tuf Club af te voeren. Volgens de woordvoerder hebben ze geen tijd en geen geld om zich tegen Standaard Uitgeverij te verdedigen. Tja, als ze zichzelf overigens graag vernoemen naar een bende moordzuchtige maniakken uit een strip, dan moeten ze toch niet verbaasd zijn dat het slecht met hen afloopt?

(foto Daniel Mostrey)

Het laatste Nero album *Zilveren tranen* getekend door ridder **Marc Sleen,** werd hem plechtig overhandigd door Diane Devriendt van Standaard Uitgeverij. Het album gleed massaal over de toonbanken, al dan niet in gewone, luxe of super-de-luxe uitgave.
Een waardig eerbetoon aan een man die de Belgische politieke- en krantengeschiedenis vakkundig doorheen zijn verhalen spon. Zelfs in zijn laatste(?) album. Opmerkelijk is dat na al die jaren dat Nero in De Standaard verscheen en uiteraard een lezer van deze krant

is, hij in dit laatste album plots concurrent De Morgen leest (strook 47). Volgens Sleen niets abnormaals : *"Dat is een bedankje voor de jarenlange aandacht die deze krant voor strips en in het bijzonder voor mijn eigen Nero had, iets wat ik bij mijn eigen krant toch vaak heb gemist"*. We zullen het niet meer kunnen aanschouwen, maar vanaf heden leest Nero voortaan De Morgen. Het is maar dat u het weet.

In Turnhout presenteerde **Martin Lodewijk** zijn nieuwste boreling: *Agent 327en Het Oor van Van Gogh*. Machtig mooie strip, prachtig getekend (Franquin!!) en gedrukt zoals die strip het verdient en wat een dubbele bodems en verwijzingen. Het stikt er van!! Een kleine fout die we in ieder geval wilden melden: op het laatst - als het eiland in de golven verdwijnt - redt Agent nog enkele belangrijke kunstwerken/schilderijen. De laatste die hij pakt - en waar hij later van Chiraque het Legion d'Honneur voor krijgt - is de Mona Lisa. Hij rolt dat schilderij als laatste om de Vermeers heen. Dat kan echter niet. Dat schilderij van Da Vinci is namelijk een paneel... op hout geschilderd!!! Dus als het geen fout is, hangt er nog steeds een kopie in het Louvre!

Op 11/12/'03 verscheen het 200ste Rode Ridder album *Oude vijanden*. Geert De Weyer sprak met Karel **Biddeloo**, de man die tot op heden alles in goede banen leidt. Op dit ogenblik werkt Biddeloo aan de afronding van album 204, *De Rode Gezant.* Zijn tempo ligt bijzonder hoog : *"Een halve plaat per dag, zes albums per jaar, verlof nemen gaat niet. Maar ik vind dit niet erg, mijn vrouw ook niet. Wij hebben huisdieren. En sinds kort heb ik de draad van mijn hobby weer opgenomen. Ik zit namelijk in een westernclub. Daar kan ik mij uitleven". Oude vijanden* is het 156ste album waaraan Karel sinds 1968 zelfstandig aan werkt. *"Mijn eerste album was Drie huurlingen maar Willy Vandersteen liet me al eerder inkten"*. Onder Biddeloos hand bleef de strip niet echt een ridderstrip. Vanaf album 82 veranderde hij definitief het beeld van de strip en deden UFO's en buitenaardse wezens hun intrede. Een soort van sword en sorcery reeks met horrorelementen. Om die reden trok Standaard Uitgeverij een tijdje terug aan de alarmbel. Teveel horror, klonk het. En konden die borsten van de heldinnen ook niet wat minder? *"In het begin heb ik ze wat kleiner getekend, maar nu ben ik terug in mijn oude gewoonte vervallen"*. Qua kritiek heeft Biddeloo heel wat over zich gekregen : *"Ik probeer de kritiek ter harte te nemen. Ik kan er misschien iets van leren, misschien klopt er wel iets van. Aan de andere kant wil ik er niet teveel bij stilstaan. Van veel twijfelen word je onzeker en ik kan niet voor iedereen goed doen. De Rode Ridder is pulpliteratuur. Niet meer, niet minder. Dertig pagina's die in een kwartiertje ontspanning bieden. Dat is het. Ik beschouw mij ook niet als een tekenwonder. Ik heb ook geen tijd om heel lang over een plaat gebogen te zitten. De reeks op hoogdagen bedroeg 100.000 exemplaren en vandaag de dag op 40.000. Dat de VUM-groep de voorpublicatie heeft stopgezet, heeft daar wellicht een groot aandeel in gehad"*.

Als hoogtepunt van de Turnhoutse Stripgidsdagen, het tweejaarlijks stripevenement, overhandigden Vlaams minister van Cultuur Paul Van Grembergen en Nederlands ambassadeur Antoine van Dongen, op zaterdagavond 13/12/'03 de **Bronzen Adhemar** aan Nederlander **Dick Matena**. Tevens ontving Matena de Vlaamse Gemeenschapsprijs, goed voor 12.500 euro. Dat Matena, die deze beide prijzen ontving voor zijn stripversie van de roman *De Avonden* glunderde, was duidelijk. Maar toen bleek dat zijn leermeester Marten Toonder naar Turnhout afzakte, speciaal voor de beste medewerker die hij ooit had, zoals Toonder zelf verklaarde, kon Matena's dag niet meer stuk. In zijn toespraak benadrukte Van Grembergen dat de Vlaamse Gemeenschapprijs bewijst, dat strips nu als volwaardig aanzien worden, maar dat helaas de belofte om het toch al beperkte budget voor strips te verdubbelen niet ingelost kan worden. Wel engageerde Van Grembergen er zich toe om de strip maximaal te betrekken bij de promotieactiviteiten in het buitenland. Minder tevreden waren de Nederlandse tekenaars zelf, niet omdat ze naast de prijs grepen, maar omdat de Nederlandse staatssecretaris Medy Van der Laan op donderdag 11/12/'03 liet weten niet te komen. Matena typeert het als volgt: *"Het is typisch voor de Nederlandse politici en getuigt van arrogantie en onderschatting van het medium. Holland op zijn slechts"*. Over de Vlaamse Gemeenschapprijs prijs die tegenstanders liever in Vlaamse handen zagen overgaan, wil Matena nog het volgende kwijt: *"Als er een Vlaming had gewonnen was er wellicht weer van een andere hoek kritiek gekomen"*.

Stripsprokkels

Hein de Kort start binnenkort een nieuwe serie **De IQ Nada**. Over een indianenstam met namen als: Hij die de bizons vangt maar nu even niet. Naar verluidt staat er van deze serie eveneens een animatie op stapel***Het in februari 2004 te verschijnen avontuur van stripheldin **Tatiana** K. (Dargaud) zal niet langer in beeld gebracht worden door Felix Meynet, maar door de Italiaanse tekenaar Barison***Isaac Le Pirate**, de sublieme avonturenstrip van Christophe Blain, verschijnt volgend jaar zowaar in het Nederlands. Uitgever is Oog&Blik.*** Wie al reikhalzend uitkijkt naar de nieuwe **Sammy** kunnen we geruststellen. Tekenaar Jean-Pol kondigt zijn nieuwste album *Lijfwachten in Parijs*, aan voor begin april 2004.*** Na de Boeboeks en Pit en Puf, komen **de zusjes Kriegel**, hersenspinsels van Marc de Bel, hun plaats opeisen bij Standaard Uitgeverij. Op 18/2/'04 mag men na de film, het boek en de video hun stripdebuut verwachten.***Wie reeds een voorproefje wil van de nieuwste **Suske en Wiske**-film *De duistere diamant*, kan terecht op volgende site: www.deduisterediamant.nl , release voor België 18/02/04, release Nederland 19/02/04.

Met dank aan Alex Benoit, Herwig Plateau, Hans Bijman, Koen van Rompaey, Joop Schreurs, Walli Hakkens, Henri Christiaens, Ine & Martin van Meenen, Stripwinkel Gobelijn en Het Besloten Land.

Ook een leuk item gevonden, stuur het dan als de bliksem naar Koffieklets, Van der Nootstraat 42, 3012 Leuven of e-mail: willem_gay@hotmail.com

In Memoriam

Afscheid van een tedere cynicus

Een boutade beweert dat alles leidt naar de journalistiek. De voorbeelden zijn inderdaad legio. Daarop parafraserend zou kunnen gesteld dat alles ook leidt naar het beeldverhaal. Wie biografieën van striptekenaars overloopt, merkt snel hoe die vaak langs allerhande omwegen in dat vreemde vak terecht zijn gekomen.

Zo ook **Eddy Ryssack** (°1928). Tekenen had hem al heel vroeg gefascineerd. Te Borgerhout kreeg hij tekenles van Alfred Ost, een der belangrijkste Vlaamse illustrators van de 20ste eeuw, een man die thans, helaas ten onrechte, nog amper gekend is. Elke tekenles opnieuw tekende die het bord stampvol barokke figuurtjes. Eddy vertelde ons ooit dat hij met enorm ontzag en ingehouden adem naar die virtuositeit zat te kijken. Na de les kreeg hij tranen in de ogen wanneer het barokke tafereel telkens opnieuw van het bord werd geveegd. Zo kunnen tekenen, moest in zijn ogen fantastisch zijn. Eddy zijn militaire vader was een adept van een spartaanse opvoeding en een leven in dienst van het vaderland. Niet toevallig allicht dat de loopbaan van Ryssack begon in wat toen nog de nationale trots was: Belgisch Congo. Eddy was een van de vele kolonialen die somber uit dit megalomane avontuur zijn gekomen. Terug in het vaderland dan maar wat anders geprobeerd. Ooit was hij hier waarachtig handelaar in Eau de Cologne, het weeïg makende reukwater dat indertijd bij de apotekers te koop stond in grote glazen bokalen. Doch daar zat uiteraard geen levenslange briljante carriere in. Dan toch maar eens teruggedacht aan tekenen. Met zijn eerste prenten trok hij gewonnen verloren naar Charles Dupuis. Die man had oog voor tekentalent en Eddy mocht er beginnen als man die alles moest aankunnen: re-touchewerk, lay-out, lettrages, illustraties, alles waar een potlood, pen of penseel bij te pas kwamen in een uitgeverij die een resem tijdschriften op de markt had. Eddy's tekenstijl ontwikkelde zich verbluffend snel. Dupuis liet hem de steengoede maar peperdure Amerikaanse schriftelijke cursus van de Famous Artists School volgen, een taaie cursus die Eddy met brio tot een prima einde bracht. Voor de petite histoire weze aangestipt dat de kostprijs naderhand van de wedde van Eddy werd afgehouden.

Bij speciale gelegenheden tekende Ryssack covers voor wat toen nog Humoradio was en thans HUMO heet. Aan de voorzijde had hij niet genoeg: het werden panorama-prenten vol drukke figuurtjes die over de hele voor- en rugzijde

wriemelden. Ryssack was nog de auteur van *Matthias*, allicht de allereerste strip in Vlaanderen die gebaseerd was op een TV-reeks, te weten de legendarische Schipper naast Mathilde. Scenarist was de jonge Johan Anthierens. Tussendoor dweilde Eddy samen met radioman Jan Lambin heel Vlaanderen af voor een toeristische reeks waarbij Eddy instond voor de prachtige illustraties. Nog bij Dupuis werd hij hoofd van de nieuwe tekenfilmstudio en maakte hij internationale furore met zijn film *Teeth is Money* die tot in Japan bekroond werd. Er hing een riante beloning aan die bekroning vast, maar -weer voor de petite histoire- die centen bleven in de kas van Dupuis. Niemand weet of er nog ergens een kopie van die film bewaard gebleven is. Rysssack zelf bezat alleen nog één decortekening van de generiek.

In zijn rouwbericht, dat hij persoonlijk heeft opgesteld, vermeldde hij trots de vader te zijn van Petrus Kwispedol, Brammetje Bram en Opa. Met reden. Die verhalen behoren mee tot het sterkste van wat in Vlaanderen op stripgebied gemaakt is. Kaskrakers zijn het niet geworden. Met zijn aanpak was Eddy in feite zijn tijd vooruit. Hij stopte in zijn verhalen niet alleen humor, maar tevens sarcasme en maatschappijkritiek. Hij tekende zijn eigen droom van een wereld waarin vrijheid en openheid en verdraagzaamheid geen loze begrippen zijn. Hij tekende telkens een stuk van zichzelf erin. Petrus Kwispedol was de kleine Eddy die droomde van en knutselde aan ingewikkelde raketten waarmee vreemde planeten konden bereikt worden. Eddy was tevens het knaapje Brammetje Bram dat de zeven wereldzeeën kon bevaren onder het waakzame oog van brompot Kapitein Knevel, die dan weer het alter ego was van Eddy en trouwens overduidelijk een zelfkarikatuur. Eddy was ook nog Opa die Huize Rust Roest telkens opnieuw op stelten zette. Niet zelden zat er in de ogenschijnlijk grappige episodes een zure sneer naar de maatschappij verwerkt. Zelfs in het vrijgevochten Nederland van de jaren zeventig en tachtig, toen de reeks er in PEP, Eppo en consoorten verscheen, werd hem soms vriendelijk verzocht bepaalde bedenkingen wat af te zwakken.

We mogen zijn stripwerk als een ononderbroken autobiografie beschouwen. Zijn innerlijke onrust dwong hem steeds nieuwe facetten van zijn persoonlijkheid op een andere wijze uit te werken. Zijn verbeelding was veel te ruim om die in één enkel stripfiguurtje te kunnen samenballen. In zijn briljante bijdragen aan Pilote kon hij zijn satirische vleugels wijd openslaan.

Oprechte bewondering van velen is Eddy Ryssack zeker

te beurt gevallen. Wat voortaan alleen nog crescendo kan evolueren. Hij was bijzonder gelukkig toen hij recent kon laten weten dat in Duitsland een knappe heruitgave van Brammetje Bram het licht ziet. Een late en méér dan verdiende erkenning.
Over zijn vele werk ten dienste van de tekenaars hoeft er nauwelijks te worden gesproken. Iedereen die hem heeft gekend, weet dat de Stripgilde veel moeizamer tot ontwikkeling ware gekomen en mogelijks zelfs bij vrome plannen ware gebleven, indien Eddy niet van het begin af de lijnen had getrokken. Het Centrum van het Beeldverhaal te Brussel, met alles wat daar rond draait, is even zeer voor een groot deel zijn werk. Wij hopen dat iemand daar op het idee komt een brede tentoonstelling van zijn werk op te zetten. Heel veel zit opgeklast in fardes en verzamelingen. Een selektie daarvan zou een schitterend eerbetoon aan zijn nagedachtenis en veelzijdig talent zijn.
Eddy Ryssack was een gedreven tekenaar die altijd opnieuw de perfectie nastreefde. Zijn assistenten hadden het niet steeds onder de markt, maar staken enorm veel kennis op wanneer ze in zijn schaduw mochten werken. Ryssack was niet een man van strips alleen. Illustraties, reklamewerk, al wat in het grafische vak te bedenken valt: niets was voor hem te zwaar of te moeilijk. Te midden de Vlaamse Ardennen, op de top van Kluisbergen zette hij zich dag-in dag-uit en zonodig ook nacht-in nacht-uit achter zijn tekentafel om er zijn wondere prenten tot stand te brengen. Een atelier met uitzicht op het kerkhof langs de overzijde van de straat. Een handige ligging, grapte hij, wanneer ik dood ga moet ik alleen de straat oversteken.
Een teer hart dat poogde zich te pantseren achter een laagje cynisme. Vriend Hec Leemans typeerde Marc Sleen ooit als een tedere anarchist. Bij Eddy Ryssack kunnen we spreken van een tedere cynicus. Hij is het tot over de grens van leven en dood gebleven. Met schampere ironie liet hij op zijn doodsbrief de befaamde uitdrukking "De Moor heeft zijn plicht gedaan, de Moor kan gaan" afdrukken. Laat ons dit in zijn juiste perspectief zien. Eddy kwam met bijzondere talenten op de wereld en hij heeft die tot vreugde van velen ontwikkeld. Wij zijn er hem dankbaar voor. Wij zijn vereerd dat hij ons tot zijn vrienden rekende en denken met dankbaarheid terug aan de vele mooie uren die we samen met Eddy en Yvonne mochten doorbrengen.
Dani Dacquin

Don is niet meer

Op 29/12/'03 overleed in het ziekenhuis in Jevington (Zuid-Engeland) de befaamde striptekenaar **Don Lawrence**. Hij is 75 jaar geworden. Dat Don wat sukkelde met zijn gezondheid was al een tijdje gekend, hij was al lange tijd longpatiënt. Een recente longontsteking werd hem fataal. Vóór Don werkelijk doorbrak bij het grote publiek, doorzwom hij verschillende watertjes. Hij werd geboren op 17 november 1928 te Londen. In 1946 studeerde hij af aan St.Pauls. Kort daarna werd hij opgeroepen voor zijn legerdienst. In 1949 ontving hij een studiebeurs van het ministerie van Defensie. Door deze beurs en met een tikkeltje geluk vond Don een plekje op kunstacademie Borough Polytechnic. Na de tekenacademie kon Don aan de slag bij Gower Street Studio als medetekenaar van de serie Marvelman, een strip afgeleid van de Amerikaanse comic-reeks Captain Marvel. Na vier jaar stapt hij over naar Amalgamated Press (1958) Hij werkt mee aan diverse bestaande stripseries waaronder Wells Fargo, Pony Express, Billy The Kid, The Lone Ranger en nog vele andere strips die gepubliceerd werden in tijdschriften als Zip, Tv 21, Ranger en Swift.
In 1965 begint in Ranger de strip *The Rise and fall of the Trigan Empire,* waarmee Don zijn grote doorbraak in Nederland en Vlaanderen zal forceren. De succesvolle Trigië-verhalen, op scenario van de Engelsman Mike Butterworth, verschenen oorspronkelijk in het Nederlandse jeugdblad Sjors. Toen Sjors en Pep stopten en Eppo opgericht werd, kreeg Lawrence een aantrekkelijk aanbod om rechtstreeks voor het nieuwe blad te gaan tekenen, onder impuls van Martin Lodewijk (zie ook BSM 111, pag.11). De toenmalige redactie van Eppo besloot Don Lawrence op scenario van Philip Dunn, een Engelse schrijver van sciencefictionromans, de SF-reeks Storm te laten tekenen. Storm verscheen van 1977 tot 1995 in Eppo en de latere opvolgers van dat blad. Don Lawrence werkte bijna dertig jaar veelvuldig voor de Nederlandse uitgeverij Oberon, die in 1990 werd voortgezet door Big Balloon. Het laatste, 22ste, Storm-album verscheen in 2001 en was getiteld *De Armageddon Reiziger.* De teksten waren van Martin Lodewijk. Alleen al in het Nederlandse taalgebied zijn er meer dan drie miljoen albums met tekeningen van Lawrence verkocht, deelt uitgeverij Big Balloon mee : *"Hoewel zijn stijl van tekenen ongeëvenaard is, is hij voor veel jonge stripmakers altijd een voorbeeld geweest. Hij was een inspiratiebron voor aankomende stripmakers en andere collega's, vanwege de belangstelling die hij voor hun werk toonde en door de manier waarop hij met hen omging en hen adviseerde."*
Don Lawrence ontving diverse prijzen in binnen- en buitenland. Zo kreeg hij in 1980 de oeuvreprijs van de Britse Society of Strip Illustrators. In 1981 de Grand Prix Spatial van uitgeverij Editions Michel Deligne als beste sciencefiction tekenaar in het realistische genre. In 1987 was het zelfs tweemaal prijs. In september ontving Don op het Breda's Stripspektakel de Gouden Bommel als zijnde beste tekenaar van 1987. In november samen met Martin Lodewijk de Stripschappspenning voor Storm. En als klapstuk ontving hij in 1994 de Stripschapprijs voor zijn complete oeuvre. In Nederland stond hij op de nominatie om ridder in de Orde van Oranje-Nassau te worden en in het Duitste Schöppingen werd hij vorig jaar geëerd met een tentoonstelling van replica's van de machines uit de Trigië- en Storm-verhalen. Met Don Lawrence verdwijnt een uniek mens, die we ons altijd zullen blijven herinneren als één der onbetwiste grootheden uit de stripwereld.
Willem

Nieuws uit Animatieland

- Joop Schreurs -

Disney films brachten in 2003 ruim 3 miljard dollar op. Disney verspreidt zijn films via dochter Buena Vista en het concern bracht een aantal succesvolle rolprenten uit, onder andere Pirates of the Caribbean en **Finding Nemo**. Juist over dit laatste succes, een Disney / Pixar productie, haalt Disney weer alle kranten: een Franse kinderboekenschrijver heeft Disney aangeklaagd voor plagiaat. Volgens Franck le Calvez zou Nemo gebaseerd zijn op zijn boek *Pierrot le Poisson-Clown* (Pierrot de Clownsvis). Disney ontkent alles. De zaak komt in februari 2004 voor de rechter. Maar ook natuurorganisaties hebben wat met de film. Het enorme succes van de film dreigt de dood te worden van de koraalriffen in de Stille Zuidzee. Deze worden momenteel (legaal en illegaal!) leeggevist omdat dierenzaken in de Westerse wereld de vraag naar die visjes niet kunnen bijhouden. En dat terwijl de moraal van de film juist is dat koraalvissen veel gelukkiger zijn in de tropische zeeën waar ze vandaan komen, niet in een aquarium. Finding Nemo is eind december door de Nederlandse filmjournalisten uitgeroepen tot de beste bioscoopfilm van 2003.

Volgens het lopende contract moet Pixar aan Disney nog twee films leveren, **The Incredibles** en **Cars**. Wat er daarna gaat gebeuren is onduidelijk. Disney hoopt het contract te verlengen maar is al wel bezig een extra ploeg tekenaars klaar te stomen voor computeranimatiefilms voor het geval het toch tot een breuk met Pixar komt.

Eigenlijk had hij Mortimer moeten heten en had hij een konijn moeten zijn, maar omdat Walt Disney zijn oorspronkelijke tekeningen kwijtraakte en zijn vrouw de naam Mortimer maar niks vond, was het de muis **Mickey** die in 1928 het levenslicht zag. In 1932 leverde de muis Walt ook nog eens een oscar op. Dinsdag 18 november 2003 was het precies 75 jaar geleden dat de allereerste Mickey Mouse tekenfilm in première ging, nu is Mickey wereldwijd nagesynchroniseerd in 284 talen. In 2004 gaat Mickey de driedimensionale computertekenfilmwereld veroveren. Dan wordt in november de film *Twice Upon a Christmas* uitgebracht op dvd.

December 2003 bracht niet echt iets spectaculairs op Disney dvd gebied. Drie nieuwe dvd's, waarvan er al vorig jaar al twee eerder waren uitgebracht op video. **Winter Wonderland** is nieuw. Op deze dvd korte stukjes uit de Disney Classics Melody Time, Bambi, Drie Caballeros, Merlijn de Tovenaar en Belle en het Beest 2. Tussen de fragmenten door, met wisselende beeldkwaliteiten, zie je een treintje rijden door een winterlandschap; een verteller praat de filmstukjes aan elkaar. Het is een leuk idee, maar met een half uurtje wel erg kort. **Kerstverhalen van Mickey en zijn Vriendjes** : op deze dvd onder andere een leuk avontuur uit de tv serie Goof Troop. Verder op deze dvd een avontuur van Donald en de neefjes Kwik, Kwek en Kwak. De neefjes doen met kerst een wens als ze een vallende ster zien: zij wensten dat het elke dag kerst was. Daar hebben ze al gauw weer spijt van. **Ingesneeuwd in Mickey's Club** is de laatst uitgebrachte Disney kerst dvd. Hierop onder andere het verhaal *Mickey's Christmas Carol.*

Het roken wordt steeds moeilijker gemaakt door de overheid, en duurder. Zo mag er op steeds minder plaatsen in het openbaar gerookt worden. Tekenfilmfiguren blijken dan weer het slechte voorbeeld te kunnen geven: zij blijven doorroken. Of beginnen ze ermee? Kijk eens op: steakandcheese.com/downloads/flintstones_cigarette_ad.wmv

XIII prijsvraag

De ooit vernieuwende stripreeks **XIII** van W. Vance en J. Van Hamme gaat ook al 20 jaar mee. Wel nieuw is het computerspel dat naar aanleiding van deze stripserie is gemaakt (zie ook BSM 112 blz 26). In het spel speel je XIII zelf, de man zonder geheugen die gewond aanspoelt op het strand. Werd hij oorspronkelijk in het eerste stripalbum *Zwarte Vrijdag* nog gered door een ouder echtpaar (dat Martha, een aan drank verslaafde ex-chirurg erbij haalde om de man zonder geheugen te onderzoeken en te opereren), nu wacht een mooie jonge meid hem op op het strand. Hoe de tijden toch veranderd zijn sinds 1984! Samen lopen ze naar een strandhuisje waar zij hem verder zal helpen om zijn schotwonden te verzorgen. Vanaf het moment dat ze bij het huisje zijn aangekomen, begint het spel pas echt en moet je je al schietend een weg banen door de sluipschutters. De achtergronden zijn wat abstract. Met zo min mogelijk lijnen wordt een sfeer geschapen. Jammer genoeg lijken de figuren uit het spel niet al te veel op de figuren uit de stripserie. Het spel speelt wel als een strip : af en toe verschijnen kleine plaatjes van de gebeurtenissen in beeld, die je doen geloven in een stripboek aan het spelen te zijn. Het schietspel is uitgebracht door UbiSoft voor de PC, PlayStation2, Xbox en GameCube. Onder de lezers van BSM verloten we drie PC-spellen van XIII, met daarbij ook nog eens een strip! Om daarvoor in aanmerking te komen moet je antwoord geven op deze vraag : *Een Amerikaanse acteur, bekend van een TV-serie, heeft de stem ingesproken van XIII. Hoeveel seizoenen speelde hij mee en in welke serie?*
Het antwoord kan je via e-mail sturen naar : joopjes@hotmail.com onder vermelding van "XIII prijsvraag BSM". Zet bij je antwoord ook jouw naam en adresgegevens.
(Met dank aan UbiSoft en Pauline Verhoeven)

Nieuwe strips

verschenen vóór eind december

Willem

Stichting Het trage vuur

Het trage vuur 23:*Domweg dapper*, album bestaat uit twee delen, 1: *Domweg dapper in de Geluksstraat*: tek & scen: Gerolf Van De Perre, 2: *Gelukstraat 13*: scen: Bei Dao, sc 12,00, kleur, genre: striproman. Verhaal 1 is strip, verhaal twee is enkel tekst zonder afbeeldingen. *Domweg dapper in de Geluksstraat* verscheen in november 2003 met de steun van het Vlaams Fonds voor de Letteren als nummer 23 van Het trage vuur, een Vlaams/Nederlands tijdschrift voor Chinese literatuur. Oplage 1000 exemplaren.

Uitgeverij Lombard

Alles van Vance 4: 1964-67: *Complete verhalen 1964-1967*, tek: Vance op scenario van Yves Duval, C. Godet & Pierre Step, hc 19,65, kleur, kortverhalen uit Kuifje.

Alles van Vance 5: *Illustraties 1962-67*, tekeningen Vance, hc 19,65, kleur. Dit album bevat naast covers en illustraties, ook een verhaal van Y. Duval uit het weekblad Kuifje : *Enkele reis naar de hel*, verlucht met tekeningen van Vance. Met als afsluiter: een aantal onuitgegeven illustraties voor een uitzending in 1975, *Situatie 75*.

Uitgeverij Dargaud (Kana)

Yu-Gi-Oh 3: tek & scen:Kazuki Takahashi, sc met stofomslag, 5,25, pocketformaat, zwart-wit, genre: manga. Manga gebaseerd op het populaire spel Yu-Gi-Ho.

Sanoma Uitgevers

Star Wars Clone Wars 2: *Triomf en pijn*, bevat 3 verhalen, 1: De *oorlog krijgt een nieuw gezicht* tek: Tomas Giorello & inkting: Curtis Arnold & scen: Haden Blackman, 2: *Onder vuur*, tek: Brian Ching & inkting: Joe Weems & scen: Haden Blackman, 3: *Opstand*, tek: Jan Duursema & inkting: Dan Parson & scen: John Ostrander, sc 5,95, kleur, genre: sciencefiction. De oorlog woedt voort. De Melkweg wordt verscheurd door strijd.

Uitgeverij Sirene

Typisch vrouwen, tek & scen: Maitena Burundarena, hc 14,15, kleur, genre: cartoons. Maitena brengt de irritaties, frustraties, angsten en onhebbelijkheden van het vrouwelijke geslacht mooi in beeld.

Uitgeverij Bries

Boerke 2: tek & scen: Pieter De Poortere, hc 12,50, kleur, genre: zwarte humor. Via woordloze gags offreert Pieter De Poortere zwartgallige gags over een geboren loser.

Mister O: tek & scen: Lewis Trondheim, hc 8,50, kleur, genre: humor. Een bolrond mannetje voorzien van dunne armpjes en beentjes beleeft woordloos doldwaze avonturen .

Uitgeverij Arboris

De avonturen van Gil St-André: Spoorloos 6: *Zusters in tranen...*tek: Sylvain Valleé & scen: Jean-Charles Kraehn, sc 6,50, kleur, genre: avontuur. Twee vrouwen hebben hun leven niet in de hand. Hun leven wordt geleid door mannen, die denken dat vrouwen steeds onderdanig moeten zijn. Eerste deel van de 2de cyclus.

Koblenz 2; *Tijdens een maanloze nacht in Carthago*, tek & scen: Thierry Robin, sc 7,50, kleur, genre: mysterie. Koblenz en zijn assistente Clara zijn uitgenodigd door mijnheer Boese, oud-studiegenoot van Koblenz. Bij aankomst in Tunesië komt het avontuur in een stroomversnelling .

Uitgeverij Talent

Collectie 500: nr 192: Luuna 1: *De nacht van de totems*, tek: Nicolas Keramidas & scen: Didier Crisse, hc 13,95, oplage B1–B250, kleur, genre: fantasy. Luuna, een jonge indiaanse, trekt zich terug in het woud om haar totem te ontdekken. Het tijdstip is uiterst slecht gekozen omdat het net de nacht van het kwade is.

Collectie 500: nr 194: Het geheugen van bamboe 1: tek & scen: Malnati, hc 13,95, oplage B1-B250, kleur, genre: fantasy. Diverse steden werden vernietigd door de clan van de Bamboe. De vernietigde dorpen worden overwoekerd door bamboe. Slechts één persoon kan de confrontatie aan met deze niets ontziende krijgers, zijn naam: Kriz.

Collectie Millennium 65: Slhoka 2: *De tuinen van Sangali*, tek: Floch & scen: Godderidge, hc met stofomslag 17,50, kleur, genre: sciencefiction. Twee grootmachten proberen elkaar uit te schakelen.

Collectie Millennium 67: Opaal 3: *Het groen litteken*, tek: Pellet & scen: Arleston, hc met stofomslag 17,50, kleur, genre: fantasy.

Collectie Millennium 70: Golden City 5: *Het dossier Harrison*, tek: Malfin & scen: Pecqueur, hc met stofomslag 17,50, kleur, genre: avontuur. Harrison Banks, de president van Golden City, wordt buitenspel gezet. Dat denken zijn belagers. Maar met de hulp van bewoners buiten Golden City keert hij weer naar de stad.

Collectie Millennium 71: De heren van Agartha 1: *De schuld*, tek: Briones & scen: Plongeon, storyboard & dialogen Plongeon & Briones, hc met stofomslag 17,50, kleur, genre: horror.

Collectie Millennium 72: De heren van Agartha 2: *Het orakel*, zie boven.

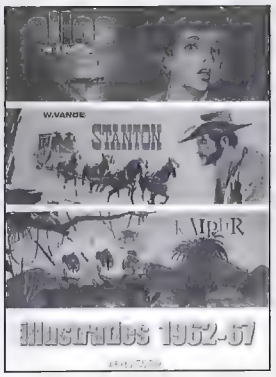

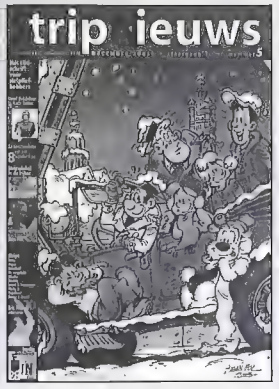

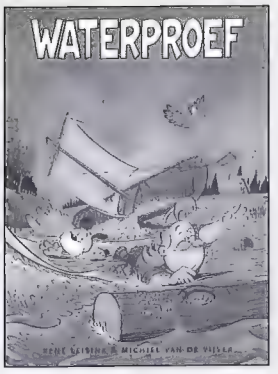

Collectie Millennium 77: De heer van de duisternis 1: *Het toverboek van Haleth*, tek: Dim D. & scen: Istin, hc met stofomslag, 17,50, kleur, genre: fantasy/thriller. De wereld wordt bedreigd door de heer der duisternis, Fedath genaamd. Duistere schepsels vallen aan.
Collectie millennium 81: De onsterfelijken 3: *De passie volgens Nahel*, tek: Reculé & scen: Desberg, hc met stofomslag, 17,50, kleur, genre: fantasy.
Collectie Millennium 84: Golden Cup 1: *Daytona*, tek: Henriet & scen: Pecqueur, hc met stofomslag, 17,50, kleur, genre: avontuur. Spin-off van Golden City. Een autorace rond de wereld wordt aangekondigd, open voor alle voertuigen. Een keerpunt in het leven van Daytona, een straatjongen, en Kelly Styler, een rijkeluisdochter.
Collectie Millennium 87: Septentryon 3: *Sektor Glypha*, tek & scen: Houot, hc met stofomslag 17,50, kleur, genre: sciencefiction.
Collectie Millennium 88: Malemort 5...*verdwijnen in de schimmen*, tek & scen: Eric Stalner, hc met stofomslag 17,50, kleur, genre: horror-fantasy.
Collectie Millennium 89: Klein mirakel 1: tek: Griffo & scen: Mangin, hc met stofomslag 17,50, kleur, genre: humor/historisch. We zijn aan de vooravond van de Franse revolutie. In een klooster wordt de onthoofde ridder De La Barre binnengebracht. Een jonge kloosterzuster heeft betrekkingen met het lijk. Een wonder geschied, negen maand later baart zuster Marie een baby.
Collectie Millennium 90: Atalante 3: *De geheimen van Samothracië*, tek & scen: Crisse, hc met stofomslag, 17,50, kleur, genre: fantasy
Lava 5: Het territorium 1: *Lijkschouwing*, tek: Espe & scen: Corbeyran, hc 13,95, oplage B1-B250, kleur, genre: horror. Nigel Bym is overgegaan naar een zone waarvan niemand het bestaan vermoedde. Hij heeft niets meer, geen vrienden, geen leeftijd. Hij leeft in de duisternis.
Lava 6: Affodil 1: *De zielennemer*, tek: Djillali Defali & scen: Corbeyran, hc 13,95, oplage B1 – B 250, kleur, genre: horror. Peter Preston, Hugh Sizemore en Michael Towers zijn de speelbal van verschrikkelijke krachten. Om hieraan te ontsnappen huren ze de hedendaagse heks Affodil in.

Standaard Uitgeverij

De Rode Ridder 200: *Oude vijanden*, tek & scen: Karel Biddeloo & inkting Urssla Lundmark & Karel Biddeloo, sc 3,75, kleur, genre: ridderstrip. T.g.v van het tweehonderdste album is de omslag goudkleurig. In dit album gaat Johan de strijd aan met enkele illustere oude vijanden.
De Rode Ridder trilogie, dit luxealbum werd uitgebracht ter gelegenheid van het tweehonderdste De Rode Ridder-album en bevat drie mijlpalen *1: Het gebroken zwaard, 100: De vervloekte stad, 3: Oude vijanden*, hc 85,00, groot formaat, met rood velours omslag, zwart-wit. Dit luxealbum werd gerealiseerd op 200 gesigneerde en genummerde ex. en 10 auteursex. Het bevat los meegeleverd volgende tekst: "Van de Rode Ridder Trilogie werden 200 ex. gedrukt voor België, genummerd van 1/200 tot 200/200. Voor Nederland werden afzonderlijk 75 exemplaren uitgebracht met als nummer 1/75 NL tot 75/75 Nl".
Het laatste avontuur van Nero: nr 163: *Zilveren tranen*, tek & scen: Marc Sleen, met dank aan Dirk Stallaert, sc 4,60, kleur, genre: humor/avontuur. Op het omslag is het hoofd van Nero afgebeeld met een zilveren traan.
Nero Zilveren tranen luxe: hardcover-album in kleur, blauw linnen omslag met zilveren diepdruk van titel op voorplaat. Gesigneerde en genummerde oplage van 500 ex. en 26 auteursex. genummerd van A tot Z. Prijs 19,95.
Nero De Zilveren Trilogie : album in zwart-wit, groot formaat, Gesigneerde en genummerde oplage van 500 ex. + 26 auteursex. Prijs 49,50. Bevat volgende albums: *De hemelse vrede, De bol van Timotheus, Zilveren tranen.*
Orphanimo 3: *Het witte album*, figuren: Michaël Vincent & scen & decor: Luc Vincent & scenario & lay-out: Ivan Adriaenssens, sc 4,50, kleur, genre: humor/avontuur. Een nieuwe aanval op het huis van Alice en haar wezen wordt voorbereid.
W817 nr 3: *Kakelende Cactus*, tek: Swerts & Vanas & scen: Hec Leemans, sc 4,10, kleur, genre: humor/avontuur.
De avonturen van Urbanus 103: *De sneeuwpretvedette*, tek: Linthout & scen: Linyhout en Urbanus, met medewerking van Steven De Rie, sc 3,99, kleur, genre: humor.
F.C. De kampioenen 30: *Gebakken lucht*, tek & scen: Hec Leemans, met medewerking van Tom Bouden, sc 4,10, kleur, genre: humor. Een goeroe vestigt een sekte in een kasteel.
De wind in de wilgen 1: *Het woeste woud*, tek & scen: Michel Plessix naar de roman van Kenneth Grahame, hc 12,50, kleur, genre: literaire strip. Dit is de eerste stripbewerking van deze roman uit de Engelse literatuur.
Lambik trilogie: tek & scen: Willy Vandersteen, hc 49,95, groot formaat, pagina's per twee blauw of bruin gekleurd. Bevat drie verhalen: *De sprietatoom, De vliegende aap* en *De Zwarte Madam*. Deze trilogie werd gerealiseerd in een beperkte oplage van 500 genummerde exemplaren.

Uitgeverij De Boemerang

Rooie Oortjes 26: tek & scen: Didgé, sc 4,95, kleur, genre: erotiek. Het album bevat een folder met allerlei aanbiedingen uit het gamma van de Rooie Oortjes-shop.

Studio 100

Samson & Gert 31: *De piratenschat*, tek & stripbewerking: Wim Swerts & Jean-Pol & scen: Danny Verbiest, Gert Verhulst & Hans Bourlon, sc3,95, kleur, genre: tv-favorieten. Bevat volgende verhalen: *Het piratenschip/De lachtent/Het clubhuis*. Het album is verpakt in krimpfolie, met zelfklever, met als opdruk: Gratis puzzeltje.

Studio Noodweer

Waterproef of hoe een waterdicht plan door één specht volledig in de war gestuurd wordt, tek: Rene Leisink & scen: Michiel van de Vijver, sc 5,25, hc 18,25, kleur, genre: humor/historisch. Gemaakt in opdracht van Projectbureau Leidsche Rijn Utrecht, gebaseerd op ware feite. In 1997 ontdekten archeologen de resten van een Romeinse weg en een compleet Romeins schip.

Uitgave in eigen beheer

De koning van de Canyon, tek & scen: Erwin Gijbels, sc 3,50, gekopieerde geniete uitgave, zwart-wit, genre: avontuur. In opdracht van een natuurmagazine trekken Danny en Luc naar Canyonlands in de Verenigde Staten. Wat een leuke fotoreportage moest worden ontaardt in een mysterieus verhaal.
Curieus 2: *Patsfolders*, samenstelling: Paul Lauwers, Hendrickx Jean-Pierre, Gay Willem & Embrechts Vannessa, sc 6,20, zwart-wit, formaat A5, genre: informatief. Oplage 500 ex. Curieus is een magazine gemaakt door en voor stripliefhebbers. Dit nummer bundelt alle gekende Patsfolders in chronologische volgorde.

Uitgeverij Flikkerzicht

Flikkerzicht presenteert Tom Bouden's Le Poof Magnifique, tek & scen: Tom Bouden, sc 5,00, zwart-wit, genre: homostrip. Deze small-press uitgave bevat gags die eerder verschenen in Zizo, Gay & Night en Gayworld.be.

Uitgeverij Oog & Blik

Herman de (roze) lichtrode ridder, tek & scen: Tom Bouden en Kim Duchateau, sc7,95, kleur, genre: parodie op de Rode Ridder strip.
Angkor : tek & tekst: Lorenzo Mattotti, sc 29,95, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: reisverslag. Dit is geen strip. Het album bevat tekeningen met aanvullende tekst.

Uitgeverij De Harmonie

Sigmund *twaalfde sessie*, tek & scen: Peter de Wit, sc 8,15, zwart-wit, genre: humor. Dit boek bevat een selectie uit de stroken die van 1 maart 2003 tot 15 oktober 2003 in de Volkskrant zijn gepubliceerd en strips die van 2001 tot en met 2003 in het blad Sensor verschenen.
Fokke & Sukke: *Het afzien van 2003*, tek & scen: Reid, Geleijnse & Van Tol, sc 8,60, zwart-wit, genre: jaaroverzicht in cartoons. Deze Fokke & Sukke-cartoons verschenen eerder in NCR Handelsblad, VPRO-gids, Vrij Nederland, rendement, Marketing tribune, Zone 5300 en diverse andere.
S1ngle 3: *Type S1ngle*, tek & scen: Hanco Kolk & Peter de Wit, sc 9,50, zwart-wit, genre: humor. Dit boek bevat een selectie uit de strips die van 12 juli 2002 tot 9 mei 2003 in Het Parool en Algemeen Dagblad werden gepubliceerd. Drie vrouwen zijn wanhopig op zoek naar die ene ware liefde.

Kunsthal Sint-Pietersabdij Gent

Retrospectieve Marc Sleen: uitgegeven door de Marc Sleen fanclub (lucderore@belgacom.net) met toestemming van Marc Sleen, naar aanleiding van de tentoonstellin-gen (zie BSM113). Redactie: Yves Kerremans, Lieven Demedts, Luc Vints & Luc De Rore, eindredactie: Luc De Rore & Danny Dewilde. Hc, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit. Prijs 42,00.

Uitgeverij Atlas

De gele kruik, twee verhalen in Japanse traditie, tek & scen: Patrick Atangan, hc 9,95, formaat: oblong, kleur, genre: Japanse cultuur verhalen. Deze verhalen belichten twee mooie aspecten uit de Japanse cultuur, de klassieke prenten in *ukiyo-e*-stijl en de klassieke verhalen.
Persepolis 3: tek & scen: Marjane Satrapi, sc 13,50, zwart-wit, genre: autobiografie. Na aanvaringen in Iran met het gezag vertrekt Marjane naar Oostenrijk.

Taxandriamuseum Turnhout

De avonturen van Suske en Wiske in de geschiedenis, teksten en research: Hugo Landuyt & Gwendoline Landuyt, sc 5,00, illustraties gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: informatief. Deze uitgave kwam tot stand naar aanleiding van de tentoonstelling *Suske en Wiske in de geschiedenis* in het Taxandriamuseum te Turnhout van 13 december 2003 tot en met januari 2004.

Bronzen Adhemar Stichting

Stripgids 39: *Ero-strip*: erotiek in het beeldverhaal, van Milo tot Milo, samenstellers: Paul Verstappen & Bart Verheyhen, sc 14,50, alle illustraties zwart-wit, genre: informatief. Deze Stripgids is een handleiding bij de tentoonstelling Ero-strip die doorging in de Warande te Turnhout van 13/12/03 tot en met 25/01/04.

Leuvense kerstmarkt vzw

Kramikske: *Kerstvers*, tek & scen: Jean-Pol, sc 5,00, hc 30,00, zwart-wit, genre: humor. Uitgegeven t.g.v het peterschap van striptekenaar Jean-Pol van de 16de Leuvense kerstmarkt, van 10/12/ 03 t/m 14/12/03. De opbrengst van de verkoop van het album gaat integraal naar het goede doel van de kerstmarkt. (Centrum voor ontwikkelings-stoornissen) Met los bijgevoegd een extra pagina biografie van Jean-Pol, alleen bij aankoop op de kerstmarkt, niet in de stripwinkels.

Uitgeverij Silvester

Het verband van de ring: *de parodie die leuker is dan de film*, bevat 11 nooit eerder gepubliceerde verhalen, 1: *De Che(f) van de gedeelde ring*, tek: Mike & scen: Kris, 2: *Hoe meer ringen hoe meer vreugd*, tek: Civiello & scen: Thomas Mosdi, 3: *Het feest van de ring*, tek: Paul Cauuet & scen: Guillaume Clavery, 4: *Olympische vorm*, tek: Fabien Laouer & scen: Eric Corbeyran, 5: *De heer van de kaart van de ring*, tek: Luigi Critone & scen: Pierre Veys, 6: *Het gaat niet altijd zoals je denkt*, tek: Etienne Le Roux & scen: Fred Duval, 7: *De vervalsers*, tek: Guillaume Lapeyre & scen: Nicolas Jarry, 8:*Oeps!!*, tek: Fred Simon & scen: Mao feng, 9: *De ring van de kracht*, tek: Stéphane Créty & scen: Sylvain Cordurié, 10: *Autar, held van het derde niveau, oftewel waarom je nooit een afgeprijsde queeste moet kopen*, tek: Olivier Milhiet & scen: Denis-Pierre Filipi, 11: *Proberen, het is te proberen*, tek: Nicolas Nemeri & scen: Jean David Morvan, sc 6,99, kleur, genre: parodie. Dit zijn de niet-officiële verhalen, die niemand ooit heeft durven openbaren in een boek of film.

Tijdschriften

Stripnieuws nr 5: december 2003, diverse tekenaars en scenaristen, sc losse verkoop 4,95, abonnement 4,15, kleur, genre: strips & informatief. Bevat items over : De Rode Ridder, De geschiedenis van het beeldverhaal in zevenmijlslaarzen, Jean-Pol& Sammy, Eric Heuvel.
Stripschrift nr 356-357, jaargang 35 nr 9 –10, december 2003, sc 8,90, zwart-wit, genre: informatief. Bevat info over: Jan Van Haasteren, Lucien De Gieter, Seth, Frans Masereel, Maarten Pathuis & Sussi Bech.

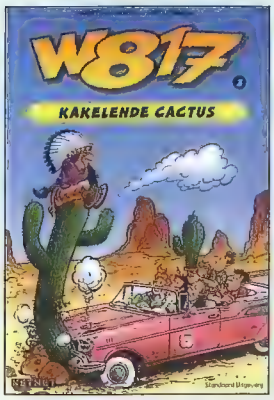

Lidgeld betaald?

Goed zo! Tijdig het lidgeld betalen, maakt het voor ons heel wat eenvoudiger en dan houden we meer tijd over om aan onze nieuwe publicaties te werken. Een aantal leden betaalden (nog) geen lidgeld voor de vorige jaren (2003-2002-2001). Dat kan nog steeds goedgemaakt worden. Wie nog per jaar het lidgeld van 20 euro stort, krijgt de beschikbare magazines van het betreffende jaar nagestuurd, aangevuld met oudere afleveringen. Voor wie direct twee jaar lidgeld overmaakt gooien we er nog één (1) van de hier afgebeelde vakantiealbums bij ! Duidelijk je keuze vermelden.

Lidgeld 2003

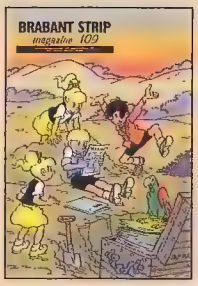

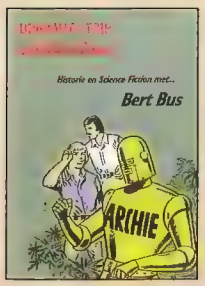

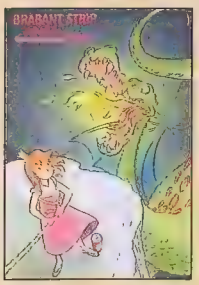

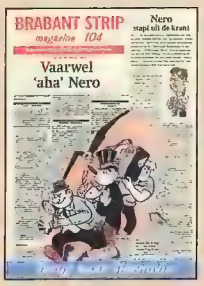

Lidgeld 2002

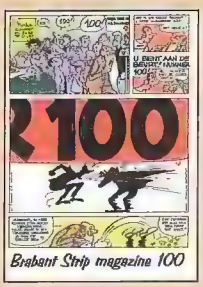

Lidgeld 2001

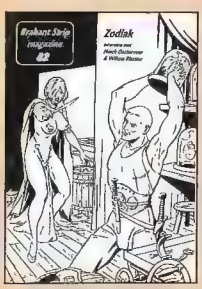

Aanbod geldig zolang de voorraad strekt!!!

Wensen voor 2004

Naar goede traditie werden we eind 2003 opnieuw bedolven onder de kaartjes van leden en tekenaars. We kijken er eerlijk gezegd altijd weer naar uit. Bijzonder blij waren we met het kaartje van Bob Mau, die toch weer een tekeningetje maakte. Ook Merho, Luc Morjaeu, Geo , Wegé, Hec Leemans, Gilbert Declercq, Dirk Stallaert en Alex van Koten vergaten ons niet.

Altijd goed zijn de kaartjes die leden zelf maken. De meesten vragen een bekende tekenaar, zoals Jos Alaerts (Bob Mau), Peter Vansteenbrugge (5 tekenaars!), Herwig Plateau (Luc Morjaeu), Filip Lomme (Geo), Johan Gerlings (Kox & Jean-Pol), Rik Callaerts (Steve Van Bael), en er zijn er meer. Het besloten land had een grappige kaart met Pol (van Hansen), door brt&KIM.

De grootste verdienste, als we dat zo mogen zeggen, gaat naar de leden die zélf wat in elkaar knutselen, meestal met verrassende resultaten. Zeer mooi was weer de kaart van JP Glineur, naar Franquin. JP tekent en kleurt overigens elk exemplaar apart! Jack Moonen bracht een schitterende hommage aan De aardappeleters, natuurlijk met een bekende familie. Het beste idee was dat van Jan Van Riel, die 75 jaar Kuifje en De avonden op unieke wijze wist te verenigen. Bedankt en tot volgend jaar!

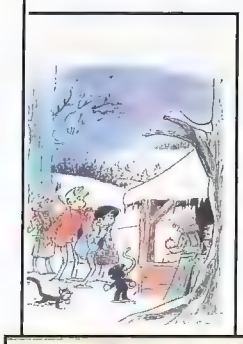

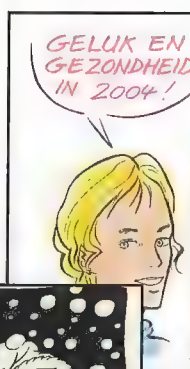

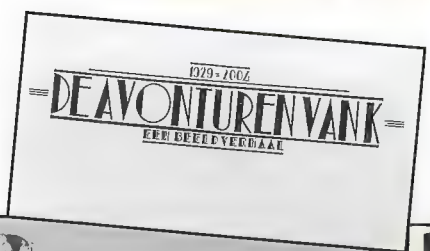

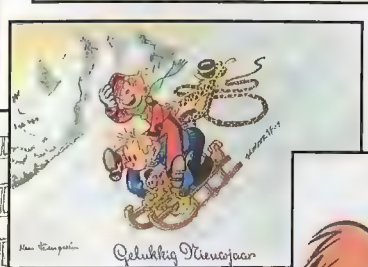

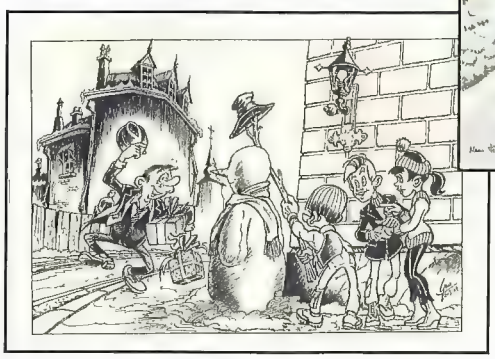

Een kijk op...
Reclamestrips!!!

Nieuws vanuit het hoofdkwartier van de Reclamestripclub aan de Vlaamse Westkust, waar voorzitter Jean-Pierre Legein een oogje in het zeil houdt.
Voor alle info : neem contact op met de Reclamestripclub, Ter Weide 9, 8670 Oostduinkerke
Tel & fax 058/5123.02 (NL :) 003258512302
email : Reclamestripclub@Skynet.be

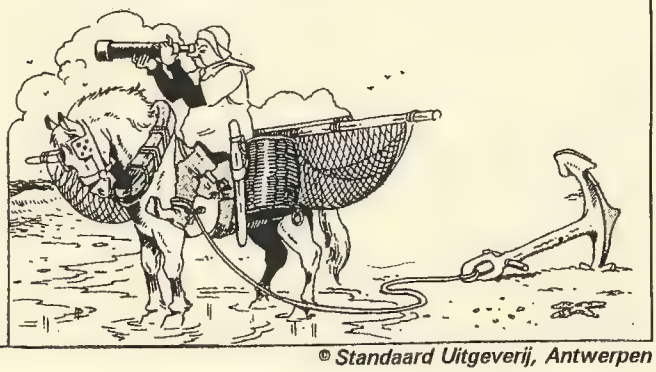

© Standaard Uitgeverij, Antwerpen

Nieuwigheden

door Stefaan

Curiosa

Natasja: net zoals de afgelopen jaren zond de firma Informex, een bedrijf dat instaat voor het via de computer opstellen van schadebestekken bij aanrijdingen, ook dit jaar een exclusieve strip-nieuwjaarskaart naar alle garages en carrosseriebedrijven die bij hen aangesloten zijn. De kaart, van de hand van Walthéry en Di Sano, verscheen op glanzend papier en in een beperkte oplage van 3850 exemplaren. Het unieke van deze kaart schuilt dit jaar vooral in het tafereel dat je krijgt, wanneer de kaart eenmaal volledig opengevouwen is. Het eerst o zo rustige tafereeltje loopt volledig in het honderd, simpelweg door het binnenkomen

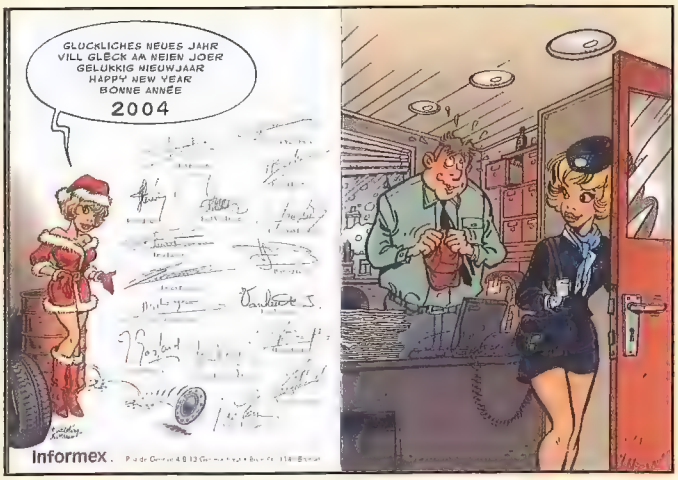

van de alles en iedereen afleidende stripstewardess Natasja. Eerder verschenen van de firma Informex al eindejaarskaarten van onder andere Suske en Wiske, de Smurfen en Guust Flater. De kaart meet 29,5 op 21 cm en werd volledig in kleur gedrukt. Een prachtstuk! (B)

Biep en Zwiep: net zoals vorig jaar en het jaar daarvoor, verscheen er ook dit jaar weer opnieuw een Biep en Zwiep-kalender. Ditmaal vinden we onze favoriete helden slechts terug op een smalle strook aan de zijkant van de kalender (met wel elke maand een andere tekening). Deze kalender verscheen opnieuw in opdracht van de firma Veranco/ Snoepcenter Gevia NV te Bornem. Onderaan elke maand bevindt er zich telkens reclame voor één van hun producten, zoals Kindersurprise, Knorr soepen,... Het exemplaar dat we dit jaar opmerkten werd aangeboden door Koffiebranderij Rom NV uit Oud-Heverlee, wiens reclame boven aan de kalender prijkt. Dit alles uiteraard heel netjes ontworpen door tekenaar/scenarist/all-rounder Luc Morjaeu die per

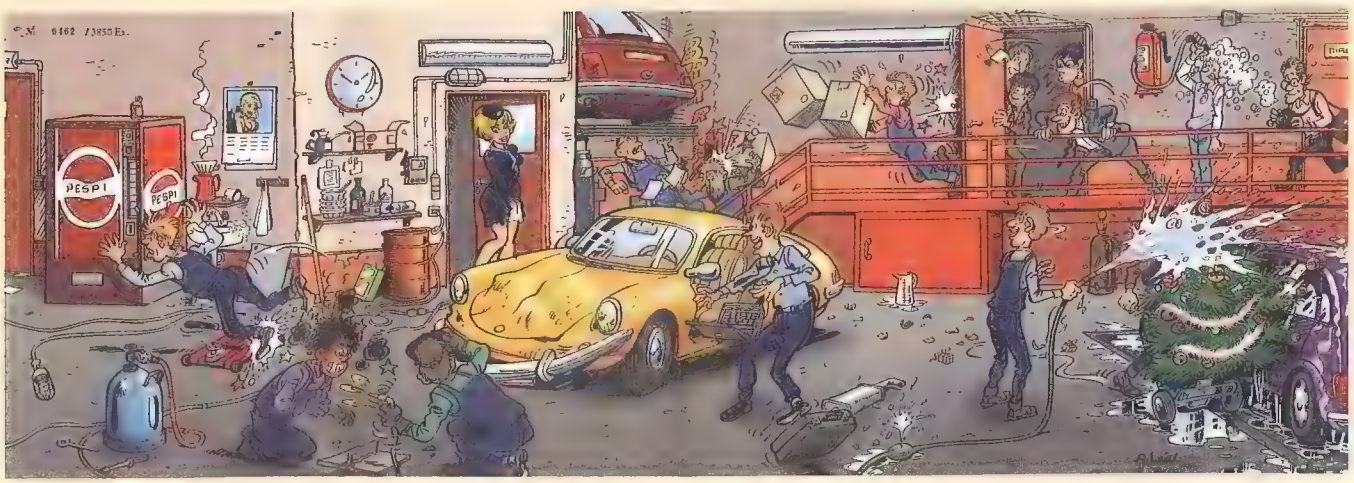

maand een thema uitwerkte rond Biep en Zwiep in relatie tot de desbetreffende maand.(B)

Reclamecampagnes

Nieuwe Suske en Wiske-actie bij Dash: deze wasmiddelenproducent weet blijkbaar beter te verkopen met de hulp van dit vrolijke Vlaamse commerciële duo. Voor 2004 kondigde Dash namelijk opnieuw een stripboekjes-actie aan. Ditmaal zal het gaan om een actie met maar liefst nogmaals zes nieuwe A6-formaat stripboekjes van deze immer populaire stripfamilie. Hoogstwaarschijnlijk zullen de boekjes opnieuw verschijnen in een zelfde lay-out (tweetalig,...) als de vorige elf boekjes (waarvan de eerste zeven deeltjes te verzamelen waren in 2001 en de volgende 4 in 2002) en zal de nummering van de deeltjes gewoon doorlopen vanaf het nummer twaalf. De verhalen die voor deze nieuwe reeks gebruikt worden, zijn verhalen die naar verluidt deels hertekend en opgeschoond zullen zijn. Gelukkig zijn het niet enkel voor de zoveelste maal nieuwe heruitgaven van reeds bestaande verhalen, want ook een volledig nieuw kortverhaal van Suske en Wiske zal in deze mini-reeks verschijnen! Dit kunnen we natuurlijk niet anders dan toejuichen! We zijn dan ook zeer benieuwd naar het resultaat. De precieze data waarop deze actie zal aanvangen is ons nog niet bekend, maar zodra we op de hoogte zijn, zullen we dit hier zeker kenbaar maken. Wordt vervolgd... (B)

Gelegenheidsuitgaven

De avonturen van Suske en Wiske in de geschiedenis: op de stripgidsdagen van op 13 en 14 december 2003 in Turnhout, werd deze uitgave te koop aangeboden. Deze werkelijk mooi vorm gegeven uitgave met toepasselijke en "echt versleten uitziende" cover kwam tot stand naar aanleiding van de gelijknamige tentoonstelling "Suske en Wiske in de geschiedenis". Deze tentoonstelling kon je bekijken in het Taxandriamuseum te Turnhout van 13 december 2003 tot en met 25 januari 2004, waarbij onder andere stukken werden tentoongesteld uit de collecties Landuyt en De Keyser. Dit informatief document werd overigens rijkelijk geïllustreerd met tekeningen en fragmenten uit verhalen van S&W in kleur. Prijs van deze uitgave ter plaatse: slechts 5 euro per stuk.(B)

Jommeke: in het vorige nummer van BSM hadden we het reeds over de speciale hardcover-versie van het 223ste verhaal *De Komkommerprinses*, welke enkel verdeeld zou zijn onder de pers op de officiële persvoorstelling van het album op 11 november 2003 op de Antwerpse boekenbeurs. Ondertussen kwamen we ook te weten dat het album medio december tevens verdeeld zou zijn geweest onder een aantal dagbladhandelaars. Deze dagbladhandelaars, die in hun winkel tevens een assortiment stripverhalen te koop aanbieden, kregen één exemplaar van het album gratis als soort van eindejaarsgeschenk. Voorwaarde opdat ze deze exclusieve strip echter in handen kregen was wel dat ze in het afgelopen jaar 2003 voldoende Jommeke-albums verkocht hadden. De hoeveelheid verkochte stripalbums die precies bedoeld wordt met 'voldoende' is ons evenwel onbekend, maar wat we wel weten is dat lang niet alle dagbladhandelaren deze strip van de uitgever cadeau kregen! Het blijft dus wel een zeldzaam album.(B)

Geschift! Ja!: ter gelegenheid van de derde Nieuwe Lierse Stripbeurs op 15 november 2003, bracht de vzw Ichthyosis België een stripje uit. Deze strip *Geschift! Ja!* verscheen in twee versies in een totale oplage van slechts 300 genummerde exemplaren. 200 ex. werden normaal Arabisch genummerd en waren bestemd voor de losse verkoop op de beurs aan 5 euro het stuk. De overige 100 exemplaren werden Romeins genummerd en voorzien van een speciale ex-libris, welke op de beurs samen verkocht werden aan 15 euro het stuk. In het album is de hoofdrol weggelegd voor het figuurtje Miss Puntje van de tekenaar Gilbert Declercq.(B)

Suske en Wiske: ter gelegenheid van de 4de strip-, platen- en cd-beurs, georganiseerd door de vzw Stripvrienden op 25 april 2004 te Antwerpen, wordt het S&W-album *De edele elfen* in luxe-uitvoering uitgegeven en ter plaatse verkocht. Dit luxe-album verschijnt in samenwerking met Standaard Uitgeverij in een oplage van 350 genummerde exemplaren met wit linnen rug en blauwe cover. Goed om weten is dat de opbrengst van het album integraal gaat naar Het Greet Rouffaerhuis, een centrum dat een totaalpakket biedt aan diensten en zorgverlening voor patiënten met brandwonden. Wie zeker wil zijn van een exemplaar kan best vooraf het album reserveren. Dit kan u dan tijdens de beurs ter plaatse bij de organisatie afhalen. De verkoopprijs voor een dergelijk luxe-album bedraagt 38,90 euro. Reserveren kan enkel schriftelijk via het mailadres info@stripsmeteenhart.org. Kopen of afhalen kan pas op 25 april 2004 tijdens de beurs zelf. Gelieve duidelijk naam, adres en telefoonnummer te vermelden. Om misverstanden te vermijden worden geen telefonische reservaties aanvaard. Voor meer info kan je ook steeds terecht op www.stripsmeteenhart.org. Bij aankoop van dit album verrijk je dus niet alleen je verzameling, maar steun je er ook nog eens een goed doel mee. Tevens wordt er als aanloop naar de beurs een striprally georganiseerd die loopt van 1 tot 25 april 2004.(B)

Reclamestrips

De geheimzinnige zending: deze nieuwe reclamestrip werd per toeval door een lid van ons opgemerkt. Het gaat hier om een uitgave van het bedrijf Magnet Magazines, bekend als uitgever van enkele weekbladen waaronder Dag Allemaal, Joepie, Blik en TV-familie. Magnet Magazines is tevens een onderdeel van De Persgroep, waartoe de kranten

De Morgen en Het Laatste Nieuws behoren. Ter illustratie van de CIM-cijfers (= officieel geregistreerde verkoopcijfers) van het afgelopen jaar van deze weekbladen, liet Magnet Magazines een stripverhaal maken. Het resultaat: een stripboek in kleur en uitgebracht op A4-formaat. Het album telt 12 bladzijden (slappe kaft inbegrepen), waarvan 9 pagina's stripverhaal getekend door Pévé. Ons werd meegedeeld dat het album waarschijnlijk verscheen op 500 exemplaren, maar dat deze reeds allen uitgedeeld waren aan klanten, voornamelijk adverteerders, van Magnet Media.(B)

Werk en bijstand in Amsterdam: zo luidt de titel van een pas verschenen stripboek, waarin de Amsterdamse gemeentelijke Sociale Dienst de gevolgen van de nieuwe wet 'Werk en Bijstand' (WWB) aan burgers duidelijk wil maken. In het 24 pagina's tellend boek worden in tien korte verhalen verschillende situaties geschetst waarmee uitkeringsgerechtigden vanaf 1 januari geconfronteerd kunnen worden. Het idee om dat in stripvorm te doen is afkomstig van Tamar Frankfurther, communicatieadviseur van de gemeente Amsterdam, maar tevens ook dochter van wijlen P. Hans Frankfurther, die in 1967 aan de wieg stond van Het Stripschap, de vereniging ter bevordering van de Nederlandse strip. Pittig detail: P. Hans Frankfurther was waarschijnlijk wel de allereerste reclamestrip-verzamelaar in de Belgische-Nederlandse geschiedenis. De strip zelf werd getekend door niemand minder dan Aloys Oosterwijk, bekend van de strips Cor Morelli en Willems Wereld. Het scenario is van Patty Scholten, die zelf als Patty Klein één van de oprichters was van het blad De Vrije Balloen en jarenlang groot succes had met haar strip Noortje die voor het eerst in 1975 in het weekblad Tina verscheen. De inkleuring van het album werd verzorgd door Wilma Leenders. Het boek is gedrukt in een eerste oplage van 25.000 exemplaren, waarvan een klein deel in het Turks en het Engels. De coördinatie van de uitgave werd door de Sociale Dienst Amsterdam ondergebracht bij het inmiddels bekende Comic House te Oosterbeek. Het album zal verdeeld worden op de bijeenkomsten die in Amsterdam georganiseerd worden om het nieuwe werk en bijstand stelsel uit te leggen.(NL)

Action Man: zoals vroeger al eens werd meegedeeld in deze rubriek, werden er over enige tijd in de speelgoed-winkels Action Man-speeldozen verkocht waarbij gratis een stripboekje stak. Zo verschenen in totaal 2 verschillende boekjes, verspreid over een tiental verschillende dozen. Ondertussen verschenen er ook twee nieuwe boekjes (respectievelijk nummer 3 en nummer 4). Elk van deze nieuwe boekjes, met als uitgiftedatum 2003, zitten opnieuw verpakt in een aantal speeldozen van deze tegenstander van Dr. X. Voor wie het louter om de boekjes te doen is en niet om het commerciële plastic speeltuig, wordt het duur verzamelen. Het prijskaartje voor één dergelijke doos bedraagt namelijk al vlug 25 euro. Voor de geïnteresseerden, hier een overzichtje van wat wij in de winkel zoal aantroffen: de dozen "Shouter" en "Altitude Atak" met hierin het nummer 3 en de doos "Final Combat" met het vierde boekje. Ook de vorige twee verhalen zijn nog in een aantal speeldozen in de winkels terug te vinden. Zo zit in de dozen "Pyramid Mission", "Dino Mission", "AM vs Dr. X" en "Jungle Avonture" het eerste nummer. Het tweede nummer tenslotte vonden we terug in de dozen "Samurai Mission", "Snowboard Extreme" en "Anti-Freeze". Waarschijnlijk zijn een aantal van deze dozen met de eerste twee Action Man-strips ook nieuw.(B/NL)

Reclamestrips in kranten, tijdschriften, enz...

Heftig: goed nieuws voor de reclamestrip-verzamelende vorkheftruck- en magazijnchauffeurs, want het reclame-tijdschrift *Heftig*, dat in "controlled circulation" gratis onder deze arbeiders wordt verdeeld, bevat sinds kort ook een stripgagstrook van *Harrie Heftig* in kleur.(NL)

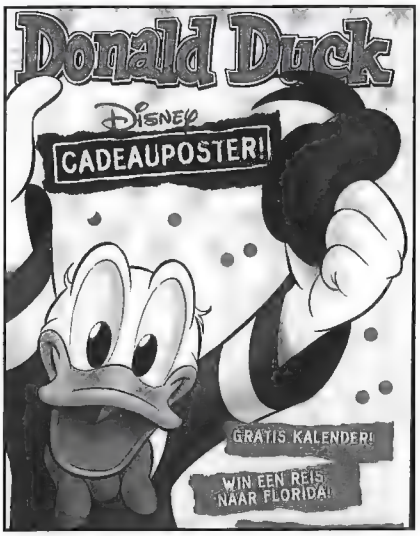

De Telegraaf: het grootste dagblad van Nederland heeft elke zaterdag traditie getrouw een extra weekendbijlage, net zoals de meeste andere kranten trouwens. In de bijlage van zaterdag 6 december zat er als extraatje een A0-formaat poster meegeniet en gevouwen. A0 is 64 cm op 42 cm en dit dus in achten gevouwen. De ene zijde is in zijn geheel een verjaardagskalender, bevolkt met maar liefst twaalf maal Donald Duck.
De andere zijde staat dan weer vol met acties, bonnen, puzzeltjes, maar ook met een strip op A4-formaat! Voorwaar een heuse reclamestrip-poster dus.(NL)

Randkrant: dit maandelijks blad wordt uitgegeven door de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant en wordt nog steeds gratis verdeeld onder de bewoners van de Vlaamse Rand (de verzamelnaam voor de Vlaamse gemeenten gelegen rond de hoofstad Brussel, die overigens graag Vlaams willen blijven). De oplage van dit infomagazine bedraagt 145.000 exemplaren en vanaf het nr. 11 van december 2000 (jaargang 4) tot en met het nr. 11 van december 2003 verscheen in dit magazine telkens een twee-pagina-strip van de hand van Chris Vandendriessche, alias Castor. Spijtig nieuws, de strip uit het decembernummer van 2003 getiteld *Grimbergen, Norbertus en Tachelijn* was de laatste strip van de hand van Castor die voorlopig in Randkrant zal verschijnen. Hiermee komt dus een einde aan de reeks heemkundige stripverhalen, die telkens gebaseerd waren op oude volksverhalen of authentiek feiten-materiaal uit de regio.
Echter toch ook nog wat goed nieuws: er komt een nieuw stripverhaal in de plaats. Vanaf het nr. 1 van januari 2004 verschijnt in de Randkrant namelijk telkens een nieuwe 2-pagina-strip van de hand van de jonge tekenaar Floris De Smedt (° 1978). Deze auteur uit Groot-Bijgaarden doet vast wel een belletje rinkelen, want werk van hem werd reeds gepubliceerd in Demo, het magazine van Sint-Lucas, INK, Zone 5300, Myx en ook in Randkrant zelf, onder de vorm van een maandelijkse cartoon. De centrale figuur in het nieuwe stripverhaal is Randman, een soort van superheld die door politici is ingehuurd om de problemen van de rand te helpen oplossen. Maar helaas blijken de remedies die Randman verzint soms erger dan de kwaal. Tot slot ook nog even vermelden dan van de verhalen van Castor voorlopig helaas geen albumuitgave komt, niettegenstaande de tekenaar zelf dit graag verwezenlijkt had gezien.
De reden hiervoor is het feit dat de rechten van de verhalen rusten bij de Vlaamse Gemeenschap, wat de uitgave ervan in een album een pak moeilijker blijken te maken.(B)

NRC: iedereen is ondertussen al een beetje bekomen van de kerstkalkoen? Dan hebben we goed nieuws, we kunnen jullie namelijk een eend en een kanarie ter consumptie aanbieden. De stripminnende Nederlander onder ons weet natuurlijk direct waarover we het hier hebben, namelijk over niemand minder dan het Fokke en Sukke. Zoals ondertussen algemeen bekend is, heeft de strip annex cartoon Fokke en Sukke op de afgelopen stripdag de oeuvreprijs: de Stripschapprijs gewonnen.

RANDMAN
OP DE RAND VAN HET AVONTUUR!
HET IS EEN MOOIE WINTERDAG, EN IN HET VLAAMS PARLEMENT POET BART SOMERS ZIJN PLANNEN UIT DE DOEKEN OM DE ERNSTIGSTE PROBLEMEN VAN ONZE SAMENLEVING AAN TE PAKKEN
EN DUS WAAR DE MEDEWERKERS, REN IC TOT DE CONCLUSIE GEKOMEN
DAT HET GROOTSTE PROBLEEM WAAR ONZE BURGERS MEE ZITTEN NIET DE ZWARE CRIMINALITEIT IS MAAR HET WAT IN ZOU NOEMEN DE ONGELUKKIGE ONGELUKJES!
HET EFFICIENTIUM VAN DIT SOORT ONGELUKJES BLIJFT DE RAND TE ZIJDE! WANT U ZELF MAAR EENS HAAK DE GEBEURTENISSEN DIE ZICH DAAR VANDAAG ALLEEN AL HEBBEN AFGESPEELD
ZO LIET THEO DEWITTE ZIJN TANDENBORSTEL IN DE WC VALLEN,
O NEE,
MARIE GOEDMANS WAAR POST KWAM VOOR EEN HEVIGE WINDSTOOT IN DE MOST TERECHT.
EN STAF TINSELEN ZIJN DVD SPELER EXPLODEERDE NADAT HIJ ER EEN VIDEO CASSETTE PROBEERDE IN TE PROPPEN
BAOEM!
DIT SOORT ZAKEN KAN NIET LANGER DOOR DE BRIEKEL EN WE MOETEN ALS DE BLINDEN TOT DE ACTIE OVERGAAN
BAM!
MET UW PERMISSIE HOE DENKT U HIER WAT AAN TE DOEN EN DOEN MENEER DE MINISTER-PRESIDENT?
WAT MIJ BETREFT LIGT DE OPLOSSING VOOR DE KWAD WAT WIJ NODIG HEBBEN IS
EEN SUPERHELD!

Deze toekenning was niet geheel onomstreden... maar goed, het Nederlands intellect heeft zich op de strip geworpen. Immers, hij wordt dagelijks gepubliceerd in het NRC, de krant voor de intelligentia van Nederland, al is het dan misschien wel van eigen zeggen. Om hierbij nog eens het een en ander extra te benadrukken kregen Fokke en Sukke een tentoonstelling in het Nederlandse persmuseum. Ook niet mis...! Naar aanleiding van dit alles is door het NRC een begeleidende krant uitgegeven van maar liefst 12 pagina's op weekendformaat. Het item staat werkelijk bol van de wetenswaardigheidjes en cartoons van dit letterlijk gevleugelde duo. Een echt hebbedingetje! (NL)

Het Nieuwsblad en De Gentenaar: in deze twee kranten vindt u vanaf maandag 26 januari vijf dagen lang telkens een katern van de Kuifjesklassieker (niet moeilijk, want het zijn allemaal klassiekers) *De juwelen van Bianca Castafiore.* Na vijf dagen verzamelen heb je dan het complete verhaal in handen, maar ook nog veel meer dan dat! Bij elke bijlage zitten immers unieke en onuitgegeven tekeningen en schetsen van Hergé. Een collectors item dus dat in geen enkele Kuifjesverzameling mag ontbreken. Deze vijf bijlagen kunnen mooi verzorgd samengehouden worden door middel van een speciale verzamelmap, welke op woensdag 21 januari gratis bij deze twee kranten wordt geschonken.

Dit alles natuurlijk naar aanleiding van de 75ste verjaardag van Kuifje. Een overzicht van de rest van de activiteiten rond deze feestelijke gebeurtenis, kun je terugvinden in onze rubriek Kluifje.(B)

Het Nieuwsblad: de zondagseditie van het Nieuwsblad, die onder andere verkocht word in bakkerijen, blijkt maar niet de verkoopsresultaten te bereiken als aanvankelijk gehoopt werd. Met allerhande acties probeert men echter dit te wijzigen. Zo werd volgende actie opgemerkt waarbij gespaard kon worden voor drie stripverhalen. Wie vier spaarpuntjes uit de zondagskrant knipte en deze op de spaarkaart kleefde, kon dit vanaf 12 januari 2004 bij de Standaard Boekhandel-winkels inruilen voor een gratis strippakket bestaande uit drie hardcover-stripverhalen van Disney. Deze puntjes verschenen in de krant op 21/12, 28/12, 4/01 en 11/01. De titels die je op deze manier in handen kreeg waren *Aladdin, De Aristokatten en Pinokkio.* Bij de fanatieke reclamestripverzamelaar gaat er nu zeker een belletje rinkelen, en inderdaad, het zijn dezelfde drie albums waarvoor je reeds bij een vorige actie van Het Nieuwsblad kon sparen. Blijkbaar hadden ze er nog een aantal over en werd er besloten ze te gebruiken om de oplage van de zondagseditie op te krikken. Hoe dan ook, wat we trouwens ook reeds bij de vorige actie gezegd hebben, het zijn en blijven werkelijk mooi verzorgd uitgegeven stripboeken.(B)

Met dank aan Hans Bijman, Rob Bosman, Jos Greven, Dirk Mertens, Chris Mouton, Johan Van Ransbeeck en Jean-Pierre Legein

De reclamestripclub is een zustervereniging van Brabant Strip die zich specialiseert in reclamestrips en alle bijzondere uitgaven waarover je anders pas zou horen als het te laat is. Alle leden zijn ook lid van Brabant Strip.

Nuttige adressen : het hoofdkwartier, zie de hoofding
Het **Nederlands secretariaat** : Patrick van de Kerkhof, Waterhoenhof 8, 5672 VH Nuenen, t.040-2839941
e-mail : De.Reclamestripclub@iae.nl
Wie nieuwtjes inzake reclamestripmateriaal opmerkt, kan deze steeds doorsturen naar :
Stefaan.lezy@advalvas.be
Zo houden we samen deze rubriek zo volledig en zo actueel mogelijk. Ook de moeite waard : onze eigenste reclamestrip-webstek, te vinden op http://home.iae.nl/users/nuenen.

Uitgelezen

Power girls

De twee eerste verhalen van Nicky Saxx, de nieuwe dagstrip van Oosterveer en Ritstier in De Telegraaf, werden door uitgeverij Boumaar samengebundeld in één album. De hoofdpersonages zijn twee mooi ogende dames, die een perfecte tandem vormen. Nicky Saxx, werkend voor Kamer 666 - een detectiveorganisatie - is een power girl. In haar acties doet ze me sterk denken aan Claudia Brücken, de vroegere stripcreatie van Willem en Minck. Verder hebben we haar boezemvriendin Elja Steiner,een zachte persoonlijkheid die over paranormale gaven beschikt. Steeds handig om mannen met een te hoge testosteronspiegel in bedwang te houden of met het verleden contact te leggen via een medium.

Het eerste verhaal, *Bedrog* brengt ons tweetal in Bolivia met een opdracht om de ontvoerde zoon van opdrachtgever Vanhaven heelhuids terug te brengen. Deze opdracht is evenwel een vals voorwendsel om Nicky uit de weg te ruimen. Na een resem lotgevallen met macho's in het kwadraat, slagen ze erin om hun opdrachtgever te ontmaskeren. Het tweede verhaal speelt zich af in Engels dorpje. Een tante van Elja is door een hartaanval overleden. Vooraf zijn een tweetal oudere dames eveneens door een hartaanval gestorven. Net voor hun dood waren ze allen gestoken door een killerbee. Reden genoeg voor Nicky en Elja om dieper te graven. De verdenking rust al vlug op ene Herb Mathew, een eenzaat in het dorp die van imken zijn hobby maakt. In tegenstelling tot het eerste verhaal heeft *Vergiffenis* een uitstekende spanningsopbouw. De ontknoping is ronduit verrassend. De vlotte en gevatte dialogen van Ritstier zijn werkelijk een pluspunt. De persoonlijkheid en de karakters van de Nicky en Elja worden op een voortreffelijke wijze geschetst. Oosterveer slaagt erin om via de zwart-wit tekeningen een bijzondere sfeer te scheppen. Dat komt vooral tot uiting in het tweede verhaal. De beginstroken spreken wat dat betreft boekdelen. Een schaduwkantje is toch de eigenaardige wending in verhaal twee. Het is namelijk zo dat het contract doorloopt om Nicky uit de weg te ruimen. Midden het verhaal wordt ze ontvoerd en vier stroken verder wordt de huurmoordenaar door haar netjes afgeleverd bij de politie. Hoe dat in zijn werk is gegaan, daar hebben we het raden naar. Zou het concept van de dagstrip daarmee te maken hebben? Maar goed, met deze nieuwe strip bewijzen scenarist en tekenaar dat ze optimaal op elkaar ingespeeld zijn. Nicky Saxx heeft dan ook alles in zich om uit te groeien tot een kwaliteitsstrip. *Henri*

Bedrog/Vergiffenis
Minck Oosterveer & Willem Ritstier
Uitgeverij Boumaar
Softcover: 5,99
Hardcover: 17,50 (beperkte oplage 150 ex.)

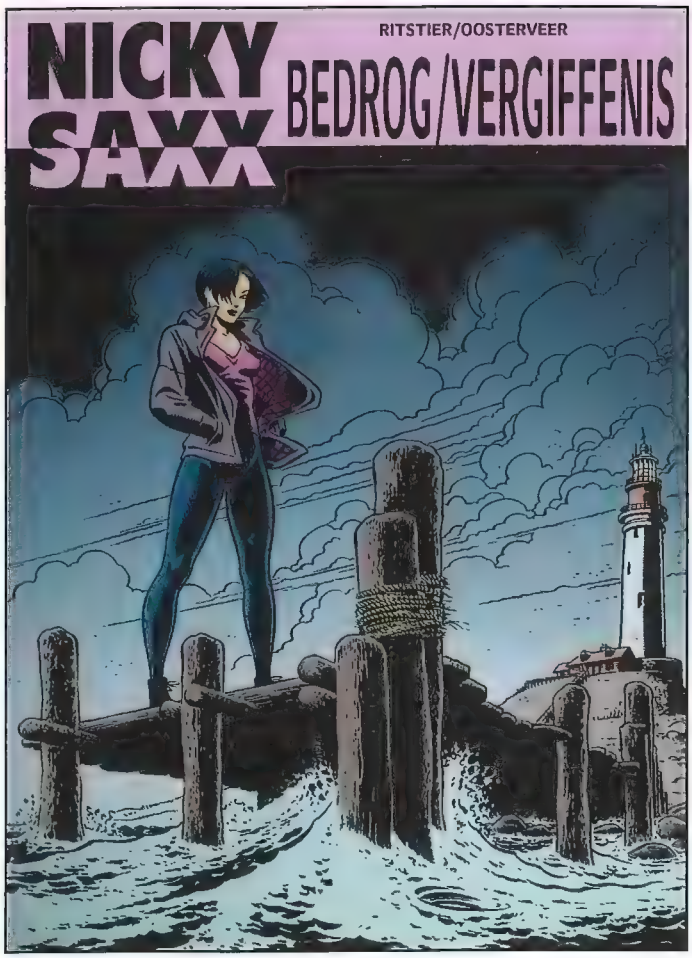

Buitenaardse invasie

De Nederlandse Uitgeverij Beedee brengt een nieuwe Tom Carbon op de markt. Eigenlijk moeten we het hebben over een nieuw oudje want Tom Carbon is uiteraard geen onbekende bij striplezers en stripverzamelaars. In een grijs verleden verspreidde Uitgeverij Dupuis een aantal albums, vier om precies te zijn, met korte gags over bovenstaand manspersoon. Waarom er nooit werd overgegaan tot publicatie van dit verhaal, is nog steeds een onopgelost raadsel. Het album heeft nochtans alles mee om heel wat lezers te kunnen boeien. Vooral diegenen die van absurde humor en dito tekeningen houden, zitten bij deze uitgave gebeiteld. Zwartkijkers kunnen zich uiteraard eveneens lekker laten gaan bij deze in zwart-wit uitgevoerde productie. Want met Cromheecke weet je maar nooit; hij stuurt het verhaal alle richtingen uit en dan vooral die richtingen die je het minst verwacht. Een gemechaniseerde vogelverschrikker, door Tom geschonken aan zijn buurman, een fervent tuinier, spat met een flinke Baf uit elkaar, waardoor eveneens de goede verstandhouding als een zeepbel uit elkaar spat. Onze held ontwerpt een nieuwe telegeleide robot om zijn buurman tijdens zijn welverdiende nachtrust eens flink te jennen. Helaas loopt het iets anders uit dan verwacht. De onverschrokken buurman verwijst de robot met een flinke lading hagel naar de eeuwige schrootvelden. Net op dat moment ontvangt een soort van ruimtetuig de laatste bliep van de robot op. De twee wakkere bemanningsleden snellen ter hulp. Ten gevolge van een stuurfout maakt het tuig een pracht van een crash in de pas geschoffelde tuin van de buurman. Vanaf dan neemt het verhaal een bliksemsnelle spurt doorheen de meest onmogelijke situaties. De lezer wordt geen minuut rust gegund; de ene maffe gag is nog maar pas de revue gepasseerd of de volgende komt er al aan. Een hele kast met stereotypen wordt opengetrokken : buitenaardse wezens, een geflipte prof op jacht naar rijkdom en roem, een niet goed werkende administratie op de planeet Pop-King... Kortom, een waar salvo van gags en ongerijmdheden spat van iedere pagina. Wat? Nóg niet overtuigd van het humoristische van dit album na bovenstaand schrijven? *Willem.*

Tom Carbon: *Lunatoys*
Cromheecke, Fritzgerald & Letzer.
Uitgeverij Beedee,
sc 13,00.

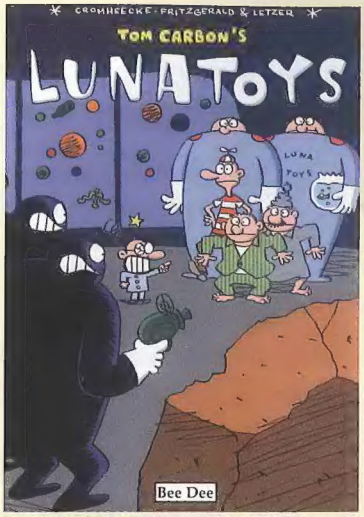

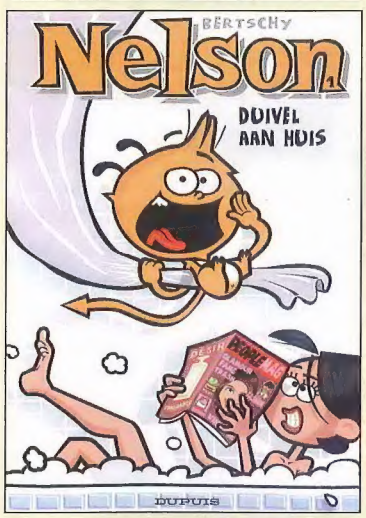

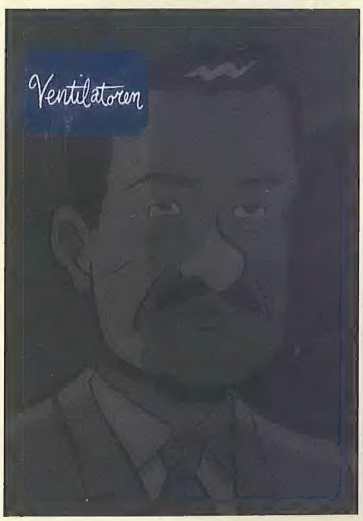

Angst waart rond

Er is blijkbaar geen enkel stripgenre dat ontbreekt in de diverse reeksen van uitgeverij Talent : fantasy, historische verhalen, humor en avontuur. Slechts één genre ontbrak nog, namelijk horror. Een euvel waaraan verholpen wordt door de Collectie Lava, waarin het betere horrorwerk ondergebracht wordt. Hier wordt niet teruggegrepen naar vampieren, omgebracht met puntige stokken door het hart of kastelen bevolkt met vleermuizen en gruwelen. Het hedendaagse leven zelf bevat genoeg pure horror, zoals blijkt uit deze drie verhalen, die samen een afgerond geheel vormen. Soms is slechts één bepaald voorval voldoende om een toch al onstabiele geest door het lint te laten gaan. Dat ondervindt Betsy Mahorn, actrice in horrorfilms. Na een dutje in haar wagen vervolgt ze haar weg naar Los Angeles. Maar rijden en prutsen aan je radio gaat nooit goed. Een enorme vrachtwagen doet haar bruusk uitwijken waardoor Betsy's auto in een ravijn terecht komt. Wanneer ze ontwaakt, bevindt ze zich in een godvergeten gat in Idaho. Vanaf dan leest het verhaal als een film. Tekenaar en scenarist voeren ons doorheen een perfect uitgevoerd verhaal. Respectabele personen, waaronder de burgemeester, de dominee en een zakenman, blijken niet echt zuiver op de graat. Ze hebben allen iets gemeen met de angst die het dorp langzaam maar zeker in een wurggreep krijgt. Niemand vertrouwt nog zijn buur of naaste vriend. Ontsnapt Betsy aan de terreur of gaat ze net als in haar films de weg der eeuwigheid tegemoet? Een verhalenpakket, uitstekend geschikt om te lezen tijdens donkere avonden, terwijl regen en wind je rolluiken doen klapperen. Of hoorden we het klapperen van je tanden? *Willem.*

Haloween *1: Herinneringen, 2: Macabere grappen, 3: Onthullingen ;* Callede & Denys & Hubert
Uitgeverij Talent, hc 13,95 per album.

Van de duivel geen kwaad

Vroeger werd de hel, zijn kwellingen en bijbehorende duivels aangewend om niet al te brave kinderen en volwassenen angst aan te jagen. Allemaal verloren moeite zoals blijkt. Tekenaar annex scenarist Bertschy schotelt ons heel wat anders voor, namelijk Nelson, een duiveltje geboren op 11 februari 2001 in de krant *Le Matin*. Als alle duiveltjes kuren vertonen zoals Nelson, dan hoeven we nooit meer te sidderen en te beven van angst. Nelson, door grote baas Lucifer naar Julie gestuurd als haar persoonlijke huisduivel omwille van het stelen van een rol wc-papier, lijkt zich niet fanatiek aan zijn opgedragen taak te wijden. Hij is meer een duiveltje van het luie of beter gezegd het humoristische type. Is het Julie niet die Nelson op het verkeerde spoor zet, dan is er wel Floyd die Nelson eens flink op zijn nummer zet. Floyd is niet Julies vriend of echtgenoot, maar haar suffe trouwe labrador. Floyd tuint meer dan eens met open ogen in een kunstig opgezette val. Maar wee Nelson, als Floyd eens minder suf uit de hoek komt. Dan gaan de poppen pas goed aan het dansen en lijkt het Nelson aangeraden om een tijdje andere horizonten op te zoeken en te genieten van een korte welverdiende vakantie. Maar al vlug verlangt hij terug naar zijn oude omgeving, waar hij de draad van zijn zenuwslopende pesterijtjes weer oppakt. Bertschy schiep een ongelooflijk duiveltje, een pestkopje dat supersympathiek overkomt bij de lezers. Bertschy's grappen en grollen zakken nooit naar een plat niveau. Uitgeverij Dupuis had het uitstekende idee om deze gagstroken te bundelen in album. Hopelijk volgen meerdere delen. *Willem.*

Nelson 1: *Duivel aan huis*
Bertschy, Uitgeverij Dupuis, sc 4,95.

Terugblik op het verleden

Waarschijnlijk worden diverse strips aangeschaft omwille van de cover. Hoe meer kleur, hoe meer actie gebundeld in één plaat, hoe meer kopers. Commercieel bekeken, hoewel de vlag de lading niet altijd dekt. Het kan uiteraard ook omgekeerd. Een niet in het oog springende voorplaat, somber zelfs, kan een pracht van een strip verbergen. Een beetje verloren in de winkelrekken ligt, totaal onopvallend, *Ventilatoren*. Een strip die lof verdient. Uitgeverij & Oog en Blik brengt kwaliteit. *Ventilatoren* vertelt het levensverhaal van twee broers, werkzaam bij "Clyde Fans", inderdaad een bedrijf van ventilatoren. Het verhaal is verassend. In hoofdstuk één vertelt Abe zijn levensverhaal, maar niet met fragmenten of flashbacks. Hij stapt uit het kader alsof hij praat tegen een toehoorder, die zich verbergt op de achtergrond, die samen met Abe wandelt door de sneeuw, ja zelfs als het ware met de verteller in bad stapt. Abe verthaalt nuchter de opkomst van de fabriek maar ook de ondergang; op een serene ma-nier, zonder iemand te beschuldigen. Slechts één persoon draagt nooit echt zijn goedkeuring weg : zijn broer Simon, die we in hoofdstuk twee leren kennen. Hij is een in zichzelf teruggetrokken persoon, zonder veel kwaliteiten. Simon wil zich toch opwerken als verkoper. Een flop op grote schaal. Hij laat zich in de hoek drummen, tot er iets bij hem breekt. Geen woord komt hem meer over de lippen, hij zoekt zijn heil in het niets. Een pracht van een strip, zonder geweld of avontuur, maar wel met een ziel, wat vele strips ontbreekt. *Willem*

Ventilatoren
Seth, Uitgeverij Oog & Blik, sc 15,95.

STRIPS-COMICS-COOL MEDIA

Parijsstraat 16 Leuven
016-225840
info@hbl.be
www.hbl.be

Stripantiquariaat
De ijzeren kolonel
Berlarij 46
2500 Lier

Volledig stripantiquariaat
(van Alex tot Zwartkijken)

verzamelalbums Robbedoes-Kuifje-Wham-Wordt vervolgd - compleet ;
stripinformatie en -documentatie jaren '60, '70 en '80
van Stripschrift tot Humocovers

Open : dinsdag t/m zaterdag van 14 tot 19 uur.

STRIPWINKEL

GOBELIJN

GOBELIJN

MECHELSESTRAAT 35
LEUVEN
TEL. 016 / 23.55.86

Open van 10 tot 13 uur en van 14 tot 18 uur,
van maandag tot en met vrijdag.
Zaterdag doorlopend geopend.

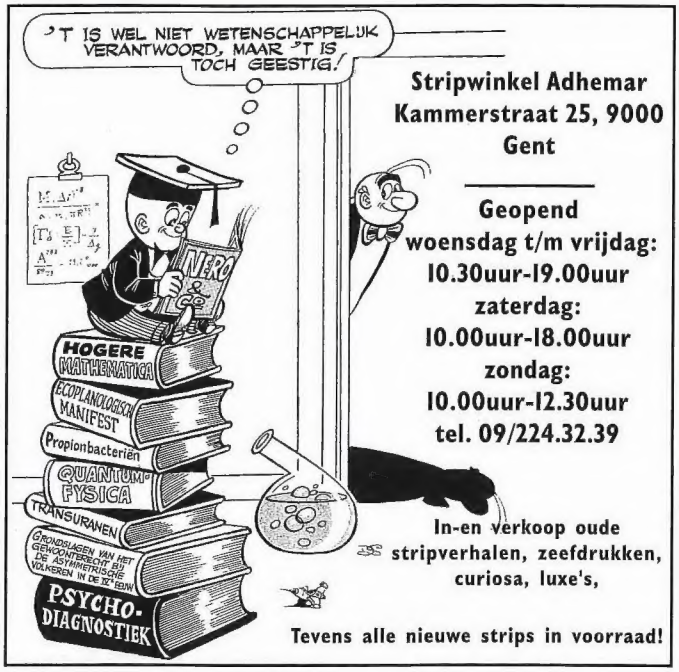

Stripwinkel Adhemar
Kammerstraat 25, 9000 Gent

Geopend
woensdag t/m vrijdag:
10.30uur-19.00uur
zaterdag:
10.00uur-18.00uur
zondag:
10.00uur-12.30uur
tel. 09/224.32.39

In-en verkoop oude stripverhalen, zeefdrukken, curiosa, luxe's,

Tevens alle nieuwe strips in voorraad!

Zoekertjespagina

GEZOCHT:

* **Robbedoes verzamelbundels** 25,35,43,45,48 en 59. Staat is minder belangrijk , wel liever kompleet , maar ook aanbiedingen voor inkomplete exemplaren neem ik graag in overweging. Tevens gezocht Robbedoes weekbladen 510 en 522. Jan Mourik, mourik@home.nl, tel : 053-4355650 (114)
* **Frisco kid stickers** maak niet uit hoeveel!! komplete jaargang van kuifje(losse weekbladen!) jaargang 16 ook losse nummers van jaargang 15(35-38-39-40-42-48-49-50-51-)
tel. na 19u 03/6581015 e-mail caluwaerts.guillaume@belgacom.net (114)
* **1e druk** zeer mooie staat: Corentin De nieuwe avonturen ; Sliert in de tegenaanval ; Yoko Tsuno nr 1
Wim Huygens 0473/32.24.94 of wim.huygens@cnaeurope.com (114)
* **Michel Vaillant**: Grote Match Lombard-coll HC ; Johan en Pirrewiet: Dwerg in Rotsbos (1955) ; Beverpatroelje: Vermiste padvinder, Man donkere bril, Formule N.N. ; Rik Ringers 1 & 2 ; Alles eerste druk en minstens zeer mooie staat olivimi@pandora.be (114)
* **Novopolis** 1992 Pellos ; La famille Martin, 2°dr Seron ; Carifleur : La Panthère blonde ; Wim Rits en Jan Blok tegen de bende van de hertog (uitg. De Seizoenen) ; microverhaal Robb. 1481 nr. 338, ook Franse microverhalen van de eerste reeks (beginperiode) Walter Lembrechts 050/41.58.89 (114)
* **Rode Ridder** : speciale uitgaven, luxe-uitgaven, varianten, enz. ; Baard en Kale : De schat van Alarik, 1° druk in nieuwstaat Jozef Wuyts tel/fax 014/59.09.66 (114)
* **Yoko Tsuno** : Ik ben nog op zoek naar de kartonnen stand ups, ik weet dat er een vier tal grote bestaan.
Hendrik Neyts 09/3854309 0496/100663 (113)
* **Nero** : ik zoek boeken met originele plaat. Voorkeur voor : Gaga -pan, Moea-Papoea , Beo en het Vredesoffensief en ander mooi tekenwerk van Sleen, Nijs of Vandersteen. Tevens eerste drukken in mooie staat : S&W nummers 0 tot 35, Nero witte achterkaften met rode titels en ouder. Regelmatig ruilmateriaal.
Dirk Claesen, tel. 089/35.71.61 of 0477/204846. (112)
* **Ragebol** 1 (1° druk) ; De rode ridder 1 ; Les aventures de Felix (Tillieux), uitg M. Deligne (4 delen) ; Gekartonneerde albums : Largo Winch 2&3 + Jeremiah nrs. 12, 13,14, 17 + Blueberry : Oorlog of vrede, De man met de ijzeren vuist, De man die &500000 dollar waard was, De outlaws van Missouri ; Humoradio vanaf 1936 t/m 1940. Alles in mooie staat graag Rik De Leeuw 03/324.76.07 (110)
* **CAPRICORNUS** 1, Het Ding
Alain Heylen Tel 0049 6584 99 25 84 of koenig-heylen@t-online.de (110)
* Wie heeft er kerstkaarten te koop of te ruil. Ik heb mooi en veel ruilmateriaal.
Sascha Van Laeken Mercatorstripbeurs@yahoo.com (110)

In zo perfect mogelijke staat: Piet Pienter en Bert Bibber nrs 3, 6, 14, 15, 17, 18, 20; Jommeke nrs 1 tot 15; Kari Lente nrs 10, 12, 16, 18, 20; Grappen van Lambik nrs 5 en 7;
Jean-Paul Vonck. Tel. na 19.00h 053/77.08.01 (110)

* **Robbedoes** verzamelde nrs. 35-42-44 ; Jeugdalbum 1943 ; Almanak 1944. Alleen in uitstekende staat.
Joop Schut tel 0348/501821 (NL) joopschut@hotmail.com (110)
* **Kuifje** losse nrs : 4de jaar (1949) nrs. 11,12,14,15,16 ; **Vlaamse Filmkes** *(met prijs 50 centiem)* 78,101,117,155,166, 190,193,197,207 217,220,233,237,245,283,340,341,353,363,378,391,418,422,429,444,445,446,468,469,477; *(met prijs in frank)* 7,13,15,20,77,103,104,105,106,108,113,161,164,166,168,172,176,185,232,259,275,295,301,307, 345,352,365 ; **OHEE** 15,20,92,184 in goede staat; **Suske&Wiske** tweekleuren in mooie staat: *Het sprekende testament, De geverniste zeerovers* ; **Bob et Bobette** oude reeks ; **Tintin** in kleur of zwart-wit tot 1946; 't **Kapoentje** 1948 : 23,25,26, 27,29,30,31,33 t/m41,43,44,45,51,52 ; 1949 : 1-21, 38,39,41,42,44 t/m 50; **PEP** 1963: 1,2,4 - 1964: 16,20 - 1965: 4, 22,28,49 ; Robbedoes 1155,1156,1159,1170,1197,1198, 1205,1208, 1354, 1368
Patrick Vranken 052/31.23.46 of brabant.strip@worldonline.be

AANGEBODEN :

* **De Kampioenen-strips** 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,14,15,16, allemaal in nieuwstaat en eerste drukken.
Bert Slijkhuis (0031) (0)78-6143149 (114)
* **Ex-libris Rooie Zita** 1993 , ex-libris Galaxa 1993 ; De Raap van Rubens (Suske & Wiske nr 164, 1e druk, nieuwstaat); Spaanse Tentoonstellingscatalogus Kuifje - 2000
Wim Huygens 0473/32.24.94 of wim.huygens@cnaeurope.com (114)
* **Strips talent en vinci i**n nieuwstaat : alle strips zijn nagelnieuw aan 2.15 per stuk en 5 voor 10 euro. wil ook ruilen. stefan.dewree@skynet.be, tel / 0496 98 94 65 (112)
* **Weekblad Humo(radio)** van 1944 tot 1980 (bijna compleet), +/- 1750 nrs. Liefst ruilen tegen oude weekbladen of kranten. Nog 30 setjes van 2 boeken met vroeg werk van Edward de Rop : De blaffende stopnaald, Geschipper naast Mathilde , De zwarte Boeddha (genummerd en gesigneerd, 250ex.)
Rik De Leeuw 03/324.76.07 (110)
* **Ons Volkske en 't Kapoentje** : losse nummers uit 1946-1947-1948, te ruilen : zie boven.
Patrick Vranken 052/31.23.46 of brabant.strip@worldonline.be

Zoekertjes schriftelijk meedelen (brief of e-mail). Telkens naam en telefoonnr. vermelden a.u.b.

COLLECTIE FENIX

2004

Pas verschenen :

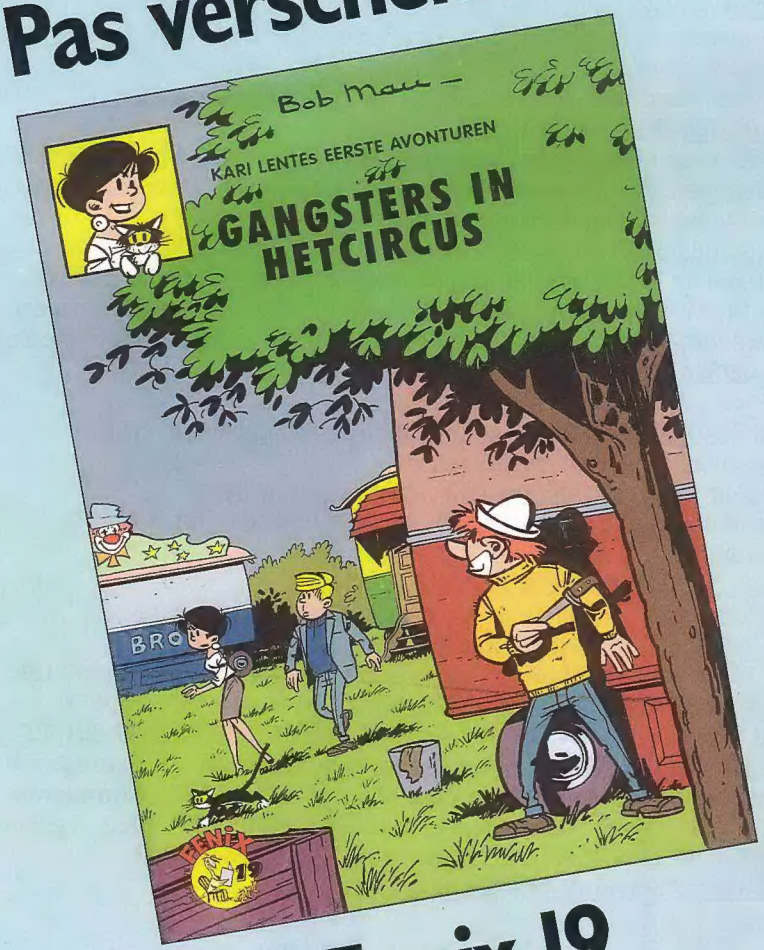

Fenix 19

Drie nieuwe klassiekers !

In voorbereiding :
Fenix 18 & Fenix 20

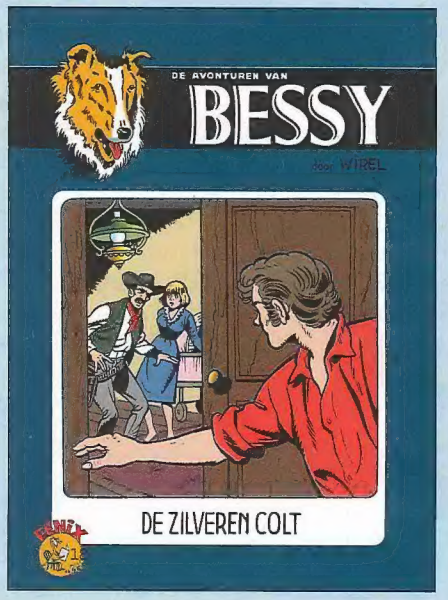

Verkrijgbaar aan onze stand
op de volgende beurs
(indien gereserveerd)
en in de stripwinkel.
Prijs : 9 euro.

Raadpleeg de agenda en
www.brabantstrip.be